

គតិធម៌

គតិធម៌សមអប់រំគំនិត
ធម្មជាតិព្រៃព្រឹក្សដួងព្រះសុរិយា
គតិធម៌សមអប់រំបញ្ញា
សិក្សាចងចាំខន្ធប្រាំអាពាធ

ដំណើរធម៌ពិតជីវិតធម្មតា
ផ្តល់ការសិក្សាសង្ហារម្ភឃ្លាត ។
ដោះស្រាយបញ្ហាសិក្សាធម្មជាតិ
មុខតែនឹងឃ្លាតរៀនឃ្លាតឲ្យហើយ ។

រៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំ ព្រះ ករុណា

ខ្ញុំ បាទ **ប៊ុន សាវណ្ណ**

ពាក្យប្រារព្ធ

សៀវភៅ គតិធម៌ នេះ អធិប្បាយអំពីដំណើរធម៌
២ ផ្នែក គឺ

១- ដំណើរធម៌ពិតប្រាកដសត្វលោក បានរៀបរាប់
អំពីរឿងរ៉ាវនៅក្នុងព្រះជាតិកខ្លីៗ ដើម្បីអប់រំគំនិតទៅ
តាមដំណើរធម៌ដែលជាធម្មជាតិ ។ មានរឿងខ្លះផ្តល់នូវ
ការសិក្សា តាមចរិយាប្រព្រឹត្តរបស់សត្វ មានស្វា អណ្តើក
និង សត្វលាជាដើម ដែលការសិក្សានេះបានជាគតិនៃ
លោកុត្តរធម៌ទៀតផង ។ មានរឿងខ្លះទៀត បង្ហាញនូវ
ដំណើរធម៌ដែលជាឧបនិស្ស័យធ្លាប់សន្សំមក ជាបរមត្ថ-
ធម៌សុទ្ធៗ ដែលមិនគួរប្រកាន់ទៅលើបុគ្គលណាឡើយ
ដូចជារឿងក្នុង មូលចរិយាយឆាតក ជាដើម ។

គតិធម៌ គឺជាដំណើរធម៌ពិតៗ សិក្សារឿងរ៉ាវក្នុង
ព្រះជាតិកហើយ អាចពិចារណាឃើញទៅតាមគោលនៃ

អរិយសច្ចធម៌ទាំង ៤ យ៉ាងបាន ដូចជាភិក្ខុដែលបានស្តាប់
នូវ គរហិតជាតក ហើយស្តាប់សច្ចធម៌សម្រេចមគ្គផល
ដូច្នោះឯង ។

គតិធម៌ម្យ៉ាងទៀត គឺជាដំណើរនៃប្រាជ្ញាញាណ
គតិបណ្ឌិត និង ដំណើរនៃការយល់ដឹងហេតុផលជាដើម
របស់ព្រះបរមពោធិសត្វគ្រប់ព្រះជាន់កន្លែងអស់ ។

២ - ចំណេះចម្លើយសង្ខារសម្ភារៈស្រាយចេញ បាន
រៀបរាប់អំពីបញ្ហាមួយចំនួន ដែលត្រូវដោះស្រាយតាម
ប្រាជ្ញាញាណនៃអ្នកប្រាជ្ញ។ ជីវិតមនុស្សយើងមិនអាចអត់
មានបញ្ហាឯងៗទៅនោះទេ ដូច្នេះកាលបើមានបញ្ហាអ្វី
មួយមកដល់ កុំចេះតែចង់មិនឱ្យមាននូវបញ្ហានោះតែត្រូវ
ដោះស្រាយដោយគតិធម៌របស់បណ្ឌិត គឺប្រាជ្ញាញាណ
នៃអ្នកប្រាជ្ញ ដោយបញ្ហាប្រៀបដូចជាសំណួរ រីឯគតិធម៌
របស់បណ្ឌិត ប្រៀបដូចជាការឆ្លើយតបសំណួរ ។

ជីវិតជោគជ័យ មិនមែនព្រោះតែជីវិតអត់បញ្ហា

នោះទេ តាមពិត បញ្ហាជាឧបសគ្គផ្សេងៗ បានជាប់មក
ជាមួយនឹងជីវិតហើយស្រេច ដូច្នេះគតិធម៌របស់បណ្ឌិត
ពិតជាចាំបាច់បំផុតសម្រាប់ជីវិតជោគជ័យ ។

ជីវិតមនុស្សមានតម្លៃក្នុងភាពជាមនុស្ស ព្រោះជា
កុសលវិបាកបដិសន្ធិ និង ព្រោះជាបុណ្យកម្មជួររូប នេះគឺ
ជាជោគជ័យដ៏ធំមួយរួចហើយស្រេច ព្រោះបានឈ្នះ
នូវបាបកម្មផ្សេងៗដ៏ច្រើន ហើយបុណ្យបាននាំជីវិត ឱ្យ
មកកើតជាមនុស្ស ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ជីវិតនៅរស់
ដល់សព្វថ្ងៃ សុទ្ធតែជាជីវិតជោគជ័យ ព្រោះបុណ្យជា
បច្ច័យក្នុងការរក្សាជីវិត ដោយបានរារាំងនូវសេនារបស់
មច្ចុរាជ ។ ព្រោះហេតុដូច្នេះ មនុស្ស ត្រូវតែតស៊ូយក
ជោគជ័យជាទីបំផុត គឺកម្ចាត់បង់កិលេសអំពីសន្តាន ធ្វើ
ជីវិតឱ្យមានតម្លៃជាភិយ្យភាព ជាមួយនឹងការងារជា
ប្រយោជន៍បន្តទៀត ព្រោះថាជីវិតមានតម្លៃ និង ជីវិត
ទទួលជោគជ័យជាទីបំផុតបាន មិនមែនឯងទៅនោះទេ

ត្រូវមានសម្មាទិដ្ឋិយរវាងបុណ្យកុសល រ៉ាប់ទទួលគុណ
គឺសេចក្តីល្អគ្រប់យ៉ាង និង ព្យាយាមអប់រំបញ្ញា ។

សៀវភៅ គតិធម៌ នេះ គាំទ្រឱ្យជីវិតបានសម្រេច
ជោគជ័យដល់ទីបំផុត ។

គតិធម៌សមអប្បវត្តនិត	ដំណើរធម៌ពិតជីវិតធម្មតា
ធម្មជាតិព្រៃព្រឹក្សដូងព្រះសុរិយា	ផ្តល់ការសិក្សាសង្ខារឃ្លាឃ្លាត ។
គតិធម៌សមអប្បវបញ្ញា	ដោះស្រាយបញ្ហាសិក្សាធម្មជាតិ
សិក្សាចងចាំខន្ធឮត្រាអាពាធ	មុខតែនឹងឃ្លាតរៀនឃ្លាតឱ្យហើយ ។

សូមអនុមោទនាធម្មយាត្រាទៅកាន់ជើងពុទ្ធតូច !

ភ្នំពេញថ្ងៃ ១៥ កើត ខែផល្គុន ព.ស. ២៥៥៥

နိဂုံးကုဏာ နိဂါဓ ပို့ဒ ဟိရသျှ

មាតិកា

លេខៈអត្ថបទ	ទំព័រ
១. កឡាយមុជ្ជិជាតក	១
២. កច្ចបជាតក	៦
៣. សីហចម្មជាតក	១២
៤. សីលានិសំសជាតក	១៨
៥. មិត្តាមិត្តជាតក	២៨
៦. រាជជាតក	៣៤
៧. សាធុសីលជាតក	៤០
៨. គរហិតជាតក	៤៥
៩. បលាឃិជាតក	៥៦
១០. អសិតាភុជាតក	៦៧
១១. មូលបរិយាយជាតក	៨០
- គោតមកសូត្រ	៨៨

១២. មេត្តាត្រាប្រណី	៩៣
១៣. ដំណោះស្រាយបញ្ហា	៩៥
១៤. បញ្ហាខកចិត្ត	៩៨
១៥. បញ្ហាបែកបាក់គ្នា	១០២
១៦. បញ្ហាចង់ឱ្យគេទទួលស្គាល់	១០៨
១៧. បញ្ហាមិនស្មោះត្រង់	១១២
១៨. បញ្ហាហ្វូងហែងហួស	១១៥
១៩. បញ្ហាលោភៈ	១១៨
២០. បញ្ហាទោសៈ	១២៤
២១. បញ្ហាច្រណែន	១៣០
២២. បញ្ហាកំណាញ់	១៣៣
២៣. បញ្ហាស្តាយក្រោយ	១៣៦

១- កឡាយបុដ្ឋិជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៨៤)

អមាត្យពោធិសត្វ ក្រាបទូលថា :

បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ស្វានេះល្ងង់ ប្រាជ្ញា
របស់វាមិនមានទេ វាបានបាចសណ្តែកមួយកម្យង់ចោល
អស់ ទើបទៅស្វែងរកសណ្តែកមួយគ្រាប់ដែលជ្រុះទៅ ។

បពិត្រព្រះរាជា យើងទាំងឡាយក្តី ជនទាំងឡាយ
ដទៃដែលល្មោភក្រៃលែងក្តី រមែងលះបង់របស់ច្រើន
ព្រោះតែរបស់តិច ដូចជាស្វា បានលះបង់សណ្តែកច្រើន
ព្រោះតែសណ្តែកតិច ដូច្នោះឯង ។

ព្រះអានន្តត្ថេរក្នុងកាលនោះ ជាព្រះរាជាក្រុង
ពារាណសី ស្តេចយាងដាក់ដំណាក់នៅក្នុងព្រះឧទ្យាន
ចំណែកព្រះពោធិសត្វជាអមាត្យ ជាអ្នកសម្រេចរាជកិច្ច
ទូទៅ និង ជាធម្មានុសាសកៈ បានបិតនៅជិតទីប្រថាប់

ព្រះរាជា ។ គ្រានោះ មានស្វាមួយ ចុះពីលើដើមឈើ
ឆក់យកសណ្តែកជាចំណីនៃសេះ ដោយដាក់ពេញក្នុង
មាត់ ហើយក្តាប់យកនឹងដៃទៅទៀតផង វាលោតឡើង
ទៅអង្គុយលើដើមឈើ ប្រុងនឹងស៊ី ស្រាប់តែមាន
សណ្តែកមួយគ្រាប់ជ្រុះពីដៃមកដី ពេលនោះ ស្វាបាន
ចោលគ្រាប់សណ្តែកទាំងអស់ក្នុងមាត់និងក្នុងដៃ ចុះពី
លើដើមឈើ មករកមើលសណ្តែកមួយគ្រាប់ កាលដែល
រកមិនឃើញ ទើបវាត្រឡប់ឡើងទៅលើដើមឈើវិញ
អង្គុយសោកសៅ ខូចចិត្ត ដូចជាអ្នកចាញ់ក្តីគេ ដូច្នោះ
ឯង ។

លះសុខតូចជួយកសុខធំ

ក្នុងធម្មបទដ្ឋកថា បកិណ្ណកវគ្គ ក្នុងរឿងបុព្វកម្ម
របស់ព្រះអង្គ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ តថាគតជាសង្ឃព្រាហ្មណ៍
តថាគតបានដកស្មៅក្នុងលានព្រះចេតិយនៃព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
ព្រះនាមសុសិមៈ ដោយផលនៃបុញ្ញកម្មនោះ ជនទាំង-

ឡាយទើបធ្វើផ្លូវ ៨ យោជន៍ឱ្យរាបស្មើដោយល្អ ប្រាស-
ចាកបន្ទានិងដង្កត់ ។ តថាគតចាក់ខ្សាច់កៀរឱ្យស្មើក្នុង
លានព្រះចេតិយនោះ ដោយផលនៃបុញ្ញកម្មនោះ ជន
ទាំងឡាយទើបចាក់ខ្សាច់កៀរឱ្យស្មើក្នុងផ្លូវ ៨ យោជន៍ ។
តថាគត ធ្វើការបូជាដោយផ្កាឈើព្រៃចំពោះព្រះចេតិយ
នោះ ដោយផលនៃបុញ្ញកម្មនោះ ជនទាំងឡាយទើប
រោយផ្កាឈើមានពណ៌ផ្សេងៗ នៅតាមផ្លូវចម្ងាយ ៨
យោជន៍ ទន្លេគង្គាក្នុងទីប្រមាណមួយយោជន៍ដេរដាស
ទៅដោយផ្កាបទុម ៥ ពណ៌ ។ តថាគតបានព្រោះព្រំក្នុង
ទីលានព្រះចេតិយនោះ ដោយទឹកក្នុងល័ក្ខចាន់ ដោយ
ផលនៃបុញ្ញកម្មនោះ ភ្លៀងបោក្ខរព័ស័ធ្លាក់ចុះនៅក្រុង
វេសាលី ។ តថាគតបានលើកទង់ផ្ទាំងសំពត់ឡើង និង
ចងឆត្រទុកលើព្រះចេតិយនោះ ដោយផលនៃបុញ្ញកម្ម
នោះ ចក្កវាឡទាំងមូលទើបហាក់ដូចជាមានមហោស្រព
ជាមួយគ្នា ដោយទង់ជ័យ ទង់ផ្ទាំងសំពត់ និង ឆត្ររូត
រហូតដល់អកនិដ្ឋព្រហ្ម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ

ហេតុដូច្នេះឯង ទើបការបូជានេះកើតឡើងដល់តថាគត
មិនមែនដោយពុទ្ធានុភាព ឬដោយអានុភាពនៃពួកនាគ
ទេវតា ឥន្ទព្រហ្មនោះក៏មិនមែនដែរ តែនេះ កើតឡើង
ដោយអានុភាពនៃការបរិច្ចាគមានប្រមាណតិច នៅក្នុង
អតីតកាល ។ រួចហើយព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នូវ
ព្រះគាថា

មគ្គាសុខបរិច្ចាគា បស្ស ចេ វិបុលំ សុខំ
ចេ មគ្គាសុខំ ធិរោ សម្មសង្ឃំ វិបុលំ សុខំ ។

បើឃើញសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយ ព្រោះលះបង់
សុខល្មមប្រមាណ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលឃើញសុខធំ
ទូលាយ គប្បីលះសុខល្មមប្រមាណចេញ ។

អរិកថា បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **មគ្គាសុខ-**
បរិច្ចាគា ដោយសេចក្តីថា ព្រោះលះសុខតិចតួចល្មម
ប្រមាណ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា **មគ្គា-**
សុខំ ។ សុខដ៏ធំទូលាយ បានដល់សុខគឺព្រះនិព្វាន

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា **វិបុល សុខំ** ដោយ
សេចក្តីថា បើបុគ្គលបានឃើញនូវសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយ
នោះ ។

ដែលឈ្មោះថា សុខល្អមប្រមាណ រមែងកើត
ឡើងដល់បុគ្គល គឺអ្នកដែលចាត់ចែងឱ្យគេរៀបចំភោជន
មួយថាស ហើយបរិភោគ ។ ចំណែកដែលឈ្មោះថា
និព្វានសុខ ជាសុខដ៏ធំទូលាយ រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គល
ដែលជាអ្នកលះសុខល្អមប្រមាណនោះចេញហើយ ធ្វើ
ឧបោសថផង ឱ្យទានផង ។ ព្រោះហេតុនោះ បើបុគ្គល
ឃើញសុខដ៏ធំទូលាយ ព្រោះមកអំពីលះបង់នូវសុខល្អម
ប្រមាណនោះ កាលបើដូច្នោះ បណ្ឌិតកាលឃើញសុខដ៏
ធំទូលាយ គប្បីលះសុខល្អមប្រមាណចេញ ។

២~ កន្លងជ័យភក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៨៥)

អណ្តើកនិយាយថា :

ខ្ញុំនៅក្នុងភក់ដោយគិតថា ខ្ញុំកើតហើយ ខ្ញុំចម្រើន
ហើយនៅក្នុងទីនេះ ភក់បានកប់សង្កត់ធ្វើឱ្យខ្ញុំដល់នូវ
ទុព្វលភាព បពិត្រភក្ត្រវៈ ខ្ញុំសូមពោលនូវហេតុនោះនឹង
អ្នក អ្នកចូរស្តាប់នូវពាក្យរបស់ខ្ញុំចុះ ។

បុគ្គលបានសេចក្តីសុខក្នុងទីណា ទោះក្នុងស្រុក ឬ
ក្នុងព្រៃក៏ដោយ ទីនោះហើយដែលជាទីកើត ជាទីចម្រើន
របស់បុរសអ្នកចេះដឹង (នូវប្រយោជន៍និងមិនមែន
ប្រយោជន៍) បុគ្គលគប្បីរស់នៅបានក្នុងទីណា គប្បីទៅ
ក្នុងទីនោះចុះ កុំគប្បីឱ្យទីដែលធ្លាប់នៅ សម្លាប់ខ្លួនបាន
ឡើយ ។

ក្នុងកាលនោះ ព្រះអានន្តត្ថេរជាសត្វអណ្តើក នៅ

នឹងស្រះធំមួយជិតក្រុងពារាណសី ។ ស្រះដ៏នោះមាន
ទឹកទន្លេហូរចូល និងហូរចេញតាមពេលដែលទឹកឡើង
ទឹកស្រក ។ ក្រោយមក ត្រីនិងអណ្តើកដែលកើតនៅនឹង
ស្រះដ៏នោះបានដឹងថា តទៅនឹងត្រូវរាំងភ្លៀង ក៏នាំគ្នា
ចេញអំពីស្រះ តាមទឹកដែលនៅមានចូលមកក្នុងទន្លេ ។
ប៉ុន្តែអណ្តើកជាព្រះអានន្តក្នុងកាលនោះ មិនព្រមចេញ
ទៅ ដោយគិតថា នេះជាទីកើតរបស់យើងនិងជាទីធំ
ឡើងនៃរូបកាយរបស់យើង ទាំងជាទីដែលឪពុកម្តាយ
របស់យើងធ្លាប់អាស្រ័យនៅ ដូច្នេះយើងមិនអាចលះបង់
នូវទីនេះបានឡើយ ។ ក្រោយមក ទឹកទន្លេក៏ស្រកដាច់
ពីទឹកស្រះ ភ្លៀងក៏រាំងរហូតដល់ទឹកស្រះរឹងអស់ អណ្តើក
នោះឯង បានចេញមកកាយដឹកបំប៉ន ត្រង់ទីដែល
ព្រះពោធិសត្វជីកយកដីត្រង់នោះមកធ្វើផ្ទាំង ជាមុខរបរ
ចិញ្ចឹមបុត្រភរិយា ។ កាលដែលព្រះពោធិសត្វ មាន
បំណងនឹងយកដី ទើបយកចបធំជីកដី ក៏ត្រូវចំអណ្តើក
កាលដែលគាត់អណ្តើកឡើងមក ឃើញអណ្តើកត្រូវ

របួសជាទម្ងន់ ដល់នូវទុក្ខវេទនា ទាំងដែលពោល
រៀបរាប់ថា ព្រោះយើងមិនបានលះទីដែលធ្លាប់នៅ ទើប
ដល់នូវសេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ហើយបានពោលនូវគាថា
ដែលមានសេចក្តីខាងដើមស្រាប់ ។

បទថា **ន ទិកេតបាតោ សិយា** ប្រែថា កុំគប្បី
ឱ្យទីដែលធ្លាប់នៅ សម្លាប់ខ្លួនបានឡើយ ។ ដោយសេចក្តី
ថា មានការអាឡោះអាល័យចំពោះកន្លែងដែលធ្លាប់នៅ
ហើយ មិនទៅក្នុងទីដទៃ ត្រូវទីនោះឯងសម្លាប់ ដូច្នេះ
ទើបមិនគួរឱ្យមានមរណទុក្ខបែបនេះឡើយ ។

ក្នុងកាលនោះ អណ្តើកដែលជាព្រះអានន្តត្ថេរ
ពោលចំពោះព្រះពោធិសត្វរួចហើយ ក៏ស្លាប់ទៅ ។
ព្រះពោធិសត្វ បានលើកយកអណ្តើកនោះទៅ ឱ្យអ្នក
ស្រុកអ្នកភូមិទាំងអស់មកប្រជុំគ្នា ។ កាលដែលនឹងត្រូវ
ណែនាំអប់រំមនុស្សទាំងឡាយ ទើបពោលយ៉ាងនេះថា
ពួកអ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលអណ្តើកនេះ ក្នុងពេលដែល
ត្រីនិងអណ្តើកដទៃទៀតចុះទៅកាន់ទន្លេ អណ្តើកនេះ

មិនអាចកាត់នូវសេចក្តីអាល័យក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនបាន គឺ
គេមិនអាចទៅបានជាមួយនឹងសត្វដទៃទៀតឡើយ គេ
នៅដេកក្នុងទីដែលយើងត្រូវជីកយកដី នៅពេលដែល
យើងជីកដី បានជីកត្រូវមួយចបយ៉ាងខ្លាំងពីលើខ្នង មុន
នឹងស្លាប់ គេបានពោលរៀបរាប់នូវកម្មរបស់ខ្លួនពីរគាថា
ទាំងសោកសៅ អណ្តើកនេះស្លាប់ទៅព្រោះធ្វើនូវសេចក្តី
អាល័យចំពោះទីដែលខ្លួនធ្លាប់នៅ ។ អ្នកទាំងឡាយ
កុំដូចជាសត្វអណ្តើកនេះឡើយ គឺចាប់តាំងអំពីពេលនេះ
ទៅ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រកាន់ដោយអំណាចតណ្ហា
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងគ្រឿងឧបភោគបរិភោគថា រូប សំឡេង
ក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈជារបស់យើង បុត្ររបស់យើង ធីតា
របស់យើង ទាសាទាសិរបស់យើង មាសប្រាក់របស់យើង
ដូច្នេះឡើយ ។ តាមពិត ដំណើរជីវិតសត្វតែងប៉ុណ្ណោះ
ត្រូវត្រាច់រង្គាត់វិលវល់ក្នុងភពទាំងបី ។ ព្រះពោធិសត្វ
បានប្រទានឱវាទដល់មហាជនដោយព្រះពុទ្ធលីលា មាន
ប្រការដូច្នេះឯង ឱវាទនោះ ផ្សាយទៅពេញដម្កូទ្វីប តាំង

នៅរហូតប្រមាណ ៧ ពាន់ឆ្នាំ ។ មហាជន តាំងនៅក្នុង
ឱវាទរបស់ព្រះបរមពោធិសត្វ ធ្វើបុណ្យមានទានជាដើម
គឺនាំគ្នាធ្វើផ្លូវទៅទេវលោកឱ្យពេញបរិបូណ៌ ។

ស្ទាបទាំងរស់ ស្ទុយទាំងស្រស់

បាទនៃព្រះគាថាធម្មបទ ក្នុងអប្បមាទវគ្គ ព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា យេ បមត្ថា យថា មតា
ដោយសេចក្តីថា ពួកសត្វណាដែលប្រមាទហើយ ពួក
សត្វនោះ រមែងដូចជាបុគ្គលដែលស្លាប់ ព្រោះដាច់នូវ
ជីវិតិន្ទ្រិយ មានវិញ្ញាណប្រាសទៅហើយ ដូចជាអង្កត់
អុសដូច្នោះឯង ។ ពិតណាស់ សូម្បីចិត្តមួយដួងដែលគិត
ថា យើងនឹងថ្វាយទាន យើងនឹងរក្សាសីល យើងនឹងធ្វើ
ឧបោសថកម្ម ដូច្នេះ រមែងមិនកើតឡើងឡើយ នេះ
ចំពោះគ្រហស្ថ បើជាបញ្ចជិតវិញ សូម្បីចិត្តមួយដួងដែល
គិតថា យើងនឹងបំពេញវត្ថុទាំងឡាយ មានអាចរិយវត្ថុ
និងឧបជ្ឈាយវត្ថុជាដើម ឬយើងនឹងសមាទាននូវផុតកង្គ

យើងនឹងចម្រើនភាវនា ដូច្នេះ រមែងមិនកើតឡើងដល់
បញ្ចជិតនោះឡើយ គឺដូចចិត្តមួយដួងក៏មិនកើតដល់សត្វ
ស្លាប់ហើយ ដូច្នោះឯង ។ បុគ្គលដែលប្រមាទហើយនោះ
តើមានអ្វីដែលធ្វើឱ្យផ្សេងគ្នា ខុសអំពីបុគ្គលដែលស្លាប់
បាត់បង់ជីវិតទៅនោះ ព្រោះដូច្នោះ បុគ្គលប្រមាទរមែង
មិនខុសពីអ្នកស្លាប់ទៅហើយនោះទេ ។

គំនិតយល់ដឹង

ស្លាប់ទាំងរស់ ព្រោះមិនធ្វើកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ។
ស្អុយទាំងស្រស់ ព្រោះធ្វើកិច្ចដែលមិនត្រូវធ្វើ ។
មនុស្សស្លាប់ដាច់ជីវិតន្ទ្រិយ វិញ្ញាណទាំងអស់
ត្រូវរលត់ ប៉ុន្តែ មនុស្សស្លាប់សតិ ជាបុគ្គលប្រមាទហើយ
គឺស្លាប់តែកុសលចិត្ត រលត់តែវិញ្ញាណល្អប៉ុណ្ណោះឯង
ចំណែកវិញ្ញាណអាក្រក់ទាំងឡាយនៅរស់ ទើបឈ្មោះ
ថា មនុស្សខ្មោចគួរឱ្យខ្លាច ។

៣. សីហាចម្មជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៩២)

អ្នកស្រែពោធិសត្វ ពោលថា នោះមិនមែន
សម្រែកសីហា: មិនមែនសម្រែកខ្លាធំ មិនមែនសម្រែក
ខ្លាដំបងទេ គឺជាសត្វលាងលាមកគ្របដណ្តប់ដោយស្បែក
សីហា: ស្រែកទេតើ ។

ពាណិជ្ជម្ចាស់លា ពោលថា លាដណ្តប់ដោយ
ស្បែកសីហា: ស៊ីស្រូវសន្ធឹងនោះ អស់កាលជាយូរណាស់
ហើយ ទាល់តែស្រែកឱ្យគេដឹងទើបបានជាប្រទូស្តជាមួយ
នឹងខ្លួនឯង ។

កាលនោះ កោកាលិកភិក្ខុ លោកកើតជាសត្វលា
ដែលម្ចាស់ជាអ្នកជំនួញ តែងតែដាក់ទំនិញលើខ្នង ។
ឈ្មួញនោះ កាលដែលទៅដល់កន្លែងហើយ ដាក់អីវ៉ាន់
ចុះពីខ្នងលា រួចយកស្បែកសីហា:គ្របដណ្តប់ឱ្យលា លែង

ឱ្យទៅរកស៊ី ។ លាបានទៅស៊ីស្រូវសន្ធឹងរបស់អ្នកស្រុក។
អ្នករក្សាស្រែឃើញហើយ មិនហ៊ានចូលទៅជិត ដោយ
យល់ថាជាសីហៈ (មានពួកសីហៈខ្លះ បរិភោគស្មៅជា
អាហារ ហៅថា តិណសីហៈ)។ លាស៊ីស្រូវអ្នកស្រុក
រឿយៗ ថ្ងៃមួយ ពួកអ្នកភូមិទាំងអស់ ខ្វះកាន់អាវុធ ខ្វះផ្ទុំ
សំព័ន្ធ ខ្វះទូងស្ករ ស្រែកហៅទាំងអស់គ្នា ចូលទៅជិត
សត្វលាភកំពុងស៊ីស្រូវក្នុងស្រែ ។ លាខ្លាចស្លាប់ទើបបន្តិ
សំឡេងរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះពោធិសត្វជាអ្នក
ស្រែ បានពោលគាថាប្រាប់ថាជាសត្វលា ដែលមាន
សេចក្តីខាងដើមស្រាប់ ។ សូម្បីពួកអ្នកស្រុក ក៏ដឹងថាជា
សត្វលា ទើបនាំគ្នាចូលទៅវាយឱ្យទាល់តែដួល បែក
ក្បាលបាក់ធ្លឹង ហើយនាំគ្នាយកស្បែកសីហៈនោះទៅ ។

កាលដែលនាយឈ្មួញជាម្ចាស់លានោះ មកឃើញ
លាដល់នូវសភាពបែបនេះ ទើបពោលគាថាទី ២ មាន
សេចក្តីដូចខាងដើម ។

បទថា **ធម្មនោវត ទូសយិ** ដោយសេចក្តីថា

កាលដែលស្រែកដោយសំឡេងជាសត្វលា ក៏ប្រទូសរាយ
នឹងខ្លួនឯង ។ នេះមិនមែនជាកំហុសរបស់ស្បែកសីហៈ
ឡើយ ។

កាលដែលនាយឈ្មួញ ពោលយ៉ាងនេះហើយ លា
ក៏ដេកស្លាប់ក្នុងទីនោះទៅ ។

រស់នៅជាមួយនឹងខ្លួនឯងពិត ហើយរក្សាខ្លួនឯង

នៅក្នុងព្រះគាថាធម្មបទ អត្ថវគ្គ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា អត្តានតោ មិយំ ជញ្ញា បើបុគ្គលដឹងថា ខ្លួន
ជាទីស្រឡាញ់នៃខ្លួនឯង រក្សេយ្យ នំ សុរុក្ខិកំ គប្បីរក្សា
ខ្លួនឱ្យជាការរក្សាដ៏ល្អ ។

ធម្មបទ ភិក្ខុវគ្គ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
អត្តនា ចោទយត្តានំ បដិមំសេតមត្តនា
សោ អត្តគុត្តោ សតិមា សុខំ ភិក្ខុ វិហារហិសិ ។

អ្នកចូរដាស់តឿនខ្លួនដោយខ្លួនឯង ចូរពិនិត្យខ្លួន
ដោយខ្លួនឯង ម្នាលភិក្ខុ កាលដែលអ្នកជាបុគ្គលមាន

ស្មារតី គ្រប់គ្រងខ្លួនបានហើយ នឹងនៅជាសុខ ។

អត្តា ហិ អត្តនោ នាថោ អត្តា ហិ អត្តនោ គតិ
តស្មា សព្វាម អត្តានំ អស្សំ តទ្ធិវ វាណិថោ។

មែនពិត ខ្លួនជាទីពឹងរបស់ខ្លួន ខ្លួនជាគតិរបស់ខ្លួន
ព្រោះហេតុនោះ អ្នកចូរសង្រួម គឺប្រយ័ត្នប្រយែងខ្លួន
ដូចជានាយពាណិជ្ជថែរក្សាសេះ ដែលជាសេះដ៏ចម្រើន
ដូច្នោះឯង ។

គំនិតយល់ដឹង

នៅក្នុងពិភពលោកនេះ មានមនុស្សរាប់ពាន់លាន
នាក់ ទាំងទេវតាឥន្ទ្រព្រហ្មក៏ច្រើន ប៉ុន្តែមានតែយើងម្នាក់
គត់ ដែលជាខ្លួនយើង ។ បើយើងប្រព្រឹត្តអាក្រក់ហើយ
ខ្លួនយើងក៏ទៅជាមនុស្សអាក្រក់ហើយដែរ តើយើងទៅ
យកមនុស្សល្អណា មកធ្វើជាខ្លួនយើងបានទៀត បើខ្លួន
យើងមានតែម្នាក់ហ្នឹង ។ ខ្លួនយើងក្រណាស់ មានតែ
មួយគត់ ចាំបាច់ត្រូវតែថែរក្សាឱ្យល្អជាទីបំផុត ជា
ប្រយោជន៍ដើម្បីជួយខ្លួនឯង ។

ការលះបង់កិលេសជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត យើង
មិនអាចពឹងអំណាចអ្នកដទៃបានឡើយ គឺត្រូវតែពឹងខ្លួន
ឯង ដែលខ្លួនឯងបានហ្វឹកហាត់អប់រំដល់កម្រិតកំពូល
ហើយនោះ ។ ការដែលពឹងអំណាចខាងក្រៅដើម្បី
ប្រព្រឹត្តបាបកម្ម ឈ្មោះថា មិនស្រឡាញ់ខ្លួន នាំសត្រូវ
គឺបាបកម្មមកសម្លាប់ខ្លួនឯងចោល ដូចជាសត្វលាដណ្តប់
ស្បែកសីហាៈ ហើយចូលស៊ីសន្ទូងអ្នកស្រែ ត្រូវអ្នកស្រែ
វាយសម្លាប់ ដូច្នោះឯង ។

មនុស្សអាចអប់រំខ្លួន រហូតដល់បានជាព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធ ដូច្នេះ យើងត្រូវកុំបោះបង់ខ្លួនឯងចោលឱ្យសោះ
ត្រូវរស់នៅជាមួយនឹងខ្លួនឯង ស្មោះត្រង់ ថែរក្សា ហ្វឹក-
ហាត់អប់រំចម្រើនបញ្ញា ទាល់តែបានជាទីពឹងនៃខ្លួនឯង
ជាទីពឹងដែលគេបានដោយកម្របំផុត ។

ដូចនាយពាណិជ្ជ អាស្រ័យសេះដ៏ចម្រើន គឺសេះ
អាជានេយ្យ ហើយប្រាថ្នានូវលាភ ទើបងូតទឹកឱ្យសេះ
និង ឱ្យសេះបរិភោគមួយថ្ងៃបីដង ធ្វើឱ្យសេះអាជានេយ្យ

មានកម្លាំងកាយចិត្ត ធ្វើការនាំលាភមកឱ្យខ្លួន យ៉ាងណា
ការដែលបុគ្គលស្ទូនគ្រងរក្សាខ្លួនដោយស្មារតី រមែងបាន
នូវលាភគឺគុណវិសេស ទាំងលោកិយ ទាំងលោកុត្តរ
ដូច្នោះឯង ។

គួរគិតថា ដើម្បីរក្សាជីវិតនេះ យើងអាចលះបង់
ទ្រព្យសម្បត្តិដែលយើងមានទាំងអស់ក៏បាន មានករណី
ខ្លះ ទោះជាយើងព្រមលះបង់អ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ក៏មិនអាច
រក្សាជីវិតបានទៀតផង ដូច្នេះ ឥឡូវនេះ យើងបាននៅ
រស់ហើយ គួរកំណាញ់ទេ គួររស់នៅដោយអត់សីលទេ ។
បើឱ្យទាន ថាស្តាយទ្រព្យ បើកាន់សីល ខ្លាចលំបាក ចុះ
បើយើងត្រូវស្លាប់បាត់ តើបានទ្រព្យ បានសប្បាយមក
ពីណា ។

៤- សីលានិសំសង្គាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៩៣)

បស្ស សង្ខាយ សីលស្ស ចាគស្ស ច អយំ ផលំ
នាគោ នាវាយ វណ្ណេន សង្ខំ វហតុធាសកំ ។
សព្វិវេច សមាសេច សព្វិ កុព្វេច សន្តតំ
សតំ ហិ សន្តិវាសេន សោតី គច្ឆតិ ន្តាបិគោតិ ។

(សមុទ្ទទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកចូរឃើញ
ផលនៃសទ្ធា សីល និងចាគៈនេះចុះ ស្តេចនាគនិមិត្តខ្លួន
ជាសំពៅ នាំឧបាសកដែលជាអ្នកមានសទ្ធាទៅ ។

បុគ្គល គប្បីសេពគប់ជាមួយនឹងពួកសប្បុរស
ទាំងឡាយ គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលជាមួយនឹងពួក
សប្បុរស ព្រោះថា ជាងកាត់សក់ដល់នូវសេចក្តីចម្រើន
ដោយសុខសួស្តី ព្រោះនៅរួមជាមួយនឹងពួកសប្បុរស ។

កាលព្រះបរមសាស្តាទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនាព្រះ-

ជេតពនមហាវិហារ មានឧបាសកម្នាក់ជាអរិយសារីក៏ធ្វើ
ដំណើរមកគាល់ព្រះអង្គ ។ ឧបាសកនោះមកដល់មាត់
ស្ទឹងអចិន្តរតីនៅវេលាល្ងាច អ្នកអុំទូកចម្លងនាំគ្នាទៅស្តាប់
ធម៌ឯវត្តអស់ ម្ល៉ោះហើយ ឧបាសកកាន់យកគុណព្រះពុទ្ធ
មកជាអារម្មណ៍ ពេលនោះបីតិកើតឡើងធ្វើឱ្យស្រាលខ្លួន
រហូតដល់អាចដើរលើទឹកឆ្លងស្ទឹងទៅកាន់វត្តគាល់ព្រះដ៏-
មានព្រះភាគបាន ។ កាលដែលឧបាសកក្រាបទូលព្រះ-
ដ៏មានព្រះភាគ អំពីដំណើរមកដល់របស់ខ្លួន ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា កាលអំពីមុនក៏មានឧបាសករលឹកដល់ព្រះពុទ្ធ-
គុណហើយបាននូវទីពឹងដែរ ។

កាលដែលឧបាសកអារាធនាហើយ ព្រះដ៏មាន-
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ។ ក្នុងសាសនាព្រះកស្សប-
សម្មាសម្ពុទ្ធ មានឧបាសកជាសោតាបន្នបុគ្គលម្នាក់ បាន
ចុះសំពៅទៅជាមួយនឹងជាងកាត់សក់ ។ សំពៅត្រូវលិច
កណ្តាលសមុទ្រ ទាំងពីរនាក់តោងបន្ទុះក្តារហើយបណ្តែត
ខ្លួនមកដល់កោះមួយ ។ ជាងកាត់សក់សម្លាប់សត្វនៅ

លើកោះបរិភោគ ទាំងបានចម្អិនឱ្យឧបាសកទៀត តែ
ឧបាសកមិនព្រមបរិភោគឡើយ ។ ឧបាសកគិតថា ក្នុង
ទីនេះ ក្រៅអំពីព្រះរតនត្រ័យហើយ មិនមានទីពឹងដទៃ
សម្រាប់យើងឡើយ ទើបរលឹកគុណព្រះរតនត្រ័យ ។
កាលដែលឧបាសកកំពុងតែមាននូវអនុស្សាវរីយ៍ច្នេះ ស្តេច
នាគដែលកើតនៅនឹងកោះនោះ បាននិម្មិតនូវរូបកាយ
របស់ខ្លួនជាសំពៅដ៏ធំមួយ ដោយមានទេវតាប្រថាប់សមុទ្រ
ធ្វើជាមាណពម្ចាស់សំពៅ ចំណែកនៅក្នុងសំពៅ ពេញ
ទៅដោយកែវប្រាំពីរប្រការ ។ ទេវតាល្បីនៅលើសំពៅ
ប្រកាសថា មានអ្នកទៅជម្ងឺទីបំផុតដែរទេ ? ឧបាសកតបថា
យើងទៅ ។ ទេវតាថា បើដូច្នោះ អ្នកចូរឡើងសំពៅ
មក ។ កាលដែលឧបាសកហៅជាងកាត់សក់ឡើងសំពៅ
ទេវតាពោលថា បានតែឧបាសកម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ម្នាក់
ទៀតនោះ ពុំបានឡើយ ។ ឧបាសកសួរថា ព្រោះហេតុ
អ្វី ? ទេវតាតបថា ព្រោះគេមិនមាននូវគុណ មានសីល-
គុណជាដើម ទើបខ្ញុំនាំសំពៅមក សម្រាប់តែឧបាសក

ប៉ុណ្ណោះ មិនសម្រាប់គេទេ ។ ឧបាសកប្រកាសថា បើ
ដូច្នោះ យើងឱ្យចំណែកបុណ្យដល់គេ ចំពោះទានដែល
យើងបានឱ្យហើយ សីលរក្សាហើយ ភាវនាចម្រើន
ហើយ ។ កាលដែលឧបាសកជូនបុណ្យដល់ជាងកាត់
សក់ហើយ ជាងកាត់សក់ក៏បានអនុមោទនា ។ ទេវតា
ពោលថា ខ្ញុំនាំអ្នកទាំងពីរទៅ អ្នកទាំងពីរចូរឡើងសំពៅ
មក ។ ទេវតាបាននាំឧបាសកនិងជាងកាត់សក់ដល់ក្រុង
ពារាណសី ដោយអានុភាពរបស់ខ្លួន ទាំងជូនកែវកងក្នុង
សំពៅទាំងអស់ឱ្យដល់អ្នកទាំងពីរទៀតផង ។

កាលដែលពោលដល់គុណនៃការសេពគប់ជាមួយ
នឹងបណ្ឌិត ទេវតាទើបពោលនូវគាថាទាំងពីរគាថា ដែល
ព្រះអង្គកថាមានការពន្យល់ដូចតទៅ :

ក្នុងបទទាំងនោះ បទថា **បស្ស** បានដល់ការហៅ
ឱ្យមកមើល ដោយមិនកំណត់ចំពោះអ្នកណាៗឡើយ ។

បទថា **សន្ធាយ** គឺដោយលោកិយសន្ធា និង
លោកុត្តរសន្ធា ។ សូម្បីសីលក៏មានន័យដូចគ្នានឹងសន្ធា

ដែរ ។

បទថា ចាគស្ស បានដល់ បរិច្ចាគទេយ្យធម៌
និង បរិច្ចាគកិលេស ។

បទថា ធម៌ ផលំ បានដល់ នេះជាផល គឺជា
គុណ ជាអានិសង្ស ។ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបសេចក្តី
អធិប្បាយក្នុងបទនេះថា ចូរមើលផលនៃការបរិច្ចាគចុះ
ស្តេចនាគនេះប្លែងភេទជាសំពៅ ។

បទថា នវាឃ ចន្ថេន្ត គឺដោយសណ្ឋានជា
នាវា បានដល់សំពៅ ។

បទថា សង្ខំ គឺមានសទ្ធាតាំងនៅក្នុងគុណនៃ
ព្រះរកនត្រ័យ ។

បទថា សត្តិវេទ គឺពួកបណ្ឌិតនោះឯង ។

បទថា សមាសេថ បានដល់ គប្បីធ្វើការសេព-
គប់ ។

បទថា សន្ថវំ បានដល់ ស្មិទ្ធស្នាល គឺស្មិទ្ធស្នាល

ក្នុងភាពជាមិត្ត មិនគប្បីធ្វើសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលដោយតណ្ហា
ជាមួយនឹងអ្នកណាៗឡើយ ។

បទថា ឆ្លាចតោ បានដល់ ជាងកាត់សក់ ។

ទេវតាប្រថាំសមុទ្រ ឈរក្នុងអាកាសសម្តែងធម៌
យ៉ាងនេះហើយ ទើបនាំស្តេចនាគត្រឡប់ទៅវិមានរបស់
ខ្លួនវិញ ។

ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះ មក
ហើយ ទ្រង់ប្រកាសសច្ចធម៌ ហើយទ្រង់ប្រជុំជាតក ។
ក្នុងពេលចប់សច្ចធម៌ ឧបាសកដែលឆ្លងស្ទឹងអចិន្តរតិ
ដោយដើរលើទឹកនោះឯង បានតាំងនៅក្នុងសកទាតា-
មិផល ។ ឧបាសកជាសោតាបន្នបុគ្គលក្នុងសាសនា
ព្រះពុទ្ធកស្សបៈនោះ កាលចម្រើននូវមគ្គឱ្យក្រៃលែង
ឡើងៗ ក៏បរិនិព្វានទៅ ។ ស្តេចនាគបានមកជាសារីរៈបុត្ត
ចំណែកទេវតាប្រថាំសមុទ្រ គឺជា តថាគត នេះឯង ។

ចតុស្សន្ត ព្រោះធាតុរស់នៅជាមួយនឹងសេចក្តីឆ្ងល់

ក្នុងព្រះធម្មបទ បាបវគ្គ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

មាតមញ្ញេច បុណ្ណស្ស ន មគ្គំ អាគមិស្សតិ
ឧទពិន្ទុនិបាតេន ឧទកុម្ភោមិ បុរេតិ
អាបុរេតិ ធីរោ បុណ្ណស្ស ថោកំ ថោកំមិ អាចិនំ។

បុគ្គល មិនគួរមើលងាយបុណ្យថា មានប្រមាណ
តិច នឹងមិនឱ្យផលដូច្នេះឡើយ ប្រៀបដូចក្អមទឹក រមែង
ពេញបានដោយតំណក់ទឹកដែលធ្លាក់ចុះ យ៉ាងណា អ្នក
មានប្រាជ្ញា កាលសន្សំបុណ្យបន្តិចម្តងៗ គង់ពេញបាន
ដោយបុណ្យ យ៉ាងនោះឯង ។

គំនិតយល់ដឹង

១- ប្រាក់មិនអាចលះបង់កិលេស ដែលជាគ្រឿង
សៅហ្មងចិត្តបានឡើយ ។ បើមិនបានលះបង់នូវកិលេស
ទេ តើក្នុងលោកនេះ យើងគិតថាបានអ្វី ។

២. ពាក្យថា « បាននេះ បាននោះ » គឺគ្រាន់តែ សន្មតប៉ុណ្ណោះ តាមបរមត្ថ « អ្នកបាន » អត់មានក្នុង លោកនេះទេ ។

៣. កិលេសប្រកាន់បញ្ចក្ខន្ធ ធ្វើឱ្យមានគំនិតយល់ ខុសកើតឡើង គិតថាជាខ្លួនយើង រួចទៅទើបគិតថា ខ្លួន យើងបាននេះ បាននោះ ម្ល៉ោះហើយ ទើបសត្វលោក ចេះតែខ្វល់នឹងខ្លួនឯង ។

៤. ក្រៅអំពីវិចិត្តដឹងនូវអារម្មណ៍តាមទ្វារ ៦ ទ្វារណាមួយ និង ការសប្បាយចិត្តទៅតាមការសោយ អារម្មណ៍មួយពេល មួយគ្រាប៉ុណ្ណឹង តើមានអ្វីទៀតទៅ ដែលឱ្យសម្គាល់ថា យើងសំខាន់ណាស់នោះ ។

៥. អ្វីៗទាំងអស់ ដែលយើងរីករាយជាមួយ បើ មិនបានលះបង់នូវបាបធម៌ក្នុងចិត្តយើងទេ អ្វីៗទាំងអស់ នោះ សុទ្ធតែជាគ្រឿងញៀន គ្រឿងស្រវឹង នាំឱ្យស្វែង រក នាំឱ្យជាប់ជំពាក់ និង នាំឱ្យកើតទុក្ខ សោកសៅ ។

៦. នៅពេលដែលយើងព្រេកអរនឹងការបាននូវអ្វី

មួយ ឧទាហរណ៍ថា បានផ្ទះជំនួញមួយ យើងគួរលើក
ដឹងថា តើយើងដែលជាអ្នកបាននោះ គឺជាអ្វីទៅ កុំចេះ
តែត្រេកអរថា យើងបានផ្ទះ ឬបានរបស់នេះ របស់នោះ
ដូច្នោះឡើយ ។

៧. បើយើងកើតស្រែងរមាស់ តើយើងគួរត្រេក-
អរនឹងចុងក្រចក ហើយទុកស្រែងឱ្យនៅរមាស់គ្រាន់អេះ
ឬត្រូវប្រើថ្នាំកម្ចាត់បង់នូវរោគស្រែងនោះ ចោលចេញ
វិញ ? បញ្ហាគួរកើតឡើងដូចជា រោគស្រែងរមាស់ ។
បច្ច័យ ៤ គឺគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ បាយទឹក ផ្ទះសំបែង ថ្នាំ
កែរោគ និង អ្វីៗទៀតទាំងអស់ ដែលសម្រាប់យកមក
ដោះស្រាយឱ្យបញ្ហាគួរ បច្ច័យ ៤ នេះដូចជាចុងក្រចក
ដែលសម្រាប់អេះ ។ តើគួរត្រេកអរនឹងបច្ច័យ ៤ ឬត្រូវ
កំណត់ដឹងនូវបញ្ហាគួរ ជាប្រយោជន៍ដល់ការមិនចាប់
ប្រកាន់ថាជាខ្លួនយើង និង ជាប្រយោជន៍ដល់ការអស់
បញ្ហាគួរវិញ ?

សរុបគំនិតយល់ដឹងទាំង ៧ ចំណុចខាងលើនេះ

មក គឺយើងត្រូវតែទទួលស្គាល់បុណ្យ ហើយសេពគប់
ជាមួយនឹងបុណ្យ ព្រែកអរក្នុងការលះបង់បាបកម្ម និង
កិលេសតណ្ហាទាំងពួង ដូចជាងកាត់សក់បានសេពគប់
នឹងឧបាសក អនុមោទនាបុណ្យរបស់ឧបាសក ទើបបាន
ឡើងកាន់សំពៅរតនៈ ផុតភ័យដល់នូវសូស្តី ដូច្នោះឯង ។

លាមក សូម្បីតែបន្តិចបន្តួចក៏ធ្វើឱ្យយើងមាន
សេចក្តីដឹងខ្លួនថាខានដែរ ព្រោះមិនស្អាតហើយមានក្លិន
ស្អុយ ផ្ទុយមកវិញ ផ្កាម្លិះតែមួយ ក៏ធ្វើឱ្យយើងមានចិត្ត
រីករាយនឹងក្លិនក្រអូប ទាំងពណ៌សម្បុររូបរាងផងដែរ ។
បាបដូចជាលាមក ទោះជាបន្តិចបន្តួចក៏ត្រូវលះបង់លាង
សម្អាតដោយពិត ឯចំណែកបុណ្យកុសលវិញមិនថាតិច
ច្រើន តូចធំ អ្នកណាដឹង អ្នកណាមិនដឹងឡើយ គប្បី
សន្សំអប់រំជានិច្ច ព្រោះនាំមកនូវការរីករាយគ្រប់កាល
ទាំងពួង ។

៥. មិត្តាមិត្តជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៩៨)

ព្រះពោធិសត្វពោលថា បុគ្គលជាសត្រូវ ឃើញ
បុគ្គលនោះហើយ មិនញញឹមរកផង មិនរីករាយតបនឹង
បុគ្គលនោះផង មិនឱ្យភ្នែកចំពោះបុគ្គលនោះ គឺមិន
សម្លឹងចំភ្នែកគ្នាផង ។

បុគ្គលជាបណ្ឌិត ឃើញហើយ ឮហើយ រមែង
ស្គាល់នូវបុគ្គលដែលជាសត្រូវ ដោយអាការទាំងឡាយ
ណា អាការទាំងឡាយនោះ រមែងតាំងនៅក្នុងសត្រូវ
ពិតមែន ។

នៅវត្តជេតពន មានភិក្ខុមួយអង្គកាន់យកដោយ
វិស្សាសៈ គឺសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល នូវសំពត់សេសសល់មួយ
ផ្ទាំងរបស់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ដោយគិតថា កាលដែលយើង
កាន់យកហើយ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើងមិនក្រោធឡើយ

ហើយក៏យកទៅធ្វើជាថង់ដាក់ស្បែកជើង ។ ក្រោយមក
ទើបភិក្ខុអង្គនោះ ទូលដល់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ។ ព្រះ-
ឧបជ្ឈាយ៍សួរថា ព្រោះហេតុអ្វីទើបយក ? ភិក្ខុតបថា
កាន់យកដោយវិស្សាសៈ ។ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍បានពោលថា
ឈ្មោះថាវិស្សាសៈរបស់លោកជាមួយនឹងយើង យ៉ាង
ម៉េចកើតទៅ ។ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញដោយក្រោធា
អាការទាំងឡាយនៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍នោះ បានប្រាកដដល់
ពួកភិក្ខុ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងព្រះជាតក
ប្រារព្ធដល់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍និងភិក្ខុនោះឯង ។ ព្រះបរម-
ពោធិសត្វ ក្នុងកាលនោះ កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ក្នុង
ដែនកាសិ ចម្រើនរយៈហើយ បានបួសជាតាបសសម្រេច
សមាបត្តិ និង អភិញ្ញា ហើយបានជាគ្រូលើពួកតាបស
ទាំងឡាយ ក្នុងព្រៃហិមពាន្ត ។ ក្នុងពួកតាបសនោះ មាន
តាបសមួយអង្គ មិនស្តាប់ពាក្យណែនាំនៃព្រះបរមពោធិ-
សត្វ បានចិញ្ចឹមកូនដំរីកំព្រាមួយ ។ លុះកូនដំរីនោះធំ

ឡើង បានសម្លាប់តាបសនោះ ហើយចូលព្រៃបាត់ទៅ ។
ពួកតាបស បានធ្វើឈាបនកិច្ចចំពោះសពហើយ ទើបនាំ
គ្នាចូលទៅរកព្រះបរមពោធិសត្វ ទូលសួរថា បពិត្រ
ព្រះគុណម្ចាស់ ភាពជាមិត្ត ឬភាពជាសត្រូវ តើអាចដឹង
បានដោយហេតុដូចម្តេច ? ព្រះបរមពោធិសត្វ បាន
ប្រកាសហេតុ ដោយការពោលនូវព្រះគាថាដែលមាន
សេចក្តីដូចខាងដើម ។ ចំណែកភាពជាមិត្ត គប្បីដឹងបាន
ដោយអាការផ្ទុយគ្នាពីសត្រូវនោះឯង ។

ព្រះបរមពោធិសត្វ បានប្រាប់ហេតុនៃភាពជាមិត្ត
និង ភាពជាសត្រូវដល់ពួកតាបសដូច្នេះឯង កាលដែល
អស់ជីវិត ក៏បដិសន្ធិក្នុងព្រហ្មលោក ។

ព្រះបរមសាស្តាសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមកដល់ត្រៃលោក
បាននាំយកព្រះធម៌ទេសនានេះមកហើយ ព្រះអង្គប្រជុំ
ជាតក ។ តាបសដែលចិញ្ចឹមជីវិតក្នុងកាលនោះ បានមក
ជាសទ្ធិវិហារិកក្នុងគ្រានេះ ដ៏បានមកជាព្រះឧបជ្ឈាយ៍
តាបសជាគ្រូប្រចាំគណៈគឺ **តថាគត** ។

កុំចិញ្ចឹមសត្វនៅក្នុងចិត្ត

ក្នុងព្រះគាថាធម្មបទ បាបវគ្គ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ថា

មាតបញ្ញេដ្ឋ ធាបស្ស ន មគ្គំ អោគមិស្សតិ
ខនពិន្ទុនិធាតេន ខនកុម្មោមិ បុរេតិ
អោមុរេតិ ពារេហា ធាបស្ស ថេវកំ ថេវកំមិ អោចិនំ ។

បុគ្គលមិនគួរមើលងាយបាបថា មានប្រមាណតិច
នឹងមិនឱ្យផលដូច្នេះឡើយ ប្រៀបដូចក្អមទឹក រមែងពេញ
បានដោយតំណក់ទឹកដែលធ្លាក់ចុះ យ៉ាងណា បុគ្គលពាល
កាលសន្សំបាបបន្តិចម្តងៗ គង់ពេញបានដោយបាប យ៉ាង
នោះឯង ។

វាណិវោរេ ភយំ មគ្គំ អប្បសត្តោ មហន្តនោ
វិសំ ជីវិតុកាមោរេ ធាធានិ មរិតជ្វាយេ ។

បុគ្គលគប្បីចៀសវាងបាបទាំងឡាយ ឱ្យដូច
ពាណិជ្ជ ដែលមានទ្រព្យច្រើន តែមានគ្នាតិច ចៀសវាង

ផ្លូវដែលមានភ័យ មានចោរភ័យជាដើម ឬដូចជាបុរស
ដែលប្រាថ្នាការរស់នៅ រមែងចៀសវាងនូវការផឹកថ្នាំពិស
ដូច្នោះដែរ ។

នៅក្នុងព្រះធម្មបទ ពាលវគ្គ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
**ចរុត្តិ ពាលា ទុម្មេធា អមិត្តេនេវ អត្តនា
ករោន្តា ធាបកំ កម្មំ យំ ហោតិ កដុកប្បលំ ។**

ពួកជនពាលមិនមានប្រាជ្ញា មានខ្លួនដូចជាសត្រូវ
តែងធ្វើកម្មផ្តល់មក ដែលជាអំពើមានផលក្តៅក្រហាយ។

គំនិតយល់ត្រូវ

១- សេចក្តីទុក្ខគ្របសង្កត់បុគ្គលប្រមាទ តាមរយៈ
សេចក្តីសុខ ដូចបុគ្គលបរិភោគត្រីមិនបានប្រយ័ត្ន ក៏ត្រូវ
ស្លាក់ឆ្អឹង ដូច្នោះឯង ។

២- របស់ដែលមានអានិសង្សឱ្យសុខ ឱ្យសប្បាយ
ត្រូវប្រយ័ត្នទោស ។

៣- របស់ដែលមានទោសឱ្យទុក្ខ ឱ្យលំបាក មិន

មែនឱ្យខូចចិត្តនោះទេ ព្រោះជាតិជាបណ្ឌិតតែងអប់រំចិត្ត
នៅពេលមានវិបត្តិ ចំណែកបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅវិញ បែរទៅជា
ខូចខ្លួន ខូចនិស្ស័យ ព្រោះអាស្រ័យបានសម្បត្តិ មាន
លាភ មានយស ។

៤. រសជាតិល្វឹងអាចជាថ្នាំកែរោគ តែបើមិន
ប្រយ័ត្នជាមួយអ្វីដែលផ្អែមៗ នាំឱ្យឈឺ ។

៥. ជន្លេនក្នុងដីអាចឱ្យត្រីក្នុងទឹកជាប់មាត់នឹងផ្ទៃ
សន្ទូចបាន ព្រោះអំពើរបស់នាយព្រាន ដូច្នេះមនុស្សត្រូវ
ប្រយ័ត្នចំពោះការស្រេកឃ្លានគ្រប់យ៉ាង ឃ្លានអ្វីក៏ដោយ
កុំឱ្យដូចត្រីដែលគិតខុសថា វាគ្រាន់តែជាសត្វជន្លេនមួយ
ប៉ុណ្ណោះ គ្មានទោស គ្មានភ័យអ្វីទេ ស៊ីវាទៅ ។

សរុបអត្ថន័យទាំង ៥ ចំណុចខាងលើមក គឺកុំ
សេពគប់ជាមួយនឹងបាប ប្រយ័ត្នសត្រូវនៅក្នុងខ្លួន កុំ
មានខ្លួនជាសត្រូវនឹងខ្លួនឯង ។

៦- រាជវាគ្គ

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ៩៨)

ន ខោ បនេតំ សុតណំ គិរិ សម្មបសព្វិតំ
សយេថ ធម្មធានោវ មុម្ពេ ឧបកុសីនោតិ ។

បុគ្គល កាលពោលវាចាដែលប្រកបដោយសច្ចៈ
នេះ តែមិនល្អ គប្បីដេកដូចជាសេកឈ្មោះបោដ្ឋបាទ
ត្រូវដុតក្នុងជើងក្រាន ដូច្នោះឯង ។

កាលដែលព្រះពោធិសត្វ កើតក្នុងកំណើតសត្វ
សេកឈ្មោះរាជៈ កាលនោះ ព្រះអានន្តកើតជាសេកប្អូន
ឈ្មោះបោដ្ឋបាទ ។

ព្រានបានចាប់យកសេកទាំងពីរ ទៅឱ្យព្រាហ្មណ៍
ម្នាក់ក្នុងនគរពារាណសី ព្រាហ្មណ៍បានចិញ្ចឹមសេកបង
ប្អូនទាំងពីរនោះ ទុកក្នុងឋានៈជាបុត្រ ។

ព្រាហ្មណីជាការិយារបស់ព្រាហ្មណ៍ មិនរក្សាខ្លួន

ទុកក្នុងគុណធម៌ មិនចេះស្រឡាញ់ខ្លួន សេពគប់ជាមួយ
បាប ជាស្រ្តីទ្រុស្តសីល ប្រព្រឹត្តអនាចារជាមួយនឹងបុរស
ដទៃ នៅពេលដែលព្រាហ្មណ៍ជាប្តីចេញទៅធ្វើជំនួញ ។

សេកបោដ្ឋបាទចង់និយាយរឿងនោះចេញមក តែ
ត្រូវសេកពោធិសត្វហាមឃាត់ ។ សេកបោដ្ឋបាទ អត់ទ្រាំ
មិនបាន មិនស្តាប់ពាក្យរបស់បង ទើបពោលនឹង
ព្រាហ្មណីថា ម៉ែ ម៉ែចបានជាម៉ែប្រព្រឹត្តក្បត់ឱ្យយ៉ាងនេះ
ម៉ែធ្វើអំពើអាក្រក់ណាស់ ។ នាងព្រាហ្មណីចង់សម្លាប់
សេកបោដ្ឋបាទ ក្លែងធ្វើជាស្រឡាញ់ ដោយពោលពាក្យ
ផ្អែមល្ហែមហៅឱ្យមកជិតថា នែកូនសម្លាញ់ ! កូនរបស់
ម៉ែ ! ចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម៉ែឈប់ប្រព្រឹត្តទៀតហើយ
កូនមកជិតម៉ែមកកូន ។ គ្រាន់តែសេកបោដ្ឋបាទមកជិត
ដៃភ្លាម ក៏ប្រញាប់ចាប់ត្រងក ហើយក្តាប់យ៉ាងខ្លាំង
ពោលថា អាងងនិយាយស្តី ចេះដឹងស្តី មិនចេះប្រមាណ
ខ្លួនសោះ រួចច្របាច់កទាល់តែសេកបោដ្ឋបាទស្លាប់ ហើយ
បោះទៅក្នុងចង្ក្រានភ្លើង ។

ពេលដែលព្រាហ្មណ៍មកពីធ្វើជំនួញវិញ បានសាក
សួរពីព្រាហ្មណ៍ចំពោះសេកពោធិសត្វថា នៃរាជៈ ! ម៉ែ
របស់កូនយ៉ាងម៉េចដែរ មានប្រព្រឹត្តអនាថារទេ ?

សេករាជៈជាព្រះពោធិសត្វបានពោលថា បពិត្រ
បិតា ធម្មតាបណ្ឌិតទាំងឡាយ រមែងមិនពោលពាក្យពិត
ដែលពាក្យពិតនោះ មិនអាចធ្វើឱ្យផុតចាកទុក្ខបាននោះ
ឡើយ ហើយក៏មិនពោលពាក្យមិនពិតដែរ ។ កាលដែល
បញ្ជាក់សេចក្តីនេះ ទាំងដែលជម្រាបបិតាអំពីប្អូនរបស់
ខ្លួនផង ទើបពោលគាថា ដែលមានសេចក្តីខាងដើម ។

ជីវិតប្រសើរគឺរស់នៅដោយបញ្ញា

នៅក្នុងព្រះធម្មបទ ធម្មដ្ឋវគ្គ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ន តេន បណ្ឌិតោ ហោតិ យាវត្ថា ពហុ ភាសតិ
ខេមី អរេរី អតយោ បណ្ឌិតោតិ បទុច្ចតិ ។

បុគ្គលនិយាយច្រើន ដោយហេតុមានប្រមាណ
ប៉ុណ្ណា ឈ្មោះថាជាបណ្ឌិត ដោយហេតុមានប្រមាណ

ប៉ុណ្ណោះ មិនទាន់បានទេ លុះត្រាតែបុគ្គលដែលមាន
សេចក្តីក្សេម មិនមានពៀរ មិនមានភ័យ ទើបហៅបាន
ថាជាបណ្ឌិត ពិតប្រាកដមែន ។

នៅក្នុងព្រះធម្មបទ សុខវគ្គ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ជ័យំ វេរំ បសវតិ ទុក្ខំ សេតិ បរាជិតោ
ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ ហិត្វា ជ័យបរាជយំ ។

អ្នកឈ្នះតែងប្រទះនូវពៀរ អ្នកចាញ់តែងដេកជា
ទុក្ខ ចំណែកបុគ្គលដែលលះបង់នូវការឈ្នះចាញ់ចោល
ហើយ ជាបុគ្គលស្ងប់ ដេកនៅជាសុខ ។

គំនិតយល់ដឹង

១- ផែនដីនេះ មានភ្នំ មានជ្រោះ នឹងឱ្យលោក
នេះរាបស្មើបានយ៉ាងដូចម្តេចទៅ ។

២- ក្នុងលោកនេះ រំរឹកដោយរឿងនេះ រឿងនោះ
អីចឹងឯង កុំចាំបាច់ឱ្យលោកនេះស្ងប់សិន សឹមយើងរក
សុខនោះ ត្រូវអប់រំចិត្តឱ្យសុខស្ងប់ខ្លួនឯង ឥឡូវនេះ

តែម្តង ដោយការព្រមទទួលសេចក្តីពិត ព្រោះថា អ្វីៗ
សុទ្ធតែពិតទៅតាមបច្ច័យទាំងអស់ ។

៣. កាលដែលព្រមទទួលសេចក្តីពិតហើយ រមែង
រសាយនូវសេចក្តីទុក្ខក្នុងចិត្ត ចង់គេចពីការពិត នឹងកើត
រោគសរសៃប្រសាទ ដូច្នេះ ត្រូវធ្វើចិត្តឱ្យសប្បាយៗ
ដោះស្រាយបញ្ហាដែលត្រូវដោះ បានប្រយោជន៍ទាំងអស់
គ្នា ។

៤. បើចិត្តមានបញ្ហាហើយ នឹងទៅដោះស្រាយ
បញ្ហាឯណាទៀតបានទៅ ត្រូវដោះក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួនសិន
ត្រូវយល់តាមបរមត្ថថា អ្វីៗគ្មានអ្នកណាធ្វើទេ វាជារបស់
ក្នុងលោក យើងមិនអាចទាមទារតាមការពេញចិត្តបាន
ឡើយ តែវាយ៉ាងម៉េច គឺវាអីចឹងហើយ យើងក៏មិនចង់ឱ្យ
លោកនេះ មិនមានការពិតនោះដែរ ព្រោះមានតែការ
ពិតនេះឯងហើយ ដែលយើងអាចរកយុត្តិធម៌ឃើញ
ហើយបានធ្វើឱ្យយើងសុខចិត្ត ។

៥. បើត្រូវស្ងៀមក៏ស្ងៀមដោយស្ងប់ បើត្រូវ

និយាយ ក៏និយាយតែពាក្យពិតហើយមានប្រយោជន៍ ជា
ពាក្យពីរោះប្រកបដោយចិត្តសប្បុរស ទាំងឱ្យត្រូវតាម
កាលទៀតផង ។

៦. ពាក្យចាស់ពោលថា ឈើរលំដួល ដើរកន្លង
បាន តែបើមនុស្សរលំដួលកុំកន្លងឱ្យសោះ ។ កុំដេញផ្ដែ
ឱ្យទាល់ច្រក ព្រោះផ្ដែទាល់ច្រកវាបកខាំវិញ ម្យ៉ាងទៀត
ត្រូវប្រយ័ត្នផ្ដែឆ្លុះខាំ វានាំឱ្យឆ្លងឆ្លុះ ។

៧. កុំយកកំហុសរបស់អ្នកដទៃ មកធ្វើជាការ
គ្រាន់បើរបស់ខ្លួន ។ ត្រូវប្រយ័ត្នការមាក់ងាយអ្នកដទៃ
ព្រោះនាំឱ្យបាត់បង់មេត្តាចិត្តខ្លួនផង ។

សរុបគំនិតយល់ដឹងទាំង ៧ ចំណុចខាងលើនេះ
មក គឺយើងត្រូវតែសិក្សាសច្ចធម៌ អភិវឌ្ឍនូវចំណេះដឹង
និងគុណធម៌ សម្រេចសេចក្ដីសុខក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួន ។

៧~ សាធុសីលជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ១០០)

អត្តោ អត្ថិ សីរស្វី វុឌ្ឍល្យស្ស នមោ ករេ
អត្តោ អត្ថិ សុជាតស្វី សីលំ អស្មាក រុច្ចតីតិ។

(អាចារ្យពោធិសត្វពោលថា) ប្រយោជន៍ក្នុងរាង
កាយរមែងមាន ខ្ញុំសូមធ្វើនូវកិរិយាឱនលំទោនចំពោះ
បុគ្គលដែលចម្រើនដោយវ័យ ប្រយោជន៍រមែងមានក្នុង
បុគ្គលដែលមានជាតិល្អ ប៉ុន្តែ សីលរមែងជាទីពេញចិត្ត
របស់យើង ។

រឿងក្នុងអតីតកាល ព្រះបរមពោធិសត្វជាអាចារ្យ
ទិសាបាមោក្ខ បានពោលនូវគាថាខាងលើនេះ ក្នុងពេល
ដែលមានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មកសាកសួរ ។ ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់
នោះ មានធីតាជ័ស្រស់ស្អាតកំពុងពេញវ័យ ព្រមពេលគ្នា
មានបុរស ៤ នាក់ត្រូវការធីតារបស់គាត់ជាភរិយា ។

ព្រាហ្មណ៍មិនដឹងថាត្រូវលើកឱ្យបុរសមួយណា ទើបបាន
មកសួរព្រះបរមពោធិសត្វថា ខ្ញុំសូមសួរព្រាហ្មណ៍ជា
លោកអាចារ្យ ក្នុងបណ្តាបុរស ៤ នាក់ ម្នាក់មានរូបរាង
ល្អស្អាត ម្នាក់មានអាយុច្រើន ម្នាក់មានជាតិប្រសើរខ្ពស់
និង ម្នាក់ទៀត មានសីលល្អ តើលោកអាចារ្យពេញចិត្ត
បុគ្គលបែបណា ? ព្រះពោធិសត្វក៏បានតបទៅព្រាហ្មណ៍
នោះវិញ ។

កាលដែលព្រាហ្មណ៍អ្នកជ្រើសរើសរកកូនប្រសា
បានស្តាប់ពាក្យរបស់ព្រាហ្មណ៍ ជាព្រះបរមពោធិសត្វរួច
ហើយ ក៏បានលើកកូនស្រីរបស់គាត់ឱ្យដល់បុរសអ្នកមាន
សីលនោះឯង ។

បទថា អត្តោ អត្ថិ សរីរស្នី ដោយសេចក្តីថា
សេចក្តីចម្រើនក្នុងកាយសម្បទា ក៏វិសេសគួរឱ្យប្រាថ្នា
ហើយ មិនមែនថាអត់ប្រយោជន៍នោះទេ ។

បទថា វុឌ្ឍព្យស្ស ទេវោ កេ ដោយសេចក្តីថា
យើងក៏ធ្វើនូវការឱនលំទោន នមស្ការចំពោះបុគ្គលដែល

ចម្រើនដោយវ័យដែរ ព្រោះបុគ្គលដែលចម្រើនដោយវ័យ
រមែងគួរដល់ការក្រាបសំពះ គោរពរាប់អាន ។

បទថា អត្តោ អត្តិ សុខាភិក្ខុ ដោយសេចក្តីថា
ភាពចម្រុះចម្រើនចំពោះមនុស្សដែលមានជាតិត្រកូលល្អ
ខ្ពស់ ក៏មានពិតហើយ ព្រោះជាតិសម្បត្តិគួរជាទីប្រាថ្នានៃ
មហាជន ។

ព្រះបរមពោធិសត្វបញ្ចប់ដោយបទថា សីលំ
អស្មារក រុច្ចតិ ប៉ុន្តែ យើងពេញចិត្តចំពោះអ្នកមានសីល
តែប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកមានសីលសម្បូណ៌ដោយមារយាទ
សូម្បីខ្វះខាតនូវសិរីសម្បត្តិ ក៏នៅតែគួរដល់ការបូជា គួរ
ដល់ការសរសើរ ។

ខ្លឹមសារនៃជីវិតគឺការប្រព្រឹត្តធម៌

ក្នុងព្រះគាថាធម្មបទ សហស្សវគ្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា
យោ ច វស្សសតំ ជីវេ ទុស្សីនោ អសមាហិតោ
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ សីលវន្តស្ស ឈាធិនោ។

បុគ្គលណា រស់នៅអស់រយនៃឆ្នាំ តែជាមនុស្ស
 ទ្រុស្តសីល មានចិត្តមិនបានតម្កល់ខ្ជាប់ខ្ជួន (បុគ្គលនោះ
 មិនប្រសើរ) ចំណែកអ្នករស់នៅតែមួយថ្ងៃដែលមាន
 សីល មានការសម្លឹងពិនិត្យ ទើបប្រសើរ (គឺប្រសើរជាង
 ការរស់នៅអស់រយនៃឆ្នាំដែលអត់សីល អត់តម្កល់ចិត្ត) ។

គំនិតយល់ដឹង

ព្រោះតែចិត្តកាចសាហាវ អាក្រក់យោរយៅ
 លោកនេះពេញទៅដោយសត្រូវ គឺជាសត្រូវដែលចិត្តខ្លួន
 ឯងបានសាងឡើង ម្ល៉ោះហើយ ត្រូវភ័យខ្លាចជាមួយនឹង
 អារម្មណ៍ជុំវិញខ្លួន សូម្បីដេកពូនក្នុងវិមាន ក៏ដូចដេកក្នុង
 ព្រៃខ្មោចដែរ ។

ចិត្តមានមេត្តាសាងញាតិមិត្ត	ចិត្តយោរយៅពិតសាងសត្រូវ
ស្តាប់អ្នកដទៃគឺដើរផ្លូវ	ទៅរកសត្រូវឱ្យខ្លួនឯង ។
ស្តាប់គេគឺស្តាប់ខ្លួនឯងជាង	បាបតាមរូបរាងប្រាកដស្តែង
មុខមាត់ភាសាខ្លះកោតក្រែង	ដុតចិត្តខ្លួនឯងចាញ់អាត្មា ។

ពៀរមិនរំងាប់ដោយវេរា
ដូចរឿងមេម្រឹគនិងមេខ្លា
នឹកដល់ទីយារុកុមារ
ធ្វើឱ្យសត្រូវក្លាយជាញាតិ
ព្រះពុទ្ធាវាទនិងសុចរិត
រស់នៅបានសុខមានសិរី
សីលប្រាំកម្មបថបូករពេលា
ចងឱ្យកូនចាំពាក្យមេបា

បើមិនស្មារលានឹងខ្លោចផ្សា
សងសឹកប្រហារតភពជាតិ ។
ស្តាប់ពាក្យបិតាពេលបែកឃ្លាត
រួមជាតិទាំងរួមរាជបុត្រី ។
ជាព្រះក្នុងចិត្តគ្មានបាយសី
រួចពៀររួចភ័យប្រាំប្រការ ។
អាពាហ៍ពិពាហ៍ចងហត្ថា
រក្សាសង្គ្រោះរស់តាមធម៌ ។

ដោយ ប.ស.វ.

៨. គរហិតជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ១១៣)

ពានរពោធិសត្វពោលថា មនុស្សទាំងឡាយ ដែល
ល្ងង់ខ្លៅ មិនឃើញអរិយធម៌ ចេះតែនិយាយគ្នាថា ប្រាក់
របស់យើង មាសរបស់យើង ដូច្នេះឯង ទាំងយប់ទាំង
ថ្ងៃ ។ ក្នុងផ្ទះមួយ មានម្ចាស់ផ្ទះពីរនាក់ ក្នុងបណ្តាម្ចាស់
ផ្ទះពីរនាក់នោះ មានម្នាក់អត់មានពុកមាត់ទេ មានដោះ
យារចុះ មានសក់ប្លង់ហើយ ចោះត្រចៀក ម្នាក់នោះ គេ
ទិញមកដោយទ្រព្យដ៏ច្រើន តាំងពីមកដល់ តែងពោល
ពាក្យចាក់ដោតដល់ជនទាំងឡាយអ្នកនៅក្នុងផ្ទះនោះ ។

កាលដែលព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅ
នាមហាវិហារព្រះជេតពន មានភិក្ខុមួយអង្គលោកចង់
សឹក ព្រោះអំណាចនៃកិលេស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ធម្មតាកិលេស សូម្បីពួកសត្វតិរច្ឆាន

ក្នុងកាលមុនក៏គង់ពិះដៀលដែរ ចំណែកលោកបួសក្នុង
ព្រះសាសនាដូចនេះហើយ ហេតុដូចម្តេចបានជាលុះក្នុង
អំណាចកិលេស ចង់សឹកដូច្នេះទៅវិញ ។ កាលដែលពួក
ភិក្ខុអាវាធនាហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវព្រះជាតក
នោះ ។

នៅក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្ត
សោយរាជសម្បត្តិក្នុងនគរពារាណសី កាលនោះ ព្រះ-
ពោធិសត្វកើតជាពានរក្ខត្តក្នុងដែនដីនៃព្រៃហិមពាន្ត ។ ពានរ
ពោធិសត្វត្រូវបានព្រានព្រៃចាប់មកថ្វាយព្រះរាជា ។ គ្រា
កាលដែលនៅក្នុងព្រះរាជវាំងយូរទៅ ព្រះពោធិសត្វ
បានក្លាយជាសត្វមានរបៀបរៀបរយ ចេះដឹងនូវកិរិយា
ប្រព្រឹត្តដ៏ច្រើនរបស់ពួកមនុស្ស ធ្វើឱ្យព្រះរាជាជ្រះថ្លាក្នុង
ចរិយាវត្តរបស់ពានរពោធិសត្វនោះឯង ។ ព្រះរាជាមាន
ព្រះហឫទ័យអនុគ្រោះ បានត្រាស់បង្គាប់ឱ្យព្រានព្រៃនាំ
ព្រះពោធិសត្វ យកទៅលែងនៅកន្លែងដែលចាប់មក ។
ហ្នឹងពានរ ដឹងថាព្រះពោធិសត្វមកវិញ ក៏នាំគ្នាវិករាយ

សប្បាយ បានប្រជុំគ្នានៅលើផែនថ្មដ៏ធំមួយ សួរព្រះ-
ពោធិសត្វថា បពិត្រមហាពានរ តើមហាពានរទៅនៅ
ឯណា យូរម៉្លេះ ?

ព្រះពោធិសត្វ : យើងទៅរស់នៅឯព្រះរាជ-
និវេសន៍ ក្នុងនគរពារាណសី ណាំសម្លាញ់ទាំងឡាយ ។

ហ្វូងពានរ : បើដូច្នោះ មហាពានររួចផុតមកបាន
ដូចម្តេច ?

ព្រះពោធិសត្វ : ព្រះរាជាធ្វើយើងឱ្យជាស្វា-
សម្រាប់លលេង ហើយទ្រង់ក៏បានជ្រះថ្លានឹងចរិយាវត្ត
របស់យើង ទើបទ្រង់ឱ្យគេនាំយើងមកវិញ ។

ហ្វូងពានរ : តើកិរិយាប្រព្រឹត្តរបស់ពួកមនុស្ស-
លោកយ៉ាងណាដែរ មហាពានរប្រាប់ពួកយើងមក ពួក
យើងចង់ស្តាប់ ចង់ដឹង ។

ព្រះពោធិសត្វ : ពួកអ្នកកុំសួរអំពីការប្រព្រឹត្ត
របស់មនុស្សទាំងឡាយឡើយ ។

ហ្វូងពានរ : ប្រាប់មកចុះ ពួកយើងស្តាប់ ។

ព្រះពោធិសត្វ : ពួកមនុស្សទាំងនោះ មិនថា ក្សត្រ មិនថាព្រាហ្មណ៍ សុទ្ធតែពោលថា របស់យើង របស់យើង រមែងមិនដឹងដល់ភាពមិនទៀងទាត់ ។ រួច ហើយព្រះពោធិសត្វ បានពោលគាថា ដែលមានសេចក្តី ខាងដើមស្រាប់ ។ ពានរពោធិសត្វ បានតិះដៀលពួក មនុស្សថា ពួកមនុស្ស មិនសមគួរយ៉ាងពិតប្រាកដ ដោយ ប្រការដូច្នេះឯង ។

ហ្នឹងពានរទាំងអស់ បានស្តាប់ហើយ បានយកដៃ ទាំងពីរបិទត្រចៀកយ៉ាងណែន ពោលថា មហាពានរ កុំពោលទៀតឡើយ ពួកយើងស្តាប់អ្វីដែលមិនគួរស្តាប់ ។ ពួកពានរ បាននាំគ្នាចេញពីទីប្រជុំនោះ ទៅកាន់ទីដទៃ មិននៅឱ្យឃើញកន្លែង ដែលប្រជុំគ្នាស្តាប់រឿងរបស់ពួក មនុស្សឡើយ ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមក ហើយ ទ្រង់ប្រកាសសច្ចធម៌ ប្រជុំជាតក ។ កាលចប់ សច្ចធម៌ ភិក្ខុដែលប្រាថ្នាសឹកចាកផ្ទះព្រោះកិលេសនោះ

បានកាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ។ ហ្វូងពានរក្ខតកាល
នោះ បានមកជាពុទ្ធបរិស័ទក្នុងគ្រានេះ ចំណែកស្តេច
ពានរពោធិសត្វ គឺជា គង្វាគត ។

ព្រះអង្គកថាគាថាទី ១ របស់ស្តេចពានរ គឺ
ហិរញ្ញំ មេ សុវណ្ណំ មេ ឯសា វត្តិន្ទិវា គាថា
ទុម្ពេរានំ មនុស្សានំ អរិយធម៌ អបស្សតំ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ហិរញ្ញំ មេ សុវណ្ណំ**
មេ នេះគ្រាន់តែជាប្រធាននៃទេសនា ដោយបទទាំងពីរ
នេះ គឺ ស៊ីសេចក្តីរួមទាំងរកនៈដប់ប្រការ រួមទាំង
បុព្វន្ទជាតិ អបរន្ទជាតិ ស្រែចម្ការច្បារដំណាំ សត្វ
ជើងពីរ ជើង ៤ គ្រប់យ៉ាង ហើយហៅថា នេះជារបស់
យើង នោះក៏ជារបស់យើងដែរ ។

បទថា **ឯសា វត្តិន្ទិវា គាថា** ដោយសេចក្តីថា
ពួកមនុស្សនិយាយគ្នាជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃថា នេះ
របស់យើង នោះរបស់យើង ដោយមិនបានដឹងតាមពិត

ថា បញ្ចក្ខន្ធមិនទៀង មានហើយត្រឡប់ទៅជាមិនមាន
វិញ ដូច្នេះឡើយ ។

បទថា ទុម្ពេរធានំ គឺខ្សោយបញ្ញា ឬអត់បញ្ញា
ពោលគឺល្ងង់ ។

បទថា អរិយធម៌ អបស្សតិ ដោយសេចក្តីថា
មិនឃើញធម៌របស់ព្រះអរិយបុគ្គល មានព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ជាដើម ឬព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌ដ៏ប្រសើរ ប្រាសចាក
ទោស គឺគេមិននិយាយយ៉ាងនេះថា របស់ណាមិនទៀង
របស់នោះជាទុក្ខ ដូច្នេះឡើយ ។

អ្វីដែលទៀងពិតប្រាកដគឺការមិនទៀង

ក្នុងជរាសូត្រ បិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ២៧៥
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
សោចន្តិ ជនា មមាយតេ ន ហិ សន្តិ និច្ឆា មគ្គហរា
វិនាគាវសន្តមេវទំ ឥតិ និស្វា នាគារមាវសេ ។

ជនទាំងឡាយតែងសោយសោក ព្រោះវត្ថុដែល

ប្រកាន់ថា ជារបស់យើង វត្ថុដែលប្រកាន់ជារបស់ទៀង-
ទាត់មិនមានឡើយ ជីវិតនេះ មានការព្រាត់ព្រាសចាក
របស់ដែលមានជាធម្មតា អ្នកប្រាជ្ញលុះឃើញដូច្នេះហើយ
រមែងមិននៅគ្រប់គ្រងផ្ទះឡើយ ។

គំនិតយល់ដឹង

១. នៅពេលបរិភោគអាហារ គឺអាហារមាន
រសជាតិផ្សេងៗ សន្លឹកសន្លាប់ច្រើនមុខ ប៉ុន្តែទីបំផុត
ចុងក្រោយ គឺត្រូវការទឹកសាបសុទ្ធ លាងមាត់លាងក ។

រឿងទឹកសាបសុទ្ធនេះ ជាឧទាហរណ៍ដ៏ល្អក្នុង
ជីវិត សម្រាប់ដាស់តឿនខ្លួនឯង ។ ទឹកសាបសុទ្ធ គឺ
ជាទឹកធម្មតាដែលជីវិតត្រូវការរាល់ថ្ងៃ ទោះបីមានទឹក
ភេសជ្ជៈអ្វីៗ ថ្ងៃពិសេសយ៉ាងណា ក៏មិនអាចអត់ទឹកសាប
បានដែរ ។ ទឹកសាបធម្មតា មិនមានតម្លៃអ្វីឱ្យលំបាករក
ទិញទៅនោះទេ ទឹកទន្លេស្ទឹងបឹងបូ អណ្តូងស្រះ ឬជីក
បុកយកពីក្នុងដីមកក៏បាន ។

ជីវិតមនុស្សយើង មិនបានត្រូវការអ្វីឱ្យសន្ធឹក-
សន្ធាប់ សម្បូណ៌បែបទៅនោះឡើយ គឺវាអាចរស់បាន
ណាស់ទៅហើយ គ្រាន់តែពឹងពាក់អាស្រ័យរបស់ធម្មតា។
មិនចាំបាច់ត្រូវការរបស់ពិសេស របស់ថ្លៃថ្លើនៗទេ ។

តាមពិត មនុស្សយើងលំបាកលំបិន ស្ទើរស្លាប់
ស្ទើររស់ ព្រោះតែផ្តាច់កិលេសខ្លួនឯង រឹតតែផ្តាច់
កិលេសតណ្ហារឹតតែខ្លាំង ។

មនុស្សយើងគួរតែហ្វឹកហាត់កាត់បន្ថយ នាំខ្លួន
ឯងមករស់នៅជាមួយនឹងអ្វីដែលងាយៗ ស្រួលៗ យ៉ាង
សាមញ្ញធម្មតា ពោលគឺ បរិភោគធម្មតា ស្លៀកពាក់
ធម្មតា ទាំងដែលជាមនុស្សធម្មតា មិនប្រកាន់ខ្លួន កំណត់
ត្រឹមតែថា បានរស់ហើយ សន្សំសេចក្តីល្អតែប៉ុណ្ណោះ ។

កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ជាយីហោគឺគ្រឿងសម្គាល់សម្រាប់
រស់នៅក្នុងសង្គម ប៉ុន្តែត្រឹមតែល្មមសមរម្យធម្មតា ក៏អាច
រស់បានហើយ កុំឱ្យលំបាកជាមួយនឹងឈ្មោះនាមដែល
គ្រាន់តែជាបញ្ញត្តិ ព្រោះអ្វីដែលជាសារៈនៃជីវិត គឺការ

ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ។

២. មានឧទាហរណ៍មួយទៀត ដែលគួរលើកមក ដើម្បីយល់ដឹងក្នុងរឿងជីវិតនេះ ដូចជារូបកាយមនុស្ស យើងមិនមានភ្លិនក្រអូបអ្វីទៅនោះទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែយក ទឹកអប់មកបាញ់ដាក់ ឬយកម្សៅក្រអូបមកលាប ក៏អាច បញ្ឆោតគ្នាបានថា រូបកាយខ្លួនប្រាណមានភ្លិនក្រអូប គួរ ឱ្យត្រេកអរទៅហើយ ។ នេះជាឧទាហរណ៍ដើម្បីឱ្យងាយ យល់ដល់គ្រឿងលាបរបស់លោកនេះ រឿងលាបយស កេរ្តិ៍ឈ្មោះសេចក្តីសរសើរ ឋានៈ បុណ្យស័ក្តិ សុខ សោមនស្សជាដើមនេះ សុទ្ធតែជាគ្រឿងលាបលោក ឬ ជាសំបកក្រៅដែលមិនមែនជាខ្លីម ។

តាមពិត សង្ខារលោកសុទ្ធតែមិនទៀង របស់ ដែលមិនទៀងគឺជាទុក្ខជាទោស ។ ចំពោះមនុស្សយើង ម្នាក់ៗ មានអ្វីក្រៅអំពីខន្ធ ៥ ទៅទៀត ហើយមានខន្ធ មួយណាដែលថាជាសុខនោះ សុទ្ធតែមិនទៀងជាទុក្ខ ទាំងអស់ ដូចជារូបកាយដែលតែងតែមានភ្លិនស្អុយអីចឹង

ប៉ុន្តែសត្វលោកយើងដែលល្ងង់ខ្លៅ រមែងវង្វេងជាមួយ
នឹងគ្រឿងលាបខាងក្រៅ ច្រឡំថាលោកនេះជាសុខ គួរ
ឱ្យត្រេកអរសប្បាយរីករាយណាស់ ។

មនុស្សតាក់តែងរាងកាយបានស្អាត ដោយសារ
គ្រឿងស្លៀកពាក់ សំពត់អាវជាដើម ប៉ុន្តែមិនបានមួយ
ថ្ងៃផងសម្លៀកបំពាក់ត្រូវប្រឡាក់មានភ្លិនស្អុយដោយសារ
តែរូបកាយ យ៉ាងណា សុខសោមនស្សជាអានិសង្សរបស់
ខន្ធ ៥ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដូចគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ខាងក្រៅ
កាយអីចឹង មិនយូរឡើយ ត្រូវប្រឡាក់ដោយអនិច្ចតាធម៌
ក្លាយទៅជាវិបរិណាមទុក្ខ រកសុខជាទីពឹងពិតប្រាកដមិន
មានឡើយ ។

បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ ត្រូវបានចាប់ចងឱ្យនៅទុក្ខលំបាក
ក្នុងពន្ធនាគារ គឺភព ចំណែកបុគ្គលដែលមានបញ្ញា
កំណត់ដឹងទុក្ខទោសរបស់សង្ខារ **សិក្ខេ និព្វានមគ្គនោ**
សិក្សានូវព្រះនិព្វានដើម្បីខ្លួន ពោលគឺរំលត់កិលេសខ្លួន
ឯង ដូចអ្នកដើរចេញពីគុក ឆ្ពោះមុខទៅផ្ទះរបស់ខ្លួន

ដោយមិនអាល័យដំណេក ឬបាយក្នុងតុកឡើយ ។

ការជាប់ជំពាក់នឹងគ្រឿងលាបដែលជាសំបក ធ្វើឱ្យមិនដឹងថាអ្វីគឺជាខ្លួន ពោលគឺការមិនដឹងនូវសច្ចធម៌ ព្រោះតែវង្វេងជាមួយនឹងភាពមាយ៉ាតៃនៃលោកធម៌ ច្រឡំគ្រឿងកាឡែថាជារបស់ពិត ។

សច្ចធម៌គឺជាធម៌ពិត មិនចាំបាច់អ្នកណាៗមកតែងតាំង មកតាក់តែងដាក់ពិន្ទុឱ្យខ្ពស់ឱ្យទាបអ្វីនោះឡើយ គឺសច្ចធម៌រមែងជាសច្ចធម៌ខ្លួនឯង អ្នកណាដឹងក៏ដោយ មិនដឹងក៏ដោយ ទទួលស្គាល់ក៏ដោយ មិនទទួលស្គាល់ក៏ដោយ សច្ចធម៌មិនលម្អៀងទៅរកអ្នកណាឡើយ។

រួមគំនិតយល់ដឹងទាំងពីរបែបខាងលើនេះមក គឺសិក្សាការពិត រស់នៅជាមួយនឹងជីវិតខ្លួនឯង ដោយសតិថ្នាក់សតិប្បដ្ឋាន មិនវង្វេងជាមួយនឹងគ្រឿងលាបជាសំបកនៃជីវិត មិនចាញ់បោកកលមាយ៉ាតៃរបស់កាឡែ ព្រោះបានឃើញសច្ចធម៌នៃជីវិត ។

៩. បរិយាយជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ១២០)

ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ត្រាស់ថា ក្រុងតក្កសិលា យើងឡោមព័ទ្ធជុំវិញហើយ ដោយពពកគឺពលដំរីដែល ស្រែកសម្មារង្សីប្រសើរ ដោយកម្រងផ្កាគឺពលសេះដ៏ ប្រសើរ ដោយរលកទឹកគឺពលរថ ដោយភ្លៀងខ្លាំងគឺ កូនសរ ដែលខ្មាន់ធ្លុះជាអ្នកលបចាំប្រហារដ៏មាំមាំ ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្ទុះទៅ ចូរលោតផ្ទោះទៅ និង ចូរស្រែកសន្ធាប់ មួយអន្លើដោយពលដំរីទាំងឡាយដែល មានសំឡេងគឺកកង ប្រាកដដូចជាសំឡេងនៃរន្ទះ ចូរ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ឱ្យដូចជាផ្នែកបន្ទោរដែលលេច ចេញអំពីមេឃងងឹត ព្រមដោយផ្កាគ្រហឹម ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនាមហា- វិហារព្រះជេតពន ព្រះអង្គប្រារព្ធបរិព្វាជកម្នាក់ឈ្មោះ

បលាឃី ។

បរិព្វាជកនោះ ដើរទៅក្នុងជម្ពូទីបដើម្បីលើកវាទៈ
គឺសួរប្រស្នាជ្រៅៗតាមវាទៈរបស់ខ្លួន ដោយមិនបាន
ទទួលការឆ្លើយតបអំពីអ្នកណាឡើយ រហូតដល់ក្រុង
សាវត្ថិតាមលំដាប់ ។ បរិព្វាជក បានសួរពួកមនុស្សក្នុង
ក្រុងថា អ្នកណាៗ អាចឆ្លើយឆ្លងវាទៈជាមួយនឹងយើង
បានដែរទេ ? ពួកមនុស្សបាននាំគ្នាសរសើរព្រះពុទ្ធអង្គ
ថា ព្រះមហាគោតមជាព្រះសព្វញ្ញ ទ្រង់ប្រសើរលើស
ជាងពួកសត្វជើងពីរ ទ្រង់ជាធំដោយធម៌ ញាំញីវាទៈអ្នក
ដទៃ ព្រះអង្គពិតជាអាចឆ្លើយតបវាទៈជាមួយនឹងមនុស្ស
ដូចជាអ្នក សូម្បីរាប់ពាន់នាក់បាន ។ អ្នកប្រាជ្ញដែលមាន
វាទៈជំទាស់ កើតឡើងក្នុងជម្ពូទីប អ្នកប្រាជ្ញទាំងអស់
នោះ មិនអាចមកប្រព្រឹត្តកន្លងចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានឡើយ គឺបណ្តាវាទៈទាំងពួងមកដល់បាទមូលរបស់
ព្រះពុទ្ធអង្គហើយ ក៏ទៅជាពុកផុយ ចាលចាញ់ដូចជា
រលកសមុទ្រមកផ្ទុះនឹងច្រាំងដូច្នោះឯង ។

បរិព្វាជកសួរថា ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គគង់ប្រថាប់
 នៅក្នុងទីណា ? កាលដែលបានស្តាប់ថា ព្រះអង្គទ្រង់
 គង់ប្រថាប់នៅនាព្រះជេតពនមហាវិហារ ក៏បានពោល
 ថា យើងនឹងទៅលើកវាទៈជាមួយនឹងព្រះអង្គក្នុងកាល
 ឥឡូវនេះ ។ បរិព្វាជក ចោមរោមដោយមហាជន ទៅ
 កាន់ព្រះជេតពនមហាវិហារ គ្រាន់តែឃើញខ្លោងទ្វារ
 ដែលព្រះរាជកុមារព្រះនាមថា ជេតៈ ទ្រង់លះបង់ទ្រព្យ
 ៩ កោដិ ដើម្បីសាងនូវខ្លោងទ្វារនេះ ក៏បានសួរថា នេះគឺ
 ប្រាសាទដែលជាទីគង់ប្រថាប់នៃព្រះសមណគោតមឬ ?
 កាលដែលបានស្តាប់ថា នេះគឺជាខ្លោងទ្វារចូលទៅកាន់
 មហាវិហារ ទើបសួរបន្តថា គ្រាន់តែខ្លោងទ្វារអស្ចារ្យ
 យ៉ាងនេះទៅហើយ ចុះកន្លែងព្រះអង្គគង់ប្រថាប់នោះ
 យ៉ាងម៉េចទៅ ? មហាជនប្រាប់ថា ព្រះគន្ធកុដិដែល
 ព្រះអង្គគង់ប្រថាប់ប្រមាណមិនត្រូវឡើយ ។ បរិព្វាជក
 ពោលថា អ្នកណានឹងអាចឆ្លើយឆ្លងវាទៈជាមួយនឹងព្រះ-
 សមណគោតមដែលមានសភាពបែបនេះបាន រួចហើយ

ក៏គេចចេញអំពីទីនោះទៅ ។

កាលដែលឧបាសកឧបាសិកាទាំងឡាយ ក្រាបទូល
រឿងនោះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ បរិព្វាជកនេះ ឃើញខ្មោងទ្វាររបស់
តថាគតហើយគេចចេញទៅ មិនមែនទើបតែពេលនេះទេ
សូម្បីក្នុងកាលមុនក៏គេចទៅដូចគ្នាដែរ ។ ពួកឧបាសក
ឧបាសិកាបានអារាធនា ព្រះអង្គទើបទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ។

ក្នុងអតីតកាល ព្រះបរមពោធិសត្វសោយរាជ្យ-
សម្បត្តិក្នុងក្រុងតក្កសិលាដែនគន្ធារៈ ។ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត
សោយរាជ្យសម្បត្តិក្នុងក្រុងពារាណសីដែនកាសិ ។ ព្រះ-
បាទព្រហ្មទត្តទ្រង់ព្រះតម្រិះថា យើងនឹងវាយយកក្រុង
តក្កសិលា ហើយបានលើកចតុរង្គសេនាទៅព័ទ្ធក្រុង
ត្រាស់បញ្ជាឱ្យរៀបក្បួនទ័ពសេះ ទ័ពរថ និង ទ័ពថ្មើរជើង
ព្រមទាំងត្រូវប្រើអាវុធយ៉ាងនេះៗ ដោយត្រាស់នូវគាថា
ដែលមានសេចក្តីដូចខាងដើមស្រាប់ ។

ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ត្រួតពល ក្រើនឱ្យកងទ័ព

មានសេចក្តីភ្លាហាន ដូច្នេះហើយ បានរំកិលទ័ពទៅដល់
ទ្វារក្រុង ។ ទ្រង់ទតឃើញខ្លោងទ្វារហើយ ត្រាស់សួរថា
នេះគឺជាព្រះរាជមណ្ឌលឬ ? ពួករាជបុរសក្រាបទូលថា
នេះគឺខ្លោងទ្វារព្រះនគរ ។ ត្រាស់សួរបន្តថា គ្រាន់តែ
ខ្លោងទ្វារប៉ុណ្ណឹងហើយ ចុះព្រះរាជមណ្ឌលប៉ុណ្ណាទៅ ?
ពួករាជបុរសក្រាបទូលថា បានស្តាប់មកថា ដូចជា
វេជ្ជយ័ន្តប្រាសាទរបស់ព្រះឥន្ទ្រអឺចឹងព្រះអង្គ ។ ព្រះរាជា
ទ្រង់ត្រាស់ថា យើងមិនអាចច្បាំងជាមួយនឹងព្រះរាជា
ដែលដល់ព្រមដោយយសយ៉ាងនេះបានឡើយ ។ ស្តេច
ទតព្រះនេត្រមើលខ្លោងទ្វារហើយ ក៏លើកទ័ពត្រឡប់
ចូលព្រះនគរពារាណសីវិញ ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់នាំយកព្រះធម៌ទេសនានេះ
មកហើយ ទ្រង់ប្រជុំជាតក ។ ព្រះបាទក្រុងពារាណសី
ក្នុងកាលនោះ បានមកជាបលាឃិបរិព្វាជកក្នុងគ្រានេះ
ចំណែកព្រះរាជានគរតក្កសិលា គឺ **តថាគត** ។

ចិត្តចង្អៀតនាំឱ្យសម្បទាន៍បញ្ជា

នៅក្នុងកលហវិវាទសូត្រ បិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ
២៩០ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា

បិយប្បហូតា កលហា វិវាទា

បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ច

មាណសិមាណា សហបេសុណា ច

មច្ឆេយ្យត្តា កលហា វិវាទា

វិវាទជាតេសុ ច បេសុណានិ ។

ការឈ្លោះប្រកែកទាស់ទែងគ្នា សេចក្តីសោក
សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល និង សេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងការ
ប្រកាន់ ការមើលងាយ ការញុះញង់ ទាំងអស់នេះកើត
មកអំពីរបស់ជាទីស្រឡាញ់ ។ កិលេសធម៌ មានការ
ឈ្លោះប្រកែកទាស់ទែងគ្នានេះ រមែងប្រកបក្នុងសេចក្តី
កំណាញ់ (មិនមែនមានតែរបស់ជាទីស្រឡាញ់ដែលជា
ហេតុនោះទេ សេចក្តីកំណាញ់ក៏ជាហេតុនៃការឈ្លោះ

ប្រកែកទាស់ទែងគ្នានេះដែរ ។) កាលបើវិវាទកើតឡើង
ហើយ ពាក្យញុះញង់ចាក់ដោតក៏កើតមានដែរ ។

គំនិតយល់ដឹង

បើអប់រំចិត្តឱ្យបានទូលាយ បញ្ហាទាំងឡាយនឹង
ដោះស្រាយបាន ។

បញ្ហាឈ្មោះប្រកែកទាស់ទែង កើតមកអំពីសេចក្តី
កំណាញ់ ៥ យ៉ាង ណាមួយ មានកំណាញ់ទ្រព្យសម្បត្តិ
ជាដើម ។ សេចក្តីកំណាញ់ កើតមកអំពីការស្រឡាញ់
និងការស្អប់ គឺស្រឡាញ់របស់ទ្រព្យ ស្អប់អ្នកស្វាមី ។ បើ
ពោលតាមព្រះអភិធម្ម សេចក្តីកំណាញ់កើតជាមួយនឹង
ទោសមូលចិត្ត មានលោភៈជាឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

ចិត្តកំណាញ់ គឺជាចិត្តចង្អៀតចង្អល់មួយបែប ដែល
ជាតួជាមួយនឹងឥស្សាការច្រណែន ។ សេចក្តីកំណាញ់
និងការច្រណែន បានសាងបញ្ហាសន្ធឹកសន្ធាប់ក្នុងជីវិត
ប្រចាំថ្ងៃ ដូចជាការចាំចាប់កំហុសអ្នកដទៃ ពាក្យសម្តីមិន

ពីរោះជាដើម ដែលនាំទៅដល់ការឈ្លោះវិវាទ ទាស់ទែង
ពាក្យសម្តី ប្រមូលបក្សពួក ហើយធ្វើការញុះញង់ចាក់
ដោតដោយលំពៃងគឺមាត់ ។ ទាំងអស់នេះ គ្មានអ្វីក្រៅ
អំពីការដែលមិនបានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ហ្នឹងឯង ។

គួរហ្នឹងហាត់អប់រំចិត្ត ឱ្យចេះធ្វើទាន មានសីលល្អ
មានមេត្តាករុណាជាដើម រហូតដល់មានបញ្ញាកំណត់ដឹង
ធម៌ទាំងឡាយដែលពិតទៅតាមបច្ច័យ ក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ
មានអ្វីដែលមិនមែនជាធម៌ពិតនោះ ។ កាលណាអប់រំ
ចិត្តឱ្យប្រឹងនៅក្នុងកុសលធម៌ទាំងពួង ចិត្តក៏បានទូលាយ
រីករាយនឹងអំពើរបស់ខ្លួន ដឹងខ្លួនថាមានទីពឹងក្នុងជីវិត
មិនគិតច្រណែននឹងអ្នកណាៗឡើយ ។

ការគិតតែពីខ្លួនឯង ព្រោះវង្វេងក្នុងបញ្ចក្ខន្ធ
ហើយប្រកាន់ថាជាតួខ្លួន នាំឱ្យមានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ដ៏
ក្រៃលែង ម្ល៉ោះហើយ បញ្ហាផ្សេងៗក៏កើតមាន រឿង
ដែលត្រូវដោះស្រាយឱ្យស្រួលបាន ទៅជាទាល់ច្រក ។

សតិប្បដ្ឋាន ៤ គឺជាខ្លោងទ្វារចូលទៅកាន់អមត-

មហានគរ ។ ខ្មាំងសត្រូវគឺកិលេសមិនអាចចូលក្នុង
មហានគរគឺព្រះនិព្វានបានឡើយ គ្រាន់តែមកដល់ខ្លោង-
ទ្វារគឺសតិប្បដ្ឋានក៏ត្រូវចាលចាញ់រត់ខ្ចាត់បាត់អស់ ។ ផ្លូវ
ដែលចូលពីខ្លោងទ្វារមកនោះ គឺអរិយមគ្គប្រកបដោយ
អង្គ ៨ ប្រការ ជាផ្លូវដ៏បរិសុទ្ធ ជាផ្លូវរបស់ព្រះអរិយ-
បុគ្គលតែប៉ុណ្ណោះ ។

សតិប្បដ្ឋាន ៤ គឺសតិរលឹកបានដោយប្រពៃចំពោះ
កាយ វេទនា ចិត្ត ធម៌ ។ កាយ វេទនា ចិត្ត ធម៌ ទាំង ៤
ផ្នែកនេះ រមែងមានក្នុងជីវិតរាល់ថ្ងៃ គ្រប់អង្គនិងគ្រប់
គ្នា ។ កាលដែលសតិរលឹកបាន គ្រាន់តែជាកាយ គ្រាន់តែ
ជាវេទនា គ្រាន់តែជាចិត្ត គ្រាន់តែជាធម៌ តាមសេចក្តី
ពិត រលត់សេចក្តីប្រកាន់ថាជាសត្វបុគ្គលតូចៗ នេះគឺជា
ខ្លោងទ្វារដ៏ធំមហិមា ត្រូវបានសាងដោយបញ្ញាថ្នាក់ស្តាប់
យល់នូវព្រះធម៌ដែលព្រះពុទ្ធបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ។

សតិប្បដ្ឋាន ៤ មិនមែនជាការរៀបចំនូវបញ្ចុះណា
មួយក្នុងពួកកាយ ក្នុងពួកវេទនា ក្នុងពួកចិត្ត និង ក្នុងពួក

ធម៌ ដើម្បីឱ្យសតិរលឹកដឹងនោះឡើយ ពោលគឺអត់មាន
គំនិតជាកូនខ្លួនយើងឱ្យសតិរលឹកនោះទេ ។ បច្ច័យនៃសតិ
គឺជាការយល់ត្រូវចំពោះជីវិតប្រចាំថ្ងៃ សុទ្ធតែជាកូនធម៌
ស្រេចទៅហើយ អត់មានគំនិតថា យើងត្រូវបានធម៌អ្វី
នោះឡើយ មានតែការឃើញធម៌ដែលកំពុងប្រាកដជាក់-
ស្តែង ហើយអស់ការខ្វាយខ្វល់នឹងខ្លួនឯង ។

បើយើងគិតថា យើងទៅធ្វើធម៌ តើធ្វើធម៌អ្វី ?
ធ្វើដើម្បីអ្វី ? អ្នកណាជាអ្នកបាន ? ធ្វើបានពិតមែនឬ ?

តាមពិត គំនិតដែលគិតថា យើងទៅធ្វើធម៌ គ្មាន
អ្វីក្រៅអំពីការដែលមិនបានដឹងនូវកាយ វេទនា ចិត្ត ធម៌
ក្នុងជីវិតប្រក្រតីនេះឡើយ ហើយសិក្សាស្តាប់យល់ច្រឡំ
ចំពោះប្រក្រតីនៃជីវិតភិក្ខុអង្គនោះៗថា ទាល់តែធ្វើដូច
ជាអង្គនោះអីចឹង ទើបឈ្មោះថាបដិបត្តិធម៌ ។

ចំពោះភិក្ខុដែលបានសម្រេចមគ្គផល អង្គខ្លះនៅ
ក្នុងព្រៃ អង្គខ្លះនៅជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ អង្គខ្លះ
លោកពីលើភ្នំ អង្គខ្លះយកកាំបិតប្រុងអារបំពង់ក អង្គខ្លះ

បានអារដាច់បំពង់កហើយ អង្គខ្លះកំពុងសម្តែងធម៌ និង
អង្គដ៏ច្រើនទៀតកំពុងតែស្តាប់ព្រះធម៌ទេសនា ។

វិបស្សនាកើតព្រោះមានហេតុ អង្គខ្លះសម្រេច
មគ្គផលពេលនៅក្នុងមាត់ខ្លា អង្គខ្លះកំពុងត្រូវលំពែង
អង្គខ្លះបាក់ស្ទង មានអង្គខ្លះទៀតសម្រេចពេលអស់ជីវិត
ដូច្នេះ ការឃើញធម៌ គឺអាចឃើញបានគ្រប់ពេលវេលា
គ្រប់ទីកន្លែង ឱ្យតែមានសតិប្បដ្ឋាន ។

ព្រោះតែប្រកាន់ធម៌ដែលកំពុងប្រាកដថា ជាតួខ្លួន
ទើបបានជារវល់មួយសង្សារវដ្ត ។ ការស្វែងរករបស់ខាង
ក្រៅ បានប៉ុណ្ណាៗ មិនអាចអស់រវល់បានឡើយ ទាល់តែ
កំណត់ធម៌តាមពិត ឃើញតួធម៌ធ្វើកិច្ចគ្រប់គ្រា ទើបអស់
រឿងរវល់ខ្លាយខ្វល់គ្រប់យ៉ាង ។

១០. អសីតាតុជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ១២៥)

ព្រះនាងអសីតាភូ ពោលថា

តូមេវធានិមករិ យំ ភាមោ ពុគមា តយិ
សោ យំ អប្បជិសន្តិកោ ខរា វិន្ទិវ វេណុកំ ។

ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាសចាកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះ
ព្រះអង្គ ព្រោះអំពើណា ព្រះអង្គបានធ្វើនូវអំពើនោះ
ក្នុងកាលឥឡូវនេះ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ មិនតជាប់
វិញឡើយ ដូចជាក្អកដីដែលគេកាត់ដាច់ដោយរណារ
ដូច្នោះឯង ។

ព្រហ្មទត្តរាជកុមារ មានព្រះបន្ទូលថា
អត្រិច្ឆា អតិលោភេន អតិលោភមទេន ច
ឯវំ ហាយតិ អត្ថម្ភា អហំវ អសីតាតុយាតិ ។

បុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលើសលប់ រមែងសាប-

សូន្យចាកប្រយោជន៍ ព្រោះលោភៈហួសហេតុផង ព្រោះ
សេចក្តីស្រវឹងក្នុងការចង់បានហួសហេតុផងដូចយើងនេះ
ឯង បានសាបសូន្យចាកព្រះរាជធីតា ឈ្មោះអសិតាភូ ។

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅ
នាមហាវិហារព្រះជេតពន ព្រះអង្គប្រារព្ធកុលធីតាម្នាក់
ត្រាស់សម្តែងនូវព្រះធម៌ទេសនានេះឯង ។

បានស្តាប់មកថា នៅក្នុងត្រកូលឧបដ្ឋាកនៃព្រះ-
អគ្គសារីរ៍កំទាំងពីរ មានត្រកូលមួយក្នុងក្រុងសាវត្ថីមាន
កុមារិកាម្នាក់ ។ កុមារិកានោះ ចម្រើនវ័យ ពេញរូប
ពេញរាងស្អាតស្រស់ផ្លូវផង ដល់ព្រមដោយលម្អដ៏លើស
បានទៅកាន់ត្រកូលដែលមានជាតិស្មើគ្នា ។ ក្រោយមក
ស្វាមីរបស់នាង បានបាត់បង់នូវសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះ
នាង ហើយបានចេញទៅរកស្រីក្រៅផ្ទះ តាមការពេញ
ចិត្តរបស់ខ្លួន។ កុលធីតាជារិយា នាងមិនបានយកចិត្ត
ទុកដាក់ក្នុងរឿងដែលស្វាមីបោះបង់ខ្លួនចោលនោះឡើយ
នាងបាននិមន្តព្រះអគ្គសារីរ៍កំទាំងពីរអង្គមកថ្វាយទាន និង

ស្តាប់ធម៌ បានតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ។ ចាប់តាំងពី
នោះមក នាងបានញ៉ាំងពេលឱ្យកន្លងទៅដោយសេចក្តី
សុខក្នុងជីវិត ដែលបានសម្រេចមគ្គផលហើយនោះឯង
ហើយនាងក៏បានគិតថា បើស្វាមីមិនត្រេកអរជាមួយនឹង
យើងហើយ យើងក៏មិនមានកិច្ចអ្វីសម្រាប់យរាវាសទៀត
ដែរ យើងនឹងបួស ។ នាងបានជម្រាបលាមាតាបិតា
ហើយចេញបួសក្នុងសម្លាកំព្រះភិក្ខុនី ក្រោយមក ក៏បាន
សម្រេចព្រះអរហត្តផល អស់ខ្វល់រឿងក្នុងលោក ។

ត្រាមួយ ភិក្ខុទាំងឡាយសន្មតាគ្នាថា ម្ចាស់-
អាវុសោទាំងឡាយ ធីតាក្នុងត្រកូលនោះ ជាស្រ្តីស្វែងរក
ប្រយោជន៍ ដឹងថាស្វាមីមិនត្រេកអរជាមួយខ្លួន បានស្តាប់
ព្រះធម៌របស់ព្រះអគ្គសាវ័ក តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល
ហើយ នៅលាមាតាបិតាមកបួសទៀត រហូតទាល់តែ
បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល ។ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
ស្រ្តីនោះ ជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍យ៉ាងនេះឯង ។

ព្រះបរមសាស្តា ស្តេចយាងមកដល់ហើយ ទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុលធីតានោះ ជាស្រ្តី
ស្វែងរកប្រយោជន៍ មិនមែនត្រឹមតែពេលនេះទេ សូម្បី
ក្នុងកាលមុន ក៏ជាស្រ្តីស្វែងរកប្រយោជន៍ដូចគ្នាដែរ ។
កាលពួកភិក្ខុអារាធនាហើយ ព្រះអង្គទ្រង់នាំរឿងក្នុង
អតីតជាតិមកត្រាស់សម្តែង ។

ក្នុងអតីតកាល គ្រាព្រះបាទព្រហ្មទត្តសោយរាជ្យ-
សម្បត្តិក្នុងក្រុងពារាណសី ព្រះបរមពោធិសត្វបូសជា
តាបស ញ៉ាំងសមាបត្តិនិងអភិញ្ញាឱ្យកើតហើយ អាស្រ័យ
នៅនាដែនដីនៃព្រៃហិមពាន្ត ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជា
បាននិរទេសព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ ឱ្យចេញអំពីដែន
ព្រោះហេតុមានរឿងចង្អៀតចង្អល់ក្នុងព្រះហឫទ័យ ។
ព្រហ្មទត្តកុមារ បាននាំព្រះទេវីរបស់ព្រះអង្គព្រះនាមថា
អសិតាភូ ចូលទៅកាន់ព្រៃហិមពាន្ត សោយសាច់ សោយ
ត្រី និង ផ្លែឈើ ហើយសម្នាក់នៅនឹងបណ្ណសាលា ។
ព្រហ្មទត្តកុមារនោះ បានឃើញនាងកិន្ទរីក្នុងព្រៃ ក៏មាន
ចិត្តប្រតិព័ទ្ធ គិតថានឹងយកនាងកិន្ទរីនេះជាជាយា ទើប

ទៅតាមស្ថាប័នជើងនាងកិន្ទីរីនោះឯង មិនបានគិតដល់
ព្រះនាងអសិតាភូឡើយ ។

ព្រះនាងអសិតាភូ ឃើញព្រហ្មទត្តកុមារតាមនាង
កិន្ទីរីទៅដូច្នេះ ក៏គិតថា ព្រះស្វាមីតាមនាងកិន្ទីរីទៅ
ដោយមិនគិតយើងឡើយ យើងនឹងត្រូវការអ្វីពីព្រហ្មទត្ត-
កុមារជាស្វាមីនេះ ។ ព្រះនាងមានព្រះហឫទ័យនឿយ-
ណាយ រសាយស្មៅ បានចូលទៅរកព្រះបរមពោធិសត្វ
នមស្ការហើយសូមព្រះកម្មដ្ឋាន បានសម្លឹងកសិណញ្ចាំង
សមាបត្តិ និង អភិញ្ញាឱ្យបានសម្រេចក្នុងទីនោះឯង ។
ព្រះនាងបាននមស្ការព្រះបរមពោធិសត្វ ហើយក៏ត្រឡប់
មកកាន់បណ្ណសាលារបស់ខ្លួនវិញ ។ ចំណែកព្រហ្មទត្ត-
កុមារ ដេញតាមនាងកិន្ទីរីទៅមិនបានសម្រេចតាមប្រាថ្នា
ឡើយ បាត់ដានមិនបានដឹងសូម្បីតែផ្លូវដែលនាងកិន្ទីរី
នោះទៅ អស់សង្ឃឹម ទើបត្រឡប់មកបណ្ណសាលាវិញ
ដែរ ។ ព្រះនាងអសិតាភូ ទតឃើញព្រហ្មទត្តកុមារស្តេច
ត្រឡប់មកវិញ ក៏ហោះអណ្តែតទៅក្នុងអាកាសវេហា

ឈរក្នុងអាកាសនោះឯង មានពណ៌ដូចកែវមណី ត្រាស់
ថា បពិត្រព្រះរាជឱវស ខ្ញុំម្ចាស់បាននូវសេចក្តីសុខនេះ
ព្រោះអាស្រ័យព្រះអង្គ ហើយបានពោលគាថា ។

ក្នុងបទនៃព្រះគាថានោះ បទថា **ឥមេវទានិមករិ**
ដោយសេចក្តីថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ ព្រះអង្គហ្នឹងឯង
ដែលបានលះបង់នូវខ្ញុំម្ចាស់ ហើយជាប់តាមនាងកិន្ទរីទៅ
គឺព្រះអង្គបានធ្វើនូវហេតុនេះក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

បទថា **យំ ភាមេ ល្មតមា តយិ** ដោយសេចក្តី
ថា គឺជាហេតុដែលធ្វើឱ្យសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំម្ចាស់
ចំពោះព្រះអង្គបានដាច់ទៅហើយ គឺលះបានដោយការ
គ្របសង្កត់កិលេស ។ ខ្ញុំម្ចាស់ដល់នូវភាពពិសេសយ៉ាង
នេះ ក៏ព្រោះលះបង់បាននូវសេចក្តីស្រឡាញ់ហ្នឹងឯង ។

បទថា **សោ យំ អប្បនិសន្និការ** ដោយសេចក្តី
ថា ការស្រឡាញ់នោះ មិនអាចត្រឡប់មកជាប់គ្នាវិញ
បានឡើយ គឺមិនអាចនឹងតបានក្នុងពេលនេះ ។

បទថា ខរា ឆិឡ័វ ធនុក្ខំ ដោយសេចក្តីថា
ប្រៀបដូចភ្នកជីវីដែលត្រូវអារកាត់ដាច់ហើយ មិនអាច
តឱ្យជាប់វិញបានទេ គឺមិនអាចបិទភ្ជាប់ឱ្យដូចដើមឡើយ
យ៉ាងណា ការដែលនឹងផ្សារភ្ជាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ជាមួយ
នឹងព្រះអង្គឱ្យជាប់ស្មើដូចមុនទៀត គឺមិនបានយ៉ាងនោះ
ឯង ។

ត្រាកាលដែលព្រះនាងពោលគាថារួចហើយ បាន
ហោះទៅកាន់ទីដទៃ ទាំងដែលព្រះរាជកុមារកំពុងសម្លឹង
មើលដោយអាល័យនោះឯង ។ លុះព្រះនាងអសិកាភូ
ទៅផុតហើយ ព្រហ្មទត្តកុមារក៏បានខ្សឹកខ្សួលពោលគាថា
ស្តីបន្ទោសឱ្យខ្លួនឯង ។

ក្នុងបទនៃព្រះគាថានោះ បទថា អត្រិច្ឆា
ដោយសេចក្តីថា ការប្រាថ្នារកទីបំផុតមិនបាន ពោលគឺ
សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរបស់នោះៗ ហើយស្វែងរកទាំងដែល
ជាការស្វែងរកដោយលោភៈហួសប្រមាណ នេះហៅថា
អតិលោភៈ ។

បទថា អតិលោកបទេន ច បានដល់ សេចក្តី
ស្រវឹងដោយអតិលោកៈ គឺថា អតិលោកៈនេះឯងដែល
នាំឱ្យកើតសេចក្តីស្រវឹងដល់បុរសទាំងឡាយ ហើយធ្វើឱ្យ
វិនាសសាបសូន្យចាកប្រយោជន៍ ដូចព្រហ្មទត្តកុមារដែល
បានបាត់បង់នូវព្រះរាជធីតា ឈ្មោះអសិតាភូ ។

ព្រហ្មទត្តកុមារ សោកសៅនៅក្នុងព្រៃតែមួយ
ព្រះអង្គឯង កាលព្រះរាជបិតាសោយព្រះទិវង្គតហើយ
ទើបបានត្រឡប់ទៅគ្រងរាជ្យសម្បត្តិ ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមក
ហើយ ទ្រង់ប្រជុំជាតក ។ ព្រះរាជបុត្រនិងព្រះរាជធីតា
ក្នុងកាលនោះ បានមកជាជនទាំងពីរ គឺកុលធីតានិងស្វាមី
ចំណែកតាបសពោធិសត្វ គឺ តថាគត នេះឯង ។

ដូចនៃជីវិត

ក្នុងព្រះធម្មបទ មគ្គវគ្គ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា មគ្គានុដ្ឋិកោ សេដ្ឋោ ផ្លូវមានអង្គ ៨ ប្រសើរ

ជាងផ្លូវទាំងឡាយ ។

គំនិតយល់ដឹង

មនុស្សយើង គួរពិចារណាផ្លូវនៃជីវិតរបស់ខ្លួនឯង ថា តើអាត្មាអញដើរនៅលើផ្លូវដូចម្តេច ។ ជីវិតគឺជាការ ដើរផ្លូវ ផ្លូវរលាក់ មិនប្រាកដថាអាក្រក់ ព្រោះជាផ្លូវត្រូវ ដល់ទិសដៅសុខសាន្ត តែក៏មានដែរ ផ្លូវដែលរលាក់ ហើយមានគ្រោះថ្នាក់ ជាផ្លូវដែលមានភ័យ ឯចំណែកផ្លូវ ធំទូលាយស្អាតក៏ដូចគ្នា វាស្រេចតែទិសដៅទៅណា ។ ចូរកុំភ្លេចថា អាត្មាអញដើរផ្លូវ មិនមែនដេកផ្លូវទេ ត្រូវឱ្យ ប្រាកដចំពោះទិសដៅ ជាទិសដែលមិនមានភ័យ ហើយ ព្យាយាមដើរទៅ ត្រូវប្រយ័ត្នគ្រឿងល្អឯលោមតាមផ្លូវ ទាំងត្រូវប្រយ័ត្នរង្វង់ផ្លូវទៀតផង ។

សេចក្តីចម្រើនដែលតាំងនៅលើទឹកម្តង គឺគុណ- ធម៌ ទើបបានយឺនយូរ ។ បើប្រាសចាកនូវគុណធម៌ជាគ្រឹះ ហើយ លាភយសសរសើរសុខនឹងត្រូវបាក់ស្រុតក្នុងពេល

ដ៏ឆាប់ ដូចជាសំណង់ដែលអត់មានគ្រឹះ ដូច្នោះឯង ។

បុគ្គលដែលប្រាសចាកនូវគុណធម៌ រមែងមាន
ប្រក្រតីទម្លាយខ្លួនឯងហើយជាស្រេច ដោយមិនចាំបាច់
អ្នកដទៃណាទម្លាយ ផ្ដល់រំលឹកនោះឡើយ ដូចជាច្រែះ
កើតពីដែកណា រមែងស៊ីនូវដែកនោះរហូតពុកផុយអស់
អីចឹងឯង ។

កិលេសអាស្រ័យចិត្តនៃបុគ្គលណា រមែងដុតចិត្ត
បុគ្គលនោះ ដូចភ្លើងអាស្រ័យអុសណា ក៏រមែងដុតកម្ទេច
នូវអុសនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។

ក្នុងសមរភូមិ បើមិនបាញ់សម្លាប់សត្រូវទេ សត្រូវ
នឹងបាញ់សម្លាប់យើង យ៉ាងណា ក្នុងសមរភូមិនៃជីវិត
នេះ បើមិនសម្លាប់សត្រូវគឺកិលេសទេ កិលេសនឹង
សម្លាប់យើង ពោលគឺសម្លាប់សេចក្ដីសុខចម្រើនគ្រប់
យ៉ាង សម្លាប់ទាំងជីវិតព្រមទាំងរាងផ្លូវនៃសុគតិទៀត។

កុំបង្អែបង្អង់រង់ចាំ ក្នុងការនាំយកធម៌ល្អមកបង្ក
បង្កើតក្នុងចិត្តឡើយ ពេលវេលាមិនមែនមានតម្លៃដោយ

ខ្លួនឯង ឯងៗស្រេចស្រាប់ទៅនោះទេ គឺទាល់តែយក
ពេលវេលានោះមកចម្រើនគុណ លះទោស ទើបពេល
វេលាមានតម្លៃពិតប្រាកដ ដូច្នេះទើបមិនត្រូវបង្អែបង្អង់
ឱ្យខាតពេល ឬទុកពេលឱ្យកិលេសមានឱកាសវាយបក
នោះឡើយ ។

ដាច់ខាត កុំវង្វេងច្រឡំចិញ្ចឹមកិលេស ថាជាការ
ទំនុកបម្រុងខ្លួននិងស្រឡាញ់ខ្លួនឱ្យសោះ ព្រោះវាគ្រោះ-
ថ្នាក់ជាងការចិញ្ចឹមពស់វែកទុកឱ្យនៅក្នុងបន្ទប់ដែក ទៅ
ទៀត ។

កុំគិតតែពីខ្លួនឯង វង្វេងរកកាមគុណចោលប្រពន្ធ
ភូន ។ កាមគុណមិនបានតបស្នងអ្វីទេ មានតែឱ្យទុក្ខក្តៅ
ក្រហាយស្តាយក្រោយ ដូចបរិភោគទឹកឃ្មុំលាយដោយ
ថ្នាំពិស ។ កើតមកជាមនុស្ស គួរតែមានការយល់ដឹង
អំពីហេតុផល ហើយចេះសាងប្រយោជន៍ទុកក្នុងលោក
បានសុខដល់អ្នកដទៃ ប្រៀបបីដូចផ្កាដែលមានរូបរាង
ពណ៌សម្បុរល្អស្អាត ទាំងភ្លឺនក៏ក្រអូប មនុស្សក្នុងពិភព-

លោកតែងតែចូលចិត្ត យ៉ាងនោះឯង ។ មនុស្សយើងមិន
មែនមានតម្លៃដោយខ្លួនឯងតែម្តងទៅនោះទេ ទាល់តែ
មានប្រយោជន៍ទើបមានតម្លៃ បើរស់នៅគិតប្រយោជន៍
មានតែឱ្យទុក្ខឱ្យភ័យដល់ខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ តើវាមាន
តម្លៃស្តីទៅ អ្នកណាគេត្រូវការ គេប្រាកដជាបោះចោល
ដូចជាផ្លែឈើស្អុយអីចឹងឯង ។ មនុស្សសោះកក្រោះអត់
រសជាតិ គឺជាមនុស្សដែលគិតតែពីខ្លួនឯងដោយអំណាច
លោភៈហ្នឹងឯង ព្រមទាំងកេងប្រវ័ញ្ចយកចំណេញពីអ្នក
ដទៃទៀតផង ខ្វះការឱ្យទាន មិនមានមេត្តា ឧបមាដូចជា
ផ្លែក្រូចស្អុក ។ មិនមានការចាញ់ក្តីណាឱ្យខ្លាំងក្លាដូចជា
ការចាញ់ក្តីជាមួយនឹងខ្លួនឯងនេះឡើយ ខំប្រឹងរកស៊ី
ហត់នឿយមួយជីវិត សន្សំទ្រព្យទុកដាក់ឱ្យខ្លួនឯង ទាំងខំ
កេងប្រវ័ញ្ច ទាំងខំកំណាញ់មិនធ្វើទាន ខំជួយខ្លួនឯងឱ្យ
បានជាអ្នកមាន ជាថៅកែ ជាសេដ្ឋី ទីបំផុតអត់មានបាន
អ្វី ថែមទាំងកម្មកាត់ក្តីឱ្យទៅជាប្រេតទៀតផង នេះមកពី
ស្រឡាញ់ខ្លួនខុសទំនង តាមពិត បើចេះស្រឡាញ់ខ្លួន

បានត្រឹមត្រូវ មានការអប់រំទូន្មានខ្លួនឱ្យបានល្អ ដូចជា
ការទូន្មានសេះដំរី ខ្លួនហ្នឹងឯងរមែងបានជាទីពឹង ជា
ពាហនៈដ៏ប្រសើរ ដូចជាព្រះរាជធីតាឈ្មោះអសិកាភូ
សន្សំឧបនិស្ស័យជួយខ្លួនឯង រហូតបានមកជាកុលធីតា
មានខ្លួនឯងជាទីពឹង ជួយខ្លួនឯងឱ្យបានដល់កោះគឺព្រះ-
អរហត្តហើយបរិនិព្វាន ។

ត្រូវសិក្សាសច្ចៈដែលកំពុងប្រាកដ ដោយមិនចាំ-
បាច់អាល័យអ្វីៗដែលកន្លងទៅហើយនោះទេ ។ ត្រូវចាំ
ថា យើងមិនអាចបានអ្វីៗសុទ្ធតែត្រូវចិត្តជានិច្ចនោះឡើយ
បើយើងចេះតែស្វែងរកនូវការពេញចិត្ត ការទាស់ចិត្តនឹង
តាមយើងជានិច្ច ឧបាយមានតែម្យ៉ាងគត់គឺ សិក្សាសច្ចៈ
ដែលបានមកដល់ជីវិតគ្រប់ពេលគ្រប់វេលា រហូតទាល់តែ
មានសេចក្តីសុខជាមួយនឹងការពិតគ្រប់យ៉ាង ។

១១~ មូលបរិយាយជាតក

(បិដកលេខ ៥៨, ទំព័រ ១៣៣)

កាលោ យសតិ ភូតានិ សព្វានេច សហត្តនា
យោ ច កាលឃសោ ភូតោ ស ភូតបចនី បចិ ។

(អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ សួរថា) ពេល
វេលារមែងទំពាស៊ីនូវសព្វសត្វ ព្រមទាំងខ្លួនឯង តើសត្វ
ណា ជាអ្នកស៊ីនូវពេលវេលានោះវិញ ទាំងដែលសត្វនោះ
ឈ្មោះថា ដុតនូវតណ្ហា ដែលជាធម្មជាតិដុតសត្វ ?

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅសុភគវ័ន៍ គឺជាព្រៃ
ដែលជាទីត្រេកអរនៃពពួកជនច្រើន ក្រោមម្លប់សាល-
រាជព្រឹក្ស ជិតក្រុងឧក្កដ្ឋា ព្រះអង្គបានត្រាស់សម្តែងនូវ
មូលបរិយាយសូត្រ រួចហើយទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវព្រះ-
ជាតកនេះ ។

បានស្តាប់មកថា ក្នុងកាលនោះមានព្រាហ្មណ៍

៥០០ នាក់ រៀនចប់ត្រែវេទហើយ ចេញមកបួសក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនា រៀនព្រះត្រៃបិដក ។ ភិក្ខុទាំង ៥០០
អង្គនោះ ជាអ្នកមានការតម្កើងខ្លួន ព្រោះគិតឃើញថា
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ដឹងនូវព្រះត្រៃបិដក ចំណែកយើង
ក៏ដឹងនូវព្រះត្រៃបិដកដែរ កាលបើដូច្នេះ យើងជាមួយ
នឹងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានអ្វីផ្សេងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិន
បានចូលគាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធឡើយ តាំងខ្លួនជាបដិបក្ខ។

ថ្ងៃមួយ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់នូវមូល-
បរិយាយសូត្រ ប្រដាប់ដោយភូមិ ៨ ក្នុងពេលដែលភិក្ខុ
ទាំងនោះកំពុងតែជួបជុំគ្នា (នៅក្នុងបិដកលេខ ២០
ព្រះសូត្រទី ១) ភិក្ខុទាំងនោះ កំណត់សេចក្តីអ្វីក៏មិនបាន
ទើបមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ពួកយើងលើកតម្កើងខ្លួនឯង
ដោយគិតថា មិនមានអ្នកណាឆ្លាតស្មើពួកយើង ប៉ុន្តែ
ឥឡូវនេះ ពួកយើងមិនចេះ មិនដឹងអ្វីឡើយ ឈ្មោះថា
អ្នកណាៗ ឆ្លាតដូចជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មិនមានទេ ឱ !
ព្រះពុទ្ធគុណអស្ចារ្យណាស់ ។ ចាប់តាំងពីនោះមក ពួក

ភិក្ខុទាំងនោះ អស់ការតម្កើងខ្លួន ឈប់រង្វេងខុសទៀត ដូចពស់មានពិសត្រូវគេដកចង្កូមហើយ ដូច្នោះឯង ។

កាលដែលចប់នូវមូលបរិយាយសូត្រ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅសុភគវ័ន្តនោះនៅឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រជុំសន្ទនាគ្នាថា អារុសោទាំងឡាយ គួរអស្ចារ្យចំពោះពុទ្ធានុភាពណាស់ គឺព្រះអង្គបានញ្ចាំងភិក្ខុទាំងនោះដែលមានសេចក្តីស្រវឹង និងលើកតម្កើងខ្លួនឯងឱ្យមានការដាក់ចុះនូវសេចក្តីស្រវឹង និងការលើកតម្កើងខ្លួនឯងនោះ ដោយមូលបរិយាយទេសនា ។

ព្រះបរមសាស្តា ស្តេចយាងមកត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តើអ្នកទាំងឡាយកំពុងសន្ទនាគ្នាដោយរឿងអ្វី? កាលភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលឱ្យទ្រង់ជ្រាបហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែន ទើបតែឥឡូវនេះទេ ក្នុងកាលមុនតថាគតក៏បានធ្វើឱ្យភិក្ខុទាំងនោះ ដែលធ្លាប់ជាអ្នកលើកតម្កើងខ្លួន ឱ្យអស់នូវការលើកតម្កើងខ្លួននោះទៅវិញដូចគ្នាដែរ។ កាល

ពួកកិក្ខុអាវាធនា ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
សម្តែងនូវរឿងអតីតជាតិនោះ ។

ក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្តសោយ-
រាជ្យសម្បត្តិក្នុងក្រុងពារាណសី ព្រះបរមពោធិសត្វកើត
ក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ កាលដែលចម្រើនវ័យសម្រេចត្រៃ-
វេទ ជាអាចារ្យទិសាបាមោក្ខ បង្រៀនមន្តដល់មាណព
៥០០ នាក់ ។ មាណពទាំង ៥០០ នាក់នោះ កាលដែល
រៀនចេះចប់ហើយ ក៏កើតការលើកតម្កើងខ្លួន វាយបូក
ស្មើ មិនទៅកាន់សម្លាក់អាចារ្យ មិនធ្វើវត្ថុបដិបត្តិ ដោយ
គិតថា ពួកយើងចេះប៉ុណ្ណា សូម្បីគ្រូអាចារ្យក៏ចេះតែ
ប៉ុណ្ណឹងដែរ មិនមានភាពពិសេសអ្វីជាងគ្នាឡើយ ។ គ្រា
មួយ កាលដែលព្រះបរមពោធិសត្វ អង្គុយនៅនឹងគល់
ដើមពុទ្រា ពួកមាណពទាំងនោះ បំណងនឹងមាក់ងាយ
លោកគ្រូអាចារ្យរបស់ខ្លួន ទើបយកក្រចកដៃគោះដើម
ពុទ្រា ហើយនិយាយថា ដើមឈើនេះមិនមានខ្លឹម ។
ព្រះបរមពោធិសត្វ ក៏បានជ្រាបថា ពួកសិស្សមានការ

មាក់ងាយចំពោះគ្រូអាចារ្យដូច្នេះ ទើបពោលជាមួយនឹង
ពួកសិស្សទាំងនោះថា យើងនឹងសួរបញ្ហាមួយចំពោះពួក
អ្នកទាំងឡាយ ។ ពួកមាណពទាំងនោះនាំគ្នាសប្បាយ
ចិត្តពោលថា សួរមកចុះ ពួកយើងនឹងដោះស្រាយ ។
ព្រះបរមពោធិសត្វជាលោកគ្រូអាចារ្យ ក្នុងការសួរបញ្ហា
បានពោលគាថាជាសំណួរដែលមានអង្គកថាដូចតទៅ ៖

ក្នុងបទទាំងនោះ បទថា **ភវនោ** បានដល់ ពេល
វេលាមុនអាហារ ឬក្រោយអាហារជាដើម ។

បទថា **ភូតាទិ** នេះជាឈ្មោះរបស់សត្វ ។ ពេល
វេលា មិនមែនស៊ីសាច់ស៊ីឈាមរបស់សត្វ ដូចជាខ្លាស៊ី
សាច់នោះទេ ប៉ុន្តែ ពេលវេលាបានញ៉ាំងអាយុ វណ្ណៈនិង
ពលៈជាដើមរបស់សត្វទាំងឡាយ ឱ្យអស់ទៅ បានញ៉ាំញី
វ័យកំលោះក្រមុំ ធ្វើការមិនមានរោគឱ្យវិនាស បែបនេះ
ហៅថា ស៊ីសត្វ គឺទំពាស៊ីនូវសព្វសត្វ ។ ចំពោះពេល
វេលាដែលស៊ីនូវសត្វដូច្នេះ មិនវៀរនូវសត្វណាៗឡើយ
រមែងទំពាស៊ីនូវសព្វសត្វ ។

មិនត្រឹមតែស៊ីសត្វទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះទេ ពេល
វេលារមែងស៊ីនូវខ្លួនឯងទៀត ដូចជាពេលមុនអាហារ
រមែងមិនមាននៅសល់ឡើយ ក្នុងពេលក្រោយអាហារ
នោះសោត ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ដែលថា សត្វអ្នកស៊ីនូវកាលវិញនោះ សំដៅដល់
ព្រះខីណាស្រព ។ ពិតណាស់ ព្រះខីណាស្រពនោះ
ហៅថាអ្នកស៊ីកាល ព្រោះញ៉ាំងបដិសន្ធិកាលតទៅឱ្យ
អស់ដោយអរិយមគ្គ ។

បទថា ស គូតបចនី បចិ ដោយសេចក្តីថា
ព្រះខីណាស្រពនោះ អាស្រ័យភ្លើងគឺញាណបានធ្វើឱ្យ
ឆេះវិនាសអស់នូវតណ្ហាដែលតែងតែដុតសត្វលោក ។

ពួកមាណពទាំងនោះ ស្តាប់នូវបញ្ហានេះហើយ
មិនអាចនឹងដឹងសេចក្តីអ្វីទាំងអស់ សូម្បីតែម្នាក់ៗ លំដាប់
នោះ ព្រះបរមពោធិសត្វ បានពោលចំពោះមាណព
ទាំងនោះថា ពួកអ្នកកុំយល់ថាបញ្ហានេះមាននៅក្នុង
ត្រៃវេទឡើយ ។ ពួកអ្នកសម្គាល់ថាអាចារ្យដឹងអ្វីណា

យើងក៏ដឹងនូវអ្វីនោះទាំងអស់ ទើបបានប្រៀបយើងទៅ
នឹងដើមពុទ្រា ។ ពួកអ្នកនៅអត់បានដឹងថា យើងជា
អាចារ្យបានដឹងនូវអ្វីៗទៀតជាច្រើន ដែលពួកអ្នកមិនបាន
ដឹង ។ ពួកអ្នកចូរទៅចុះ យើងឱ្យពេល ៧ ថ្ងៃ ចូរជួយគ្នា
គិតបញ្ហានេះ តាមកាលកំណត់ ។

៧ ថ្ងៃកន្លងទៅ ពួកមាណពត៌តអ្វីក៏មិនយល់
ទាំងអស់ មិនឃើញសេចក្តីនៃពាក្យជាសុភាសិតដ៏ពិរោះ
ក្រៃលែងនេះឡើយ ហើយក៏បានមករកលោកគ្រូអាចារ្យ
ថ្វាយបង្គំហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលដែលលោក
គ្រូអាចារ្យសួរថា ពួកអ្នកមានមុខមាត់បានដឹងនូវបញ្ហា
នេះឬ ? ក៏នាំគ្នាពោលថា ពួកយើងអត់ដឹងទេ ពួកយើង
នាំគ្នាគិតរកសេចក្តីអត់ឃើញឡើយ ។ ព្រះពោធិសត្វជា
លោកគ្រូអាចារ្យបានពោលថា ក្បាលនរជនទាំងឡាយ
ដ៏ច្រើន ក្បាលទាំងនោះ មានសក់ខ្មៅវែងគ្របមកដល់ក
បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយនោះ នឹងរកមនុស្សដែលមាន
បញ្ហាសូម្បីតែម្នាក់ក៏មិនបានដែរ ។

ព្រះបរមពោធិសត្វ ពិះដៀលពួកមាណពទាំងអស់
នោះថា ពួកអ្នកជាមនុស្សល្ងង់ មានតែរន្ធត្រចៀក
ប៉ុណ្ណោះ មិនមានបញ្ញា រួចហើយទើបដោះស្រាយ
បញ្ហា ។ ពួកមាណពស្តាប់ហើយបានពោលថា ធម្មតា
អាចារ្យជាបុគ្គលមានសភាពដ៏ធំ ជាបុគ្គលប្រសើរគួរឱ្យ
អស្ចារ្យណាស់ ។ រួចហើយ ពួកមាណពទាំងនោះក៏នាំ
គ្នាសូមខមាទោសចំពោះលោកគ្រូអាចារ្យ ឈប់តម្កើង
ខ្លួនដូចមុន ប្រណិប័តន៍លោកគ្រូអាចារ្យដូចដើម ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមក
ហើយ ទ្រង់ប្រជុំជាតក ។ មាណពទាំង ៥០០ នាក់ក្នុង
ត្រានោះ បានមកជាភិក្ខុទាំង ៥០០ អង្គនេះ ចំណែក
លោកគ្រូអាចារ្យគឺ **ឥស្វរគត** ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅសុភគវ័ន្ត
ជិតក្រុងឧត្តរា តាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ស្តេចយាង
ទៅកាន់នគរវេសាលី ទ្រង់គង់នៅគោតមកចេតិយ ត្រាស់
សម្តែងនូវគោតមកសូត្រ ។ កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់

នូវព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ លោកធាតុទាំងពាន់កក្រើក
ញាប់ញ័រ ភិក្ខុទាំង ៥០០ អង្គ បានសម្រេចព្រះអរហត្ត
ព្រមទាំងបដិសម្ពិទានៅនាគោតមកចេតិយនោះឯង ។

សូមអនុមោទនា !

គោតមកសូត្រ

(បិដកលេខ ៤១, ទំព័រ ៤៣៤)

សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុង
គោតមកចេតិយ (ចេតិយនោះជាលំនៅរបស់យក្សឈ្មោះ
គោតមកៈ ។ អដ្ឋកថា ។) ជិតក្រុងវេសាលី ។ ក្នុងទី
នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ទទួលព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសម្តែងធម៌ដើម្បីឱ្យចេះដឹង
(អភិធម្មាយ) មិនមែនដើម្បីមិនឱ្យចេះដឹងទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ តថាគតសម្តែងធម៌សមតាមហេតុ (សនិទានំ)
មិនមែនមិនសមតាមហេតុទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតសម្តែងធម៌ប្រកបដោយសេចក្តីអស្ចារ្យ (សង្ឃា-
ជិហារិយំ) មិនមែនមិនប្រកបដោយសេចក្តីអស្ចារ្យទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើតថាគតនោះសម្តែង
ធម៌ ដើម្បីឱ្យចេះដឹង មិនមែនដើម្បីមិនឱ្យចេះដឹង សម្តែង
ធម៌សមតាមហេតុ មិនមែនមិនសមតាមហេតុ សម្តែង
ធម៌ប្រកបដោយសេចក្តីអស្ចារ្យ មិនមែនមិនប្រកបដោយ
សេចក្តីអស្ចារ្យ ដូច្នេះ អ្នកទាំងឡាយគួរធ្វើតាមឱវាទ
គួរធ្វើតាមអនុសាសនី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត
អ្នកទាំងឡាយ គួរព្រេកអរ គួរពេញចិត្ត គួររីករាយថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះធម៌ដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយដោយប្រពៃ
ព្រះសង្ឃប្រតិបត្តិដោយប្រពៃ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ

ក៏មានចិត្តត្រេកអរ រីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មាន-
ព្រះភាគ ។

ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សម្តែងនូវ
វេយ្យាករណ៍នេះចប់ហើយ លោកធាតុទាំងពាន់ក៏កក្រើក
រញ្ជួយញាប់ញ័រ ។

អដ្ឋកថាពន្យល់ បទថា **អតិច្ឆ័យ** ដោយសេចក្តី
ថា ដឹង គឺចាក់ធ្លុះ បានដល់ធ្វើឱ្យប្រចក្សថា ធម៌ទាំងនេះ
គឺខន្ធ ៥ , អាយតនៈ ១២ , ធាតុ ១៨ , ឥន្ទ្រិយ ២២ ,
អរិយសច្ចៈ ៤ , ហេតុ ៩ , ផស្សៈ ៧ , វេទនា ៧ ,
សញ្ញា ៧ , ចេតនា ៧ , ចិត្ត ៧ ។ អធិប្បាយថា
ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ទាំងនេះ ដោយការចម្រើននូវ
សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។

បទថា **សនិទានំ** ដោយសេចក្តីថា តថាគត
សម្តែងធម៌ព្រមទាំងបច្ច័យនោះឯង មិនមែនមិនមាន
បច្ច័យទេ ។

បទថា សម្បជ្ជិហរិយំ ដោយសេចក្តីថា តថាគត
សម្តែងធម៌មានបាដិហារ្យ គឺកម្ចាត់សត្រូវបាន មិនមែន
មិនមានបាដិហារ្យនោះឡើយ ។

គំនិតយល់ដឹង

បុគ្គលដែលជាបណ្ឌិតពិត មើលទៅហាក់ដូចជា
មិនមានការចេះដឹងអ្វីឡើយ ព្រោះហេតុតែជាអ្នកសង្រួម
និងមិនមែនជាអ្នកអួតអាង ប្រៀបដូចជាប៉ោតដែលពេញ
ដោយទឹក គេរែកទៅមិនឮរឿងរ៉ាង ។ សូម្បីបានទទួលការ
ប្រមាថមើលងាយពីអ្នកដទៃក៏ដោយ បណ្ឌិតនៅតែរក្សា
ប្រក្រតីនៃចិត្តស្ងប់ ព្រោះបានដឹងថា សេចក្តីល្អឬអាក្រក់
វានៅក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួន មិនមែននៅលើការសរសើរឬ
និន្ទានោះទេ ម្យ៉ាងទៀត មកអំពីបណ្ឌិតបានដឹងនូវការ
ពិតក្នុងសត្វលោកទាំងឡាយ ដែលធ្វើឱ្យបណ្ឌិតមានការ
ញញឹមស្រស់ស្រាយចំពោះការពិតនោះៗ ។

បណ្ឌិតទាំងឡាយ មិនបានសម្គាល់ថា ខ្លួនឯងជា
បុគ្គលសំខាន់ពិសេសអ្វីទៅនោះទេ ព្រោះបានកំណត់
ដឹងនូវបញ្ចក្ខន្ធហើយ គ្រាន់តែថា មានពេលត្រូវសង្គ្រោះ
ដល់អ្នកដទៃ ក៏សម្តែងឡើងនូវសមត្ថភាព ចំណេះដឹង
និង គុណធម៌ ក្នុងខ្លឹមសារគឺណែនាំអប់រំ ឱ្យអ្នកដទៃបាន
ស្គាល់ដី ស្គាល់ខ្យល់ជាដើមតាមពិត តែប៉ុណ្ណោះ ។

បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ អត់ទ្រាំមិនលើកតម្កើងខ្លួនឯង
មិនបាន រឿងរ៉ាងដូចប៉ោតអត់ទឹក ។ ចំណែកអ្នកមានបញ្ញា
បានសាងសេចក្តីល្អដ៏ធំធេង សម្រេចប្រយោជន៍ដល់
មនុស្សក្នុងពិភពលោក ទាំងដែលមិនមានបំណងទាមទារ
នូវការតបស្នងអ្វីឡើយ មានតែសម្តែងចេញនូវភាពទន់-
ភ្លន់ជាទីត្រេកអរជ្រះថ្លានៃពពួកជន ដូចជាផ្កាដែលមាន
ពណ៌ល្អ និងរូបរាងស្អាត ព្រមទាំងមានក្លិនក្រអូប យ៉ាង
នោះឯង ។

១២. មេត្តាត្រាប្រណី

កាលបើចិត្តមានមេត្តាត្រាប្រណី គឺបីដូចជាចិត្ត
បានបិតនៅក្នុងមហាវិមានយ៉ាងហ្នឹងឯង រមែងសុខ
សប្បាយ មានភាពទូលំទូលាយ ព្រាសចាកការចង្អៀត-
ចង្អល់ ។

ចិត្តទូលាយដោយមេត្តា រមែងថ្វាស្អាតដូចអន្លង់
ទឹកធំជ្រៅ ឬរីកស្រស់ដូចជាផ្កាល្វករីក ធ្វើឱ្យសម្លឹង
មើលលោកនេះ ដ៏ជាសុខក្នុងចិត្តដោយធម្មបីតិ ។

គ្រាន់តែចិត្តគិតឱ្យ គិតបូជាព្រះគុណប៉ុណ្ណឹង ក៏
ហាក់ដូចជាបានអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងទៅហើយ ព្រោះចិត្តមាន
សេចក្តីសុខ ចាំបាច់ពោលថ្វី ចំពោះការធ្វើឱ្យសម្រេចនូវ
ការឱ្យ ការបូជានោះៗ ។ ផ្ទុយមកវិញ គ្រាន់តែចិត្តគិត
ដោយអាទានតណ្ហា គឺប្រាថ្នានឹងចាប់យកមកជារបស់ខ្លួន
ប៉ុណ្ណឹង ក៏ធ្វើឱ្យមានសេចក្តីដឹងខ្លួនថា ក្រវល់ក្រវាយ

មិនមានសេចក្តីសុខទៅហើយ ។ កាលដែលមិនមាន
សេចក្តីសុខ ក៏ដូចជាសាបសូន្យនូវអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ព្រោះ
ថា អ្វីៗដែលកំពុងតែមាន មិនបានធ្វើឱ្យម្ចាស់មានសេចក្តី
សុខទៅបាន ។

នៅពេលមានទុក្ខក្នុងចិត្ត ត្រូវដឹងថា ព្រោះតណ្ហា
ជាបច្ច័យ កុំរវល់តែជ្រប់ក្នុងរឿង ហើយគិតខុសថា រឿង
នោះៗ នាំឱ្យយើងកើតទុក្ខ ។ តណ្ហាវានាំឱ្យខ្លាចខ្វល់
អន្ទះអន្ទែងអីចឹងឯង ហាក់ដូចជាថា បើមិនបានរបស់
ហ្នឹងទេ វាត្រូវស្លាប់បាត់បង់ជីវិតអីចឹង ដល់ទៅខំប្រឹងឱ្យ
បានមក វាថាមិនមែនអាហ្នឹងទេ ត្រូវចោល ស្អប់ ឈ្មោះ
អំពល់ទុក្ខ ។ល។ ដូច្នេះ គប្បីអប់រំធម៌សន្តោស ខន្តី
មេត្តា និង សិក្សាសច្ចធម៌ ។

១៣. ដំណោះស្រាយបញ្ហា

បញ្ហាខ្វាយខ្វល់ទាំងអស់ ប្រជុំចុះនៅត្រង់ទុក្ខសច្ចដូច្នេះ មិនមានបញ្ហាណាដែលមិនអាចដោះស្រាយបាននោះទេ ព្រោះនៅក្នុងអរិយសច្ច ៤ យ៉ាង ទុក្ខនិរោធជាបរមគ្គមានពិតប្រាកដ ជាផលសម្រេចនៃការដោះស្រាយបញ្ហា ។

អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ប្រការ ជាឧបាយក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ព្រោះអរិយមគ្គនេះ ជាតួកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ស្គាល់ទុក្ខតាមពិត ។

សត្វលោក ដែលមិនបានកំណត់ដឹងនូវទុក្ខតាមពិតចង់ដោះស្រាយចំពោះតែទុក្ខណា ដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះការកើតឡើងនៃបញ្ចក្ខន្ធតែប៉ុណ្ណោះ របៀបដូចសត្វសុនខចេះតែខាំនូវដុំដី ឬដំបងដែលគេគប់គ្រវែងមក ហ្នឹងឯង មិនចេះស្ទុះទៅខាំអ្នកដែលគប់គ្រវែងមកនោះ

ឡើយ ម្ល៉ោះហើយ សត្វលោកមានតែការចម្រើនឡើង
នូវតណ្ហា ក្នុងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាបែបនេះ ។ តណ្ហា
ប្រាថ្នាសុខ ប្រាថ្នាស្រួល ក្នុងទុក្ខសច្ច ប្រាថ្នាកុំឱ្យចាស់
កុំឱ្យឈឺ កុំឱ្យស្លាប់ ក្នុងការដែលមានជាតិកំណើតបាន
កើតឡើងហើយ ។ តណ្ហាគ្រប់យ៉ាងកើតឡើង ព្រោះ
អវិជ្ជាដែលជាតួមិនដឹងនូវទុក្ខតាមពិតជាហេតុ ។ ទុក្ខជា
សភាវៈមិនទៀង ដល់ទៅអវិជ្ជាមិនដឹងទុក្ខតាមពិត ក៏ជា
ហេតុ ជាឫសគល់នៃតណ្ហាប្រាថ្នារបស់ឱ្យទៀងក្នុងទុក្ខ ។
ទុក្ខជាសភាវៈទុក្ខពិតព្រោះមិនទៀង ដល់ទៅអវិជ្ជាមិនដឹង
ទុក្ខតាមពិត ក៏ជាហេតុ ជាឫសគល់នៃតណ្ហាប្រាថ្នាសុខ
ក្នុងទុក្ខហ្នឹងឯង ។ ទុក្ខជាសភាវៈសូន្យទទេចាកត្ថខ្លួន ជា
សង្ខតធម៌ ព្រោះថា របស់ណាជាទុក្ខ គឺរបស់នោះឯង
រលត់ ដល់ទៅអវិជ្ជាមិនដឹងទុក្ខតាមពិត ក៏ជាហេតុ ជា
ឫសគល់នៃតណ្ហាប្រាថ្នាអារម្មណ៍ក្នុងលោក ឱ្យបានមក
ជារបស់ខ្លួន ។ សត្វលោកនឿយហត់មួយជីវិត ព្រោះ
តណ្ហា បានត្រឹមតែការដាក់គុកខ្លួនឯងក្នុងភពបី ព្រោះ

អំពើដែលសត្វលោកធ្វើដោយតណ្ហា គឺជាអភិសង្ខារ ជា
បច្ច័យនៃភព ។

តាមពិត ទីពឹងនៅត្រង់ការរលត់តណ្ហា ព្រោះ
រលត់អវិជ្ជា។ ការរលត់ទៅនៃតណ្ហាគឺជាព្រះនិព្វាន ដូច្នេះ
បើមិនមានអរិយមគ្គជាហេតុទេ ទុក្ខនិរោធជាផលក៏ពុំ
មានដែរ ដោយហេតុថា អរិយមគ្គមានអង្គ ៨ ប្រការកើត
ឡើង ទើបដកបាននូវតណ្ហាព្រមទាំងឫសគល់គឺអវិជ្ជា ។

សរុបសេចក្តីក្នុងដំណោះស្រាយបញ្ហា គឺនៅត្រឹម
តែកំណត់ដឹងទុក្ខប៉ុណ្ណោះ ។ បញ្ហាដែលកំណត់ដឹងទុក្ខ
កាលដែលចម្រើនឡើងហើយ រមែងលះនូវសមុទយៈ និង
ជាក់ច្បាស់នូវនិរោធិ ។ បញ្ហាជាទុក្ខដែលកើតមានហើយ
នោះ វាមុខតែអស់ទៅខ្លួនឯង ព្រោះវាជាតួសង្ខារធម៌
ហើយកាលបើហេតុនៃទុក្ខមិនមាននេះឯង ជាការអស់
បញ្ហាពិតប្រាកដ ព្រោះមិនមានភពថ្មីទៀត ។

១៤~ បញ្ហាខកចិត្ត

បញ្ហាខកចិត្តនេះ មានទូទៅចំពោះសត្វលោក ដែលជាអ្នកមានសេចក្តីសង្ឃឹមទៅលើអ្វីមួយ ហើយមិន បានសម្រេច ។ សេចក្តីសង្ឃឹមក៏ជាចំណែកមួយនាំឱ្យ មានកម្លាំងចិត្តក្នុងការងារដែរ ប៉ុន្តែ បើបុគ្គលអ្នកមាននូវ សេចក្តីសង្ឃឹមនោះ មិនបានកំណត់ហេតុផលឱ្យជាក់- លាក់ ថែមទាំងមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសេចក្តីពិតរបស់ សង្ខារលោកទេនោះ រោគខកចិត្តដែលជាបញ្ហាឈឺចាប់ និងសោកសៅ ត្រូវបានកើតឡើងនៅពេលដែលមិនបាន សម្រេចដូចក្តីសង្ឃឹម ។

សេចក្តីសង្ឃឹម ដែលមិនបានកំណត់ហេតុផលឱ្យ ជាក់លាក់ មានជាអាទិ៍ដូចជា :

- សង្ឃឹមថា មនុស្សគ្រប់គ្នានឹងមាននូវឧត្តមគតិ ឬមាននូវគតិធម៌ ជាមនុស្សល្អទាំងអស់គ្នា ។

- សង្ឃឹមថា មនុស្សក្នុងលោកនឹងស្រឡាញ់ខ្លួន
ទទួលស្គាល់ខ្លួនគ្រប់ៗគ្នា ។

- សង្ឃឹមថា អ្នកដទៃមានសេចក្តីស្រឡាញ់ស្មោះ
ចំពោះខ្លួនរហូត មិនប្រែប្រួល ។

- សង្ឃឹមថា ខ្លួនឯងនឹងបានទៅជាបុគ្គលយ៉ាង
នេះ យ៉ាងនោះតាមការតាំងចិត្ត ។

អ្វីៗក្នុងលោក សុទ្ធតែមានហេតុផលនិងការពិត
កាលបើចេះតែមានសេចក្តីសង្ឃឹម ដោយមិនបានកំណត់
ហេតុឱ្យបានច្បាស់លាស់ លុះដល់ហេតុអត់មាន ឬហេតុ
មិនគ្រប់គ្រាន់ ផលក៏មិនបានសម្រេចតាមសេចក្តីសង្ឃឹម
នោះៗ រួចហើយមិនចេះកំណត់ដឹងទៅលើការពិតទៀត
ថា អ្វីដែលកើតឡើង គឺវាត្រូវតែកើត និង អ្វីណាដែល
មាន គឺវាត្រូវតែមាន ដូច្នេះការខកចិត្តព្រមទាំងសេចក្តី
ទុក្ខសោក រមែងគ្របសង្កត់ចិត្តខ្លាំង ។

មនុស្សយើងកាលណាជួបប្រទះនូវការខកចិត្ត គួរ
គិតពិចារណាដូចតទៅនេះ ៖

- នេះឯងការពិតនៃជីវិតក្នុងលោក ។

- លោកនេះ មិនធ្លាប់មានការប្រព្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីប្រាថ្នារបស់អ្នកណាឡើយ សូម្បីតែព្រះជាម្ចាស់ដែលគេប្រាប់ថាជាអ្នកសាងនូវលោក ក៏នៅតែគ្រប់គ្រងលោកនេះ និង គ្រប់គ្រងមនុស្សសត្វទាំងឡាយមិនបានផង ។

- សង្ខារធម៌ មិនបានបឺតនៅក្រោមអំណាចអ្នកណាមួយឡើយ សូម្បីតែព្រះព្រហ្ម ដែលគេប្រាប់ថាជាអ្នកលិខិតគ្រប់យ៉ាងគឺព្រហ្មលិខិតនោះឯង នៅតែធ្វើឱ្យមនុស្សល្អដូចព្រហ្ម ឬល្អតាមព្រះព្រហ្មប្រាថ្នានោះៗ មិនបានផងដែរ ។

- ទោះជាមនុស្សណាខ្លាំងពូកែក្នុងលោកប៉ុណ្ណាកាចសាហាវយ៉ាងណា ក៏មនុស្សនោះ មិនអាចចាត់ការចំពោះសង្ខារលោកបានដែរ ។ អ្នកដែលបានប្រកាន់ថាអញនឹងរបស់អញកន្លងមក សុទ្ធតែធ្លាប់ឈឺចាប់ក្នុងដើមទ្រូង សោកសៅដំបៅចិត្តរួចមកហើយ ទាំងអ្នក

ដែលបាន អះអាងថាខ្លួនពូកែក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រទេស
នគរ ឬថាជាអ្នកខ្លាំងពូកែខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក
ជាដើម សុទ្ធតែធ្លាប់ខកចិត្តឬកំពុងតែខកចិត្តហ្នឹងឯង ។

បុគ្គលណាមិនព្រមទទួលការពិត ត្រូវទទួលការ
ឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តជាពិតប្រាកដ ដូច្នេះកិច្ចការសំខាន់បំផុត
របស់យើងដែលបានកើតមកក្នុងលោកនេះ គឺត្រូវរៀនឱ្យ
បានចេះដឹងនូវការពិតនៃជីវិត និង ការពិតក្នុងលោក ។
បុគ្គលណាៗ ជំទាស់នឹងធម្មជាតិដែលប្រែប្រួល បុគ្គល
នោះៗ ត្រូវទទួលការខកចិត្តនិងឈឺចាប់ខ្លោចផ្សាជាពិត
ប្រាកដ ។ ចំណែកបុគ្គលដែលដឹងទាន់ការពិត និង អប់រំ
ចិត្តឱ្យព្រមទទួលការពិតនោះបាន ឈ្មោះថារៀនចេះនូវ
អនត្តលក្ខណសូត្រ មិនមានការខកចិត្ត ទាំងដែល
ប្រាសចាកនូវការសង្ឃឹមអ្វីៗពីលោកនេះ ហើយបានចូល
ដល់សេចក្តីសុខស្នប់ ទៀងទាត់មិនប្រែប្រួល ។

១៥~ បញ្ហាបែកបាក់គ្នា

កាលដែលមនុស្សយើង មិនអាចចុះចូលគ្នាបាន ដូចទឹកជាមួយនឹងប្រេង ក៏រមែងបែកបាក់គ្នា ចាប់ពីពិរ នាក់ឡើងទៅ ។ អ្នកដែលបានជួបប្រទះរឿងនេះដោយ ផ្ទាល់ខ្លួនឯង រមែងដឹងខ្លួនថា ផ្លូវចិត្តមានរបួស បើរបួស ក្រសះ ក៏ក្លាយទៅជាជំពៅរ៉ាំរ៉ៃ ។

លក្ខណៈនៃការបែកបាក់គ្នា គឺការមិនព្រមព្រៀង គ្នា មិននិយាយគ្នា មិនធ្វើការរួមគ្នា មិនគប់រកគ្នា មិន មើលមុខសម្លឹងភ្នែកឱ្យចំគ្នា មិនញញឹមដាក់គ្នា និង មិន បរិភោគអាហារជាមួយគ្នាជាដើម ។ ចំណែកផ្លូវចិត្តវិញ មានសេចក្តីដឹងខ្លួនថា ឈឺជ្រៅទៅក្នុងចិត្ត ពេលខ្លះក៏ តាំងខ្លួនជាសត្រូវនឹងគ្នាទៀតផង ។ ក្នុងផ្នែកទំនាក់ទំនង ដែលធ្លាប់តែមានមកពីមុន ក៏ប្រាកដជាការអស់សង្ឃឹម ទាំងស្រុង ឯការឈឺចាប់ កើតទុក្ខទោមនស្ស ទៅតាម

ទំហំនៃការប្រកាន់ក្នុងគំនិត សើរើរឿងដែលខ្លួនធ្លាប់មាន
ឧបការៈផ្សេងៗ ។ ប្រសិនបើការបែកបាក់គ្នានោះ ក្លាយ
ទៅជារឿងប្រឈមមុខដាក់គ្នា ម្ខាងៗរមែងស្វែងរកគ្នា
ជាពួកជាបក្ស ហើយក៏ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងជម្លោះ ។

នៅក្នុងដំណោះស្រាយរឿងបែកបាក់គ្នានេះ មាន
ដូចតទៅ :

- គប្បីយល់អំពីការពិតថា ការកំណត់ទៅលើអំពើ
ខុសឬត្រូវផ្សេងៗ ចំពោះបុគ្គលនោះៗ វាជារឿងដែល
មនុស្សយើងសន្មតគ្នាលើកតម្កើងឬដាក់ទោស ឱ្យខុស
ឱ្យត្រូវទៅលើបុគ្គលតែប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកបរមត្ថធម៌
ចិត្ត ចេតសិក រូប គឺជាធម្មជាតិដ៏បរិសុទ្ធចាកសព្វបុគ្គល
ដូច្នេះត្រូវមើលឱ្យឆ្លុះបញ្ចេញ ចូលដល់បរមត្ថសុទ្ធៗ ទើប
ចិត្តថ្លាស្អាត មិនវង្វេងទៅក្នុងសាច់រឿង ដែលគ្រាន់តែ
ជាតួអង្គសម្ដែងក្នុងរោងល្ខោននៃជីវិតនេះឡើយ ។

- គប្បីជ្រាបអំពីមនុស្សក្នុងសង្គមលោក ដ៏ធំនេះ
ដែលមានសភាពផ្សេងគ្នាច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង ទាំងផ្នែក

ការអប់រំចម្រើន ទាំងផ្នែកការនិយមចូលចិត្ត ទាំងផ្នែក
 ឧបនិស្ស័យ ទាំងផ្នែកសតិបញ្ញា និង ទាំងផ្នែកការ
 ប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មជាដើម ។ គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់គឺជា
 ផលសម្រេចតាមបច្ច័យ វាជាអ្វីដែលតែងមាន រមែង
 មាន ដូចដែលវាមានហើយហ្នឹងឯង ។ ការដែលសម្លឹង
 មើលឃើញសេចក្តីពិតថា អ្វីៗសុទ្ធតែមានសិទ្ធិសម្រេច
 របស់ខ្លួន ដែលមានហេតុបញ្ជាក់ដល់សិទ្ធិសម្រេចនោះៗ
 យ៉ាងនេះ ការមិនប្រកាន់ ការមិនមើលងាយ ការមិន
 ទាស់ចិត្ត បានកើតឡើងព្រមជាមួយនឹងការសម្លឹងឃើញ
 សេចក្តីពិតនោះឯង ។ បើមិនគោរពចំពោះសិទ្ធិសម្រេច
 នៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលមានហេតុឱ្យកើតឡើងនោះទេ
 ការឈ្មោះទាស់ទែង លែងលះបែកបាក់ ត្រូវកើតឡើង
 ជំនួសសន្តិភាព ពោលគឺ ទាំងសន្តិភាពក្នុងចិត្ត ទាំង
 សន្តិភាពក្នុងសង្គមត្រូវខ្ទេចខ្ទាំខូចខាត ។

- គប្បីអប់រំគុណធម៌ ចរិយាមារយាទឱ្យបាន
 ប្រសើរ ។ ចំពោះក្រុមមនុស្សដែលមានទំនាក់ទំនងគ្នា

ក្នុងការរស់នៅ ទទួលខុសត្រូវចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក
ទាំងកិច្ចការខ្លះត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ដើម្បីរក្សាផល
ប្រយោជន៍រួម ។ គប្បីមាននូវសេចក្តីស្មោះត្រង់ចំពោះ
ការងារ ស្មោះត្រង់ចំពោះអ្នកដទៃ រក្សាការគោរពឱ្យបាន
ខ្ជាប់ខ្ជួន និង ការយកចិត្តទុកដាក់លះបង់នូវអ្វីដែលជា
ទម្លាប់មិនល្អ ព្រមទាំងអប់រំបណ្តុះបណ្តាលនូវគុណធម៌
ផ្សេងទៀត ដូចជា មេត្តាករុណា ឧស្សាហ៍ព្យាយាម
សេចក្តីអត់ធន់ជាដើម ។ ម្នាក់ៗ គប្បីបង្វែរនូវគុណធម៌
និង ចរិយាមារយាទល្អឱ្យចូលគ្នាយ៉ាងមានរបៀបរៀបរយ
និង យ៉ាងត្រជាក់ស្រទន់ ដូច្នេះការប៉ះទង្គិចគ្នារមែងមិន
មានឡើយ ។ ប្រសិនបើយើងចេះតែបង្វែរនូវភាពខ្លាំង
ភាពរឹងក្តឹង ការតាំងចិត្តមិនចុះសម្រុង និង ការមិន
សុភាពរាបសាដាក់គ្នាទៅវិញនោះ ការប៉ះទង្គិចគ្នានឹង
មានជាប្រាកដ ម្ល៉ោះហើយ សេចក្តីអាក្រក់ដែលដេក
ជាអនុស័យ ក៏បានកើតឡើងដុតរោលចិត្តសន្តានខ្លួនឯង
ហើយចាត់ការយោសាសនានូវអ្វីៗ ដែលជារឿងមិនល្អរបស់

គូបដិបក្ខ ព្រមទាំងរឿងអាក្រក់ៗក្រៃលែងឡើងទៀតនឹង
កើតមានតទៅ ដូច្នេះត្រូវចេះពិចារណាឱ្យឃើញភ័យក្នុង
ការសាងសង់សង្គ្រោះឱ្យខ្លួនឯង គ្រាន់តែសង្គ្រោះគឺកិលេសក្នុង
ចិត្តរបស់ខ្លួន វាច្រើនណាស់ទៅហើយ ។

- គប្បីគិតឱ្យយល់ថា ការព្រមព្រៀងគ្នាសំខាន់
ជាងការប្រកាន់ខុសត្រូវ ពោលគឺ ឱ្យតែនៅក្នុងការមិន
ទាន់បែកបាក់គ្នា រឿងខុសត្រូវនៅនិយាយគ្នាបាន ។
ដាច់ខាតកុំធ្វើតឱកាសយកគ្រាន់បើព្រោះតែអ្នកដទៃខុស
ព្រោះវានាំឱ្យសង្គត់អ្នកដទៃថែម ដែលលំបាកនឹងឱ្យមាន
ការព្រមព្រៀងគ្នាវិញណាស់ ព្រោះកាលបើបែកបាក់
គ្នាហើយ វាមានតែការប្រហារគ្នាដោយលំពៃឯងគឺមាត់
ដូច្នេះ រឿងខ្លះត្រូវលះបង់នូវទ្រព្យសម្បត្តិ ក៏លះទៅ
ឱ្យតែនៅរក្សាការព្រមព្រៀងគ្នាបាន ទាំងត្រូវចេះលើក
ទឹកចិត្តឱ្យសេចក្តីសំខាន់ដល់អ្នកដទៃ ចំពោះអ្វីដែលគួរឱ្យ
សរសើរពិតៗ ដើម្បីរក្សាការព្រមព្រៀងគ្នានោះឯង ។

- គប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ឱ្យបរិសុទ្ធ ដើម្បីប្រយោជន៍សុខ

ដល់គ្រប់គ្នាទាំងពីរពួក គឺពួកខ្លួនឯងនិងពួកបដិបក្ខ ព្រោះ
ថាធម៌បរិសុទ្ធនេះ គ្រប់គ្នាត្រូវតែព្រមទទួលយក ទទួល
ស្គាល់ និង ទុកតម្កល់សម្រាប់បូជាទៀតផង ។

មិត្តរមែងរក្សាអាថ៌កំបាំងរបស់មិត្ត បើយើងបែក
មិត្តសាងសត្រូវ រឿងអាថ៌កំបាំងប្រាកដជាត្រូវបែកធ្លាយ។
បើអ្នកណានិយាយរឿងដែលមិនល្អពីយើង យើងត្រូវតែ
ព្យាយាមធ្វើល្អជាមួយនឹងអ្នកនោះឯង ឱ្យជាការល្អពិតៗ
ប្រសើរជាងទៅស្អប់ ទៅឈ្មោះ តម្លាភាពគ្នា ។

តាមពិត មនុស្សយើងព្រមព្រៀងគ្នាល្អជាង រឿង
ខ្លះបានជាកើតទៅហើយ ត្រូវផ្សះផ្សាទៅ ឱ្យវាឆាប់ចប់
ឆាប់អស់រឿងក្តៅក្រហាយ ។ ត្រូវដឹងថាភិលេសទេដែល
ជាតួញុះញង់មនុស្សយើងឱ្យបែកបាក់គ្នានោះ ។

១៦~ បញ្ហាចង់ឱ្យគេទទួលស្គាល់

បញ្ហា វានៅត្រង់ការមិនស្គាល់ខ្លួនឯងតាមពិត ទើបគិតចង់ឱ្យគេទទួលស្គាល់ថា ខ្លួនឯងពូកែយ៉ាងនេះ គ្រាន់បើយ៉ាងនោះ ព្រមជាមួយគ្នាហ្នឹងដែរ ក៏មិនចង់ឱ្យ គេស្គាល់ប្រវត្តិមិនល្អ ចំណុចខ្វះខាតរបស់ខ្លួនឡើយ ។

កាលបើអ្នកណាៗ មិនព្រមទទួលស្គាល់នូវឋានៈ ស័ក្តិយសកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ខ្លួន ក៏ពោលថាគេនោះៗមិនល្អ ទាំងដែលខ្លួនឯងកំពុងតែចង់ឱ្យគេទទួលស្គាល់នោះ ក៏ កំពុងតែមិនល្អហើយស្រេច ។

នឹកចង់ឱ្យគេហៅឈ្មោះបញ្ញត្តិ តាមឈ្មោះងារ របស់ខ្លួនដែលមាន ។ តាមពិតឈ្មោះងារមិនមានដោយ បរមត្ថឡើយ ឯចំណែកមនុស្សម្នាក់ៗវិញមានត្រឹមតែ បរមត្ថប៉ុណ្ណោះគឺចិត្ត ចេតសិក រូប អត់មានឈ្មោះអ្វី ទាំងអស់ ។ ត្រូវចាំថា អ្វីណាដែលមាន គឺអ្វីនោះមានការ

កើតឡើង ដូច្នេះឈ្មោះបញ្ញត្តិគឺទេ ព្រោះមិនមានការ
កើតឡើងអ្វីទាំងអស់ ប៉ុន្តែលោភៈល្ងង់ខ្លៅបែរទៅជា
ស្រឡាញ់របស់អត់ទេ ត្រង់នេះឯងដែលពោលថា
មនុស្សយើងមិនបានស្គាល់ខ្លួនឯងតាមពិតនោះ ។ តើ
ខ្លួនឯងតាមពិតនោះវាជាអ្វី ? គឺចិត្ត ចេតសិក រូប ដែល
កើតឡើងហើយ រលត់រលាយទៅវិញភ្លាមតែប៉ុណ្ណោះ ។

ការដែលចង់សម្តែងខ្លួនឱ្យប្រសើរជាងគេ ក្នុងទី
ប្រជុំជន ចង់ឱ្យគេរំលឹកឈ្មោះហើយសរសើរ នេះហៅ
ថាចង់បានមុខមាត់ គឺជាជីវិតខ្វះខាត ត្រូវការអ្វីៗពីអ្នក
ដទៃច្រើនបែបច្រើនយ៉ាងរកទីបំផុតគ្មានឡើយ ។ សូម្បី
តែចៅហ្វាយនាយហើយ ក៏បែរជាមកត្រូវការអ្វីៗអំពី
ទាសកម្មករដ៏ច្រើន ដូចជាត្រូវការឱ្យគេយកចិត្តទុកដាក់
នឹងខ្លួន ត្រូវការឱ្យគេគោរពកោតខ្លាចខ្លួនជាដើម កាល
ដែលពុំបានតាមប្រាថ្នាក៏ក្រោធខឹង ជីវិតយ៉ាងនេះ ពិតជា
ត្រដាបត្រជូសមែនទែន ។

ដំណោះស្រាយបញ្ហាមានដូចតទៅ :

- គប្បីពិចារណាឱ្យយល់ថា បើចង់ឱ្យអ្នកដទៃ
ទទួលស្គាល់ប៉ុណ្ណា ចិត្តក៏រមែងទន់ខ្សោយប៉ុណ្ណោះដែរ
ទន់ខ្សោយរហូតដល់ថ្នាក់ ជាទាសៈនៃកិលេសអ្នកដទៃ
នោះៗទៀតផង ។ តើជាទាសៈនៃកិលេសអ្នកដទៃ
ដូចម្តេច គឺវានៅក្នុងចំណុចដែលថា អ្នកដទៃឱ្យអ្វីយើង
តើឱ្យដោយចិត្តបរិសុទ្ធ ឬឱ្យដោយកិលេសហ្នឹងឯង ។
អាការដែលជាទាសៈនៃកិលេសខ្លួនឯងផង ជាទាសៈនៃ
កិលេសអ្នកដទៃផង ដូច្នេះចិត្តរមែងរីករំមែនទែន ។ បើ
ពោលពីការមិនចង់បានអ្វីពីអ្នកដទៃវិញ រីកតែមិនចង់បាន
គឺរីកតែមានចិត្តពេញ ពោលគឺចិត្តមានភាពជាធំ មាន
ភាពជាឥស្សរៈ មានកម្លាំងមាំមួន ។ ត្រង់នេះមិនមែន
បានសេចក្តីថា មិនគប្បីទទួលអ្វីពីអ្នកដទៃសោះនោះទេ
គ្រាន់តែការទទួលដោយសុជីវធម៌ ទទួលដោយអនុគ្រោះ
ទទួលដោយសន្តោស ទទួលរបស់ដែលគួរ និង ទទួល
ដោយល្មមប្រមាណតែប៉ុណ្ណោះ ។ ត្រូវចាំថា ការដោះ-
ស្រាយបញ្ហាខ្លួនឯងក្តី បញ្ហាអ្នកដទៃក្តី វានៅត្រង់រំលត់

តណ្ហា មិនមែនតាមបែបប្រកបខ្លួនក្នុងកាម ឬតាមបែប
ធ្វើខ្លួនឱ្យលំបាកឥតប្រយោជន៍នោះឡើយ ។

- អប់រំសតិប្បដ្ឋាន កំណត់ដឹងរូបធម៌និងនាមធម៌
ដែលកំពុងមាន កំពុងប្រាកដ ។ ដោយបរមត្ថ នាមរូប
មិនចេះខ្វះអ្វីដោយខ្លួនឯងនោះឡើយ ។ នាមរូបដែល
ជាសង្ខារធម៌ សុទ្ធតែអាស្រ័យបច្ច័យកើតឡើង អ្វីដែល
កើតពីបច្ច័យមិនដែលមានខ្លួនឯងទេ គ្រាន់តែជាផល
របស់បច្ច័យប៉ុណ្ណោះ ។

កាលដែលពុទ្ធបរិស័ទ ចូលដល់ខ្លួនឯងដោយ
វិបស្សនា កំណត់ដឹងតួនាម តួរូប គ្រាន់តែជាតួធម៌ពិតៗ
ហើយឃើញសេចក្តីពិតរបស់នាមរូប គ្រប់គ្រាន់ដោយ
ខ្លួនឯង មិនហ្នឹងហែងខ្លួនឯង ដូច្នេះពុទ្ធបរិស័ទក៏រមែង
ជាបុគ្គលស្គាល់ខ្លួនឯង ពេញលេញដោយខ្លួនឯង ។

វិបស្សនាកម្មដ្ឋាននេះ ដោះស្រាយបាននូវគ្រប់
បញ្ហាទាំងអស់ ។

១៧~ បញ្ហាមិនស្មោះត្រង់

បញ្ហានេះមានច្រើន នៅក្នុងសម័យដែលមនុស្ស ឃើញរបស់សន្មតផ្សេងៗ ដែលជារបស់ក្រៅខ្លួន ទៅជា សម្គាល់ថាសំខាន់ជាងខ្លួន និង សំខាន់ជាងអ្នកដទៃ ។ កាលណាដែលមនុស្សយើងឱ្យសេចក្តីសំខាន់ទៅលើរបស់ ខាងក្រៅជាង កាលនោះ គឺមនុស្សនឹងជាន់ឈ្នីខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ ដើម្បីអ្វីៗដែលជឿថាសំខាន់នោះឯង មិនថា វាជាកំណែងតែងតាំង មាសប្រាក់ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬអ្វីៗ ផ្សេងទៀត ដែលជាការនិយមចូលចិត្តក្នុងលោកនោះ ឡើយ ។

ការមាក់ងាយ ជាន់ឈ្នីទម្លាយនូវសម្បជញ្ញៈរបស់ ខ្លួនឯង ដើម្បីរបស់ខាងក្រៅ គឺជាការមិនស្មោះត្រង់នឹង ខ្លួនឯង ទុយីសចំពោះខ្លួន ។

ការមាក់ងាយ ជាន់ឈ្នីទម្លាយនូវការស្មោះត្រង់

របស់អ្នកដទៃ ព្រោះតែអាស្រ័យរបស់អ្វីៗដែលជាសម្បត្តិ
ក្នុងលោក ដើម្បីខ្លួនឯងមិនចេះគ្រប់ ឈ្មោះថា មិន
ស្មោះត្រង់ចំពោះអ្នកដទៃ ទុយ័សចំពោះអ្នកដទៃ ។

អាការលក្ខណៈប្រាកដ វានៅត្រង់ដែលថា មិន
បានយកការស្មោះត្រង់ជាគុណតម្លៃនៃជីវិត វាបែរទៅជា
ជាន់ល្បិចជីវិតខ្លួនឯងនិងជីវិតអ្នកដទៃ ដើម្បីរបស់ខាង
ក្រៅដែលមិនមែនជាខ្លឹមសារពិតនៃជីវិតទៅវិញ ។

ម្យ៉ាងទៀត វាបិតនៅក្នុងលក្ខណៈបញ្ឆោតអ្នក
ដទៃ ដើម្បីបំពេញតណ្ហាខ្លួនឯង ។

ជាអ្នក ដុតបំផ្លាញនូវគុណតម្លៃនៃជីវិតពិតប្រាកដ
ជាចោរឬនាំទុកចិត្ត លួចដូររបស់ពិត ឱ្យរបស់កាត់ឡៃ ។

ដំណោះស្រាយបញ្ហា គឺគប្បីពិចារណានូវការ
ស្មោះត្រង់ដោយឆមីសច្ចៈយ៉ាងនេះថា :

សច្ចធម៌ មានរសជាតិប្រសើរលើសអស់រសជាតិ
ទាំងពួង ។ បុគ្គលស្មោះត្រង់ ជាបុគ្គលមានគុណគួរឬជា
ញ៉ាំងនូវទំនុកចិត្ត និង ភាពកក់ក្តៅដល់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធ

ទាំងឡាយ មានរសជាតិដែលមិនចេះសាបរលាប មិន
ចេះឱ្យផុតឱ្យទាន់ ។

ព្រះបរមពោធិសត្វ ហ៊ានលះបង់ជីវិតក្នុងការរក្សា
សត្វវាចារបស់ព្រះអង្គ រួចហើយបានត្រាស់ដឹងជាព្រះ-
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។

សេចក្តីស្មោះត្រង់ បានមកដោយការតាំងចិត្ត
យ៉ាងឧក្រិដ្ឋមាំមួន មានចិត្តបរិសុទ្ធចំពោះមនុស្សគ្រប់គ្នា
ព្រមទាំងបានយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា ការស្មោះត្រង់ គឺ
ជាការផ្តល់កិត្តិយស ដ៏យ៉ាងសមរម្យចំពោះមនុស្សជាតិ
ទាំងឡាយ ទាំងខ្លួនឯង ទាំងអ្នកដទៃ ។

ពិចារណា ឱ្យឃើញទោសនៃការមិនស្មោះត្រង់
ថា មនុស្សមិនស្មោះត្រង់ជាមនុស្សអត់រសជាតិ ប្រាកដ
ជាត្រូវគេបោះបង់ចោលមិនខានឡើយ ហើយខ្លួនឯងវិញ
នឹងជួបប្រទះនូវកម្មពៀរ ។

(បុគ្គលដែលបានទទួល ការមិនស្មោះត្រង់ពីអ្នកដទៃ
គប្បីដោះស្រាយក្នុងមាតិកាលេខ ១៤ បញ្ញាខកចិត្ត) ។

១៨~ បញ្ហាហ្លួងហែងហួស

វាជាបញ្ហាលំបាកទាំងពីរខាង ទាំងអ្នកហ្លួងហែង
ហួស ទាំងអ្នកដែលត្រូវហ្លួងហែងនោះឯង ។

ហ្លួងហែងខ្លាំងពេក រហូតដល់អ្នកដទៃមើលពុំ
ឃើញគុណតម្លៃពិតប្រាកដ នេះក៏ដោយសារអ្នកដទៃមាន
សេចក្តីរំខាន មានការចង្អៀតចង្អល់ ខ្វះសេរីភាព ។

ម៉ែឌីមើលឃើញកូនរបស់ខ្លួនដូចនៅតែក្មេង ទើប
ហ្លួងហែងហួស ចំណែកកូនវិញស្រឡាញ់ម៉ែឌី ប៉ុន្តែពុំសូវ
ចង់នៅជាមួយ ដូច្នេះ ការហ្លួងហែងហួស ទើបដូចជា
បានសាងនូវការនិរគុណឱ្យដល់កូន ដោយអចេតនា ។

ដល់ពេលការហ្លួងហែងហួសត្រឡប់តបស្នង ត្រូវ
យំសោកសៅ បាយមិនបានសម្រាន្តមិនលក់ បិសាចនៃ
ការគិតស្មានបានសាងរឿងគួរឱ្យស្អុតរន្ធត់ ឈឺចាប់ក្នុង
ដើមទ្រូង ។

ដំណោះស្រាយមានដូចតទៅ :

- ដើម្បីប្រយោជន៍និងភាពកក់ក្តៅដល់គ្នាទៅវិញទៅមក គប្បីបន្ថយការហូងហែង ដូច្នេះសម្ពន្ធភាពរមែងយឺនយូរ ។

- គប្បីពិចារណាថា ការហូងហែងដូចជាការឱបរឹត បើវាតឹងពេកទៅ វាពិតជានាំឱ្យលំបាកដកដង្ហើម ។

- ត្រូវរំលឹកខ្លួនឯងថា មនុស្សយើងចាញ់បោកតែគំនិតខ្លួនឯងរហូត ព្រោះគំនិតប្រកបដោយកិលេស ជាធម្មជាតិសាងនូវរឿងឱ្យរង្វេងច្រឡំ ។ ដើម្បីកុំឱ្យគំនិតបោកខ្លួនឯងបាន ត្រូវអប់រំសតិប្បដ្ឋាន កំណត់ដឹងការពិតក្នុងលោក ។

- ត្រូវពិចារណាថា អ្នកណាៗក៏គេចមិនផុតពីចាស់ឈឺស្លាប់ព្រាត់ប្រាសនិងកម្មឱ្យផលដែរ ខ្លួនយើងក៏គេចមិនផុត ។

- បើយើងស្លាប់ទៅ យើងនៅហូងហែងស្តីបានទៀត ដូច្នេះត្រូវប្រញាប់រៀបចំ កុំចាំបាច់ហូងហែងវែង

ឆ្ងាយ សប្បាយៗមុនពេលស្លាប់ ព្រោះគ្មានអ្វីសម្រាប់ឱ្យ
ហ្វូងហែង ដល់ពេលស្លាប់ទៅបិទភ្នែកជិត ។

- ត្រូវចូលដល់ការពិតនៃបរមត្ថ ព្រោះបរមត្ថធម៌
ជាធម៌មិនគប្បីហ្វូងហែងឡើយ មានតែចិត្ត ចេតសិក រូប
សូន្យចាកក្នុងខ្លួនឯង ។

គប្បីសិក្សាថា មនុស្សទាំងឡាយតែងសោកសៅ
ព្រោះហេតុតែអ្វីៗដែលខ្លួនឯងហ្វូងហែង ។ របស់ដែល
ហ្វូងហែងក្តី ការហ្វូងហែងក្តី សុទ្ធតែមិនទៀងទាត់ ។
មនុស្សដ៏ច្រើនបានបាត់បង់ជីវិត ព្រោះតែរបស់ដែលខ្លួន
ហ្វូងហែង ។ សម្បត្តិមនុស្សមិនមែនជាសម្បត្តិផុតចាក
បញ្ហាឡើយ ដូចជាមាសប្រាក់ រហូតដល់ភរិយាស្វាមី
ទាសាទាសី ។ល។ សុទ្ធតែជាសម្បត្តិនាំមកនូវអន្តរាយ
ក្រវល់ក្រវាយទាំងអស់ ។ អ្នកប្រាជ្ញ សម្លឹងឃើញទោស
នៃសម្បត្តិទាំងនោះហើយ រមែងលះបង់សេចក្តីអាល័យ
ដោយការប្រព្រឹត្តនូវនេក្ខមៈ ។

១៩~ បញ្ហាលោភៈ

លោភៈគឺជាការជាប់ជំពាក់ ការចង់បាន មាន
លក្ខណៈប្រាកដក្នុងចិត្តដូចតទៅ ៖

- មានសេចក្តីត្រេកអរដោយការជាប់ស្អិត ក្នុង
អារម្មណ៍ ឬក្នុងសត្វនិងសង្ខារណាមួយ ។
- មានការចង់ឃើញ ចង់ជួប ចង់ប៉ះ ។ល។
ហើយចង់បានយកមកដើម្បីគ្រប់គ្រង ។
- កាលដែលយកមកគ្រប់គ្រងបានហើយ រមែង
ត្រេកអរ ព្រមទាំងហ្វូងហែងរក្សា ។
- កាលដែលបាត់បង់ រមែងស្មុគរន្ទត់ យំសោក
បោកខ្លួន ទាំងដែលចង់បានមកវិញឬចង់បានថ្មីទៀត ។
- មានគំនិតគិតសាងរឿងនេះ រឿងនោះ ដោយ
ការពេញចិត្ត ទាំងដែលមិនមានរបស់ដែលពេញចិត្តណា
មួយ មកបញ្ចប់ការចង់បានថ្មីទៀតឡើយ ។

ជាមួយគ្នានឹងចិត្តស្រឡាញ់ ជាប់ជំពាក់ចំពោះ
របស់ក្នុងលោក រាងកាយរមែងធ្វើការច្រើន ស្ទុះស្ទាទៅ
គ្រប់ពេលនិងគ្រប់ទិស មិនថាយប់ថ្ងៃ ក្តៅរងា ព្រោះការ
ចង់បានជាហេតុ សូម្បីតែដេកលក់ក៏យល់សប្តិចង់បាន
អង្គុយស្ងៀមៗក៏ចិត្តគិតទៅដោយការជាប់ជំពាក់ដែរ ។
លោកៈជាថ្នាំពិសដែលមានអានុភាពចំពោះចិត្តកាយ គួរ
ឱ្យសង្វេគដូច្នេះឯង ។

លោកៈដែលជាឧបនិស្សយប្បច្ច័យនៃការប្រព្រឹត្ត
ល្អក៏មានដែរ គឺ

- ចង់ឱ្យខ្លួនឯងបានជាមនុស្សល្អ ។ ក្នុងចំណុច
នេះត្រូវប្រយ័ត្នសេចក្តីល្អនោះៗ ត្រឡប់មកជាអារម្មណ៍
នៃលោកៈវិញ។ កាលបើសេចក្តីល្អត្រឡប់មកជាអារម្មណ៍
របស់លោកៈ បានសេចក្តីថា ធ្វើល្អដើម្បីចិញ្ចឹមលោកៈ
ហើយក៏ចិញ្ចឹមមោហៈផងដែរ ។

- ចង់រួចផុតចាកទុក្ខក្នុងវដ្តសង្សារ ។ ក្នុងចំណុច
នេះ ដូចជាបុគ្គលលិចទូកហើយ ខំប្រឹងហែលទឹកប្រាថ្នា

រកកោះរកត្រើយ ដើម្បីឱ្យខ្លួនបានទីពឹងផុតពីលង់ទឹក
ស្លាប់ ដូច្នោះឯង ។ ចំណង់ដែលជាលោភៈនេះ នាំឱ្យ
កុសលផ្សេងៗកើតឡើង មានព្យាយាម មានសកិប្បដ្ឋាន
រហូតដល់សម្រេចបានអរិយមគ្គ ។ ទីបំផុត ចំណង់ដែល
ជាលោភៈត្រូវអស់មិនមានសល់ ដូចជាបុគ្គលហែលទឹក
ដល់ត្រើយហើយ ការចង់ដល់ត្រើយក៏លែងមានទៀត
ដូច្នោះដែរ ។

ត្រូវប្រយ័ត្នចំណង់ក្នុងរឿង ដែលអត់មានខ្លឹមសារ
ផ្សេងៗ ចំណង់កាម ចំណង់ភព វាជាការហត់នឿយ
ខាតទុន និង ខាតពេលក្នុងរយៈពេលវែងឆ្ងាយឥត
ប្រយោជន៍ ចាំបាច់ត្រូវបំបាត់ត្រូវរារាំងតាមគោលការណ៍
ពិចារណាទោស និង កំណត់ដឹងនូវទុក្ខដូចខាងក្រោម
នេះ គឺ

- គប្បីពិចារណាថា ចំណង់លោភៈនេះឯង បាន
នាំជីវិតចូលទៅរកបញ្ហារាប់មិនអស់ រវល់តែដោះស្រាយ
បញ្ហាដែលលោភៈខ្លួនឯងបានសាងឡើងមិនចេះចប់ ទាំង

លោកៈនេះទៀតសោត បានសាងកម្មដែលជាពូជនៃភពថ្មី
កាលដែលភពថ្មីកើតហើយ ត្រូវជរាមរណៈកម្ចាត់ចោល
អស់ ត្រូវសាងថ្មីទៀត នេះជាអំពើខាតទុនប្រកបដោយ
ភាពល្ងង់ខ្លៅ ។

- កំណត់បញ្ចក្ខន្ធថាជាការៈធ្ងន់ ជាធុងភ្លើង ការ
ចាប់ប្រកាន់បញ្ចក្ខន្ធគឺជាទុក្ខផងល្ងង់ខ្លៅផង ឯការដែល
មិនចាប់ប្រកាន់ជាការអស់ទុក្ខ អស់បញ្ញា ជាព្រះនិព្វាន
ដោយអត់ចាំបាច់រកសុខអ្វីដទៃផ្សេងទៀតទាំងអស់ នេះ
ជាការចាក់ធ្លុះក្នុងទុក្ខនិរោធ ។

- ដើម្បីការមិនចាប់ប្រកាន់អ្វីៗទៅបាន ត្រូវហ្វឹក
ហាត់ដកចិត្តចេញអំពីរបស់ដែលប្រែប្រួល ដូចជាការដក
ចិត្តចេញពីមនុស្សមិនស្មោះត្រង់ ដូច្នោះឯង ។ ព្រះពុទ្ធ-
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា របស់ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ
របស់ណាដែលជាទុក្ខមានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ត្រូវ
ឃើញថា នោះមិនមែនជារបស់យើងឡើយ ។

- បំពេញតួនាទីខ្លួនឯងប្រកបដោយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ

មិនជាទាសៈនៃកិលេសខ្លួនឯង និងមិនវង្វេងយកកិលេស
អ្នកដទៃមកទូលនោះឡើយ ។ ក្នុងចំណុចបំពេញតួនាទី
នេះ គឺជាការសង្គ្រោះ មេត្តាករុណាពិតៗមិនទាមទារផល
តបស្មុងអ្វីទាំងអស់ ចិត្តស្ងប់មានទីពឹងដោយខ្លួនឯង ។

- មានជីវិតរស់នៅយ៉ាងសុភាពរាបសា សាមញ្ញ
ធម្មតា ស្រួលងាយ សមរម្យជាមួយនឹងធម្មជាតិ ដ៏ទឹក
ភ្លើងខ្យល់ ក្តៅត្រជាក់ថ្ងៃយប់ ជោរនាច ភ្លៀងរាំង លាស់
ស្លឹកហើយជ្រុះ ។ល។ ជីវិតជាធាតុពិតដោយបរមត្ថ ចិត្ត
ចេតសិក រូប ។

- រស់នៅជាមួយនឹងចិត្ត ចេតសិក រូប ដោយ
សតិប្បដ្ឋានប្បដិបត្តិ ។ ដែលថាខ្លួនយើងគឺមិនមានអ្វី
ក្រៅអំពីបរមត្ថទាំងបីនេះឡើយ ។ បរមត្ថទាំងបីអាស្រ័យ
បច្ច័យកើតឡើង មិនត្រូវការអ្វីទាំងអស់ពីក្នុងលោកនេះ
មិនប្រកាន់ខ្លួនឯង ព្រោះខ្លួនឯងមិនមានហើយស្រេច
គ្រាន់តែជាផលនៃបច្ច័យប៉ុណ្ណោះ មិនកកស្ទះនឹងការ
រលត់បាត់បង់ទៅវិញនោះឡើយ ។ បើមិនស្គាល់ខ្លួនឯង

តាមពិតជាបរមត្ថ ចិត្ត ចេតសិក រូបទេ គឺពិតជាមិនអាច
ស្ងប់ស្ងៀមក្នុងចិត្តបានឡើយ ហើយក៏មិនអាចឈ្នះលោក
នេះបានដែរ ត្រូវរំពឹងលោកនេះ រស់នៅក្នុងភាពជាទាសៈ
រហូតហ្នឹងឯង ។

គប្បីសិក្សាថា មានឫក្រ គឺនៅនឹងចិត្ត កុំមើលទៅ
លើទ្រព្យសម្បត្តិ មាសប្រាក់លុយកាក់ ទោះជាមានប្រាក់
ច្រើនប៉ុណ្ណា បើចិត្តនៅស្រែកឃ្លានដោយតណ្ហា ឈ្មោះ
ថា នៅក្ររហេមរហាម ដោយពិត ។ បើចេះល្មមក្នុងចិត្ត
វិញ ពេលណាក៏ដោយ គឺជាអ្នកមាន ជាអ្នកគ្រប់គ្រាន់
ពេលនោះឯង ។

២០. បញ្ហាទោសៈ

លក្ខណៈនៃសេចក្តីក្រោធយ៉ាងណា យើងដឹងជាទូទៅគ្រប់គ្នាហើយ ។ សេចក្តីក្រោធគឺជាទោសៈប្រទូស្តចំពោះអារម្មណ៍ រាល់ពេលដែលកើតឡើង សុទ្ធតែមានលោភៈជាឧបនិស្សយប្បថ្វយជានិច្ច ។ គប្បីសិក្សាលះបង់ទោសៈគឺការខឹងក្រោធនេះ ដូចតទៅ ៖

- តាំងចិត្តទុកជាមុនថា យើងនឹងមិនក្រោធប្រោះការខឹងក្រោធទៅរកគេ គឺដុតចិត្តខ្លួនឯង ។

- អ្នកណាៗ ដែលធ្វើអ្វីៗល្មមឱ្យយើងខឹងបានប៉ុន្តែយើងត្រូវអាណិតគេនោះៗភ្លាម កុំឱ្យសេចក្តីក្រោធកើតមុន ។ មនុស្សណា ដែលធ្វើអ្វីៗដោយមិនចេះកោតក្រែង ចង់ឱ្យគេឈឺចិត្ត ចង់អ្នកណាខឹងអីខឹងទៅដោយមិនគិតឡើយថា គេខឹងគឺគេកើតទុក្ខ ដូច្នេះមនុស្សនោះគឺជាមនុស្សល្ងង់ដែលគួរឱ្យអាណិតហ្នឹងឯង ។

- ចម្រើនមេត្តាចិត្តឱ្យជំនាញ ត្រូវគិតថា អ្នកណាៗក៏ចង់បានសុខដូចយើងដែរ ។ ចិត្តមានមេត្តា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ បើចិត្តចង្អៀតវិញ រមែងខឹងក្រោធងាយៗ ។

- ប្រសិនបើសេចក្តីក្រោធកើតឡើងនោះ ត្រូវប្រញាប់នាំចិត្តឱ្យចូលទៅកាន់កន្លែងស្ងប់ស្ងាត់ មានគុណព្រះរតនត្រៃ ឬមានបុណ្យដែលខ្លួនបានបំពេញហើយ ជាអារម្មណ៍ព្រះកម្មដ្ឋាន រហូតបានឃើញថា សេចក្តីក្រោធគ្រាន់តែជារបស់គ្រោតគ្រោតខាងក្រៅ វិវក់ឥតប្រយោជន៍ វិវេកធម៌ទើបជាប្រយោជន៍ ស្ងប់ស្ងាត់ត្រជាក់ រួចហើយផ្សាយភាពត្រជាក់ កម្ចាត់បង់នូវអាការក្តៅចិត្តព្រោះក្រោធនោះ ចេញឱ្យអស់ទៅ ។

- សេចក្តីក្រោធវាមានអារម្មណ៍របស់វា ដូច្នេះការដូរអារម្មណ៍ជាវិធីមួយទៀតដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ។

- សេចក្តីក្រោធកើតឡើង ព្រោះគិតខុសក្នុងអារម្មណ៍នោះជាពិតប្រាកដ ដូច្នេះការទទួលយកចំណេះដឹង

អំពីព្រះធម៌ អាចពិចារណាដោយយោនិសោមនសិការ
គិតត្រូវក្នុងអារម្មណ៍នោះវិញ សេចក្តីក្រោធត្រូវរលាយ
អស់ ។ ដូចព្រហ្មទត្តកុមារខឹងក្រោធនឹងគ្រូអាចារ្យវាយ
ប្រដៅ គិតថា ដល់ពេលបានសោយរាជ្យនឹងសម្លាប់គ្រូ
អាចារ្យ ដល់ពេលបានសោយរាជ្យហើយ ចេះពិចារណា
គិតថា ជាគុណរបស់លោកគ្រូអាចារ្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅ
សមតែលើករាជសម្បត្តិជូនដើម្បីសងគុណគ្រូ ... ។

- នៅពេលក្រោធខឹង តែងគិតថាខ្លួនឯងពូកែ
ប៉ុន្តែតាមពិតអន់សោះ គឺអន់ព្រោះចង់បានអ្វីមួយពីគេ
នោះឯង ។ ត្រង់នេះ មនុស្សយើងអាចអន់ជាងមូសក៏
បាន កាលណាបើខឹងនឹងមូស ដូច្នេះត្រូវប្រកាស
ឥស្សរភាពរបស់ខ្លួន ផ្តាច់ការជំពាក់ទាក់ទិន ហើយតាំង
នៅក្នុងធម៌ព្រហ្ម ព្រមឱ្យគេបានសុខ មិនទាមទារអ្វីពី
សត្វលោកនោះឡើយ ។

- យើងតែងគិតថា គេធ្វើអាក្រក់ចំពោះយើង
ប៉ុន្តែគួរពិចារណាមើល តើយើងមានបានសេចក្តីអាក្រក់

ពីគេនោះដែរឬទេ តាមពិតសេចក្តីអាក្រក់នោះ វានៅតែ
ក្នុងចិត្តគេនោះឯង វាមិនដែលវិបាកកម្មរបស់យើងកើត
មាន ព្រោះអ្នកដទៃធ្វើឱ្យទេ ។

- ស្តាប់គេគឺស្តាប់ខ្លួនឯងជាង ព្រោះសាងភាព
សៅហ្មងឱ្យខ្លួនឯង កើតទុក្ខខ្លួនឯង ។

- អ្វីដែលកើត រមែងកើត អ្វីដែលមាន រមែង
មាន ។ រៀនរស់នៅជាមួយនឹងធម្មជាតិ សិក្សាធម្មជាតិ
អ្វីៗតែងប្រែប្រួល ព្រាត់ប្រាសអស់ទៅ សុខចិត្តព្រម
ជាមួយនឹងការពិតបច្ចុប្បន្ន ។

- កុំចេះតែតាមទម្លាប់ហើយជាប់ចិត្តជាមួយនឹង
អ្វីៗដែលធ្លាប់តែសុខស្រួល ឬប្រសើរគ្រាន់បើនោះ ត្រូវ
កំណត់សច្ចៈនៃជីវិត និង សច្ចៈនៃលោក មានសតិរលឹក
ដឹងទាន់ធម៌ជាបច្ចុប្បន្ន ។

- កុំប្រកាន់រកខុសរកត្រូវអ្វីក្នុងលោកនេះពេក
លោកនេះវាអីចឹងឯង ការពិតវានៅក្នុងបរមត្ថស្រេច
ហើយ ។ សិក្សាការពិតក្នុងជីវិត ចិត្ត ចេតសិក រូប

កុសលធម៌ អកុសលធម៌ អព្យាកតធម៌ មានអ្នកណាខុស
មានអ្នកណាត្រូវអ្វីទៀត មានតែធម៌សុទ្ធាប្តឹងឯង ។

- កុំយកប្រាកដប្រជាទៅក្នុងរឿងអ្វីមួយពេក ដូច
ជាថា ទាល់តែធ្វើយ៉ាងនេះ ពោលយ៉ាងនេះ បានវាត្រឹម-
ត្រូវ ។ល។ ត្រឹមត្រូវឬមិនខុស អ្នកនេះ អ្នកនោះ វាជា
បញ្ញត្តិទេ បើរាល់តែវារៀងជាមួយនឹងបញ្ញត្តិ បានអ្វី
កំណត់ដឹងការពិតនៃបរមត្ថនោះ បើមិនបានកំណត់ការ
ពិតនៃបរមត្ថហើយ វាមានតែអភិជ្ឈា ឬ ទោមនស្សប្តឹង
ឯង ព្រោះអភិជ្ឈានិងទោមនស្សនេះ វាតែងតែកើត
ជាមួយនឹងការរៀងទៅក្នុងរឿងផ្សេងៗ ដោយស្វែងរក
ការពិតក្នុងបញ្ញត្តិ ចោលការពិតនៃបរមត្ថធម៌ ។

- កុំចង់ឱ្យលោកនេះតម្រូវចិត្តយើង ត្រូវអប់រំចិត្ត
ឱ្យត្រូវជាមួយនឹងការពិតនៃលោកនេះវិញ គឺជាការពិត
ដែលព្រះអរិយៈគ្រប់អង្គបានត្រាស់ដឹង ។ ព្រះអរិយបុគ្គល
មិនឈ្មោះទាស់ទែងគ្នាទេ ព្រោះឃើញការពិតដូចគ្នា
ដែលការពិតនេះ ផុតចាកពីការសន្មតរបស់មនុស្ស និង

ទេវតា ជាការពិតដ៏វិសេស បុគ្គលណាឃើញហើយ
បុគ្គលនោះ រមែងរួចផុតចាកទុក្ខទាំងពួង ។

- ត្រូវចាំថា យើងមិនអាចរៀបចំអ្វីៗ ឱ្យមានតែ
ការត្រូវចិត្តយើងម្យ៉ាងនោះទេ បើយើងនៅទីនេះទាស់
ចិត្ត តើយើងទៅរកទីណាដែលមិនមានអ្វីឱ្យទាស់ចិត្តបាន
នោះ ដូច្នេះជំនួសការចាប់កំហុសអ្នកដទៃ យើងត្រូវមក
ពិនិត្យមើលមេទាស់ក្នុងចិត្តឯណេះវិញ ពិនិត្យឃើញ
ហើយ គប្បីអញ្ជើញនូវមេទាស់នោះឱ្យចេញពីចិត្តភ្លាម
ទៅ រួចហើយរស់នៅទីណាក៏បាន បុណ្យរមែងចម្រើន
អស់កាលជានិច្ច ។

២១~ បញ្ហាច្រណែន

សេចក្តីច្រណែន កើតព្រមជាមួយនឹងទោសចិត្ត ជាអកុសលដ៏ធ្ងន់មួយប្រភេទដែលសង្កត់អ្នកទូលវែកវា ឱ្យ ស្រុតទៅកាន់ទីទាប វាជារោគសង្គមមួយប្រភេទដែល មានពាសពេញពិភពលោក អស់កាលជានិច្ចមកហើយ និងមានតទៅទៀត ប៉ុន្តែរោគនេះមាននៅតែក្នុងបុព្វជន ប៉ុណ្ណោះ ។

លក្ខណៈនៃការច្រណែន គឺ

- មិនត្រេកអរនឹងអ្នកដទៃបានលាភ យស សរសើរ សុខ ប៉ុន្តែពេញចិត្តត្រង់ដែលអ្នកដទៃបានតិចឬតូចជាង ខ្លួន ឬអត់បានតែម្តង ។

- ចាប់កំហុស នឹករកចំណុចខ្វះខាតរបស់អ្នកដទៃ ក្នុងពេលដែលអ្នកដទៃនោះបានទទួលការសរសើរផ្សេងៗ មានសេចក្តីដឹងខ្លួនថាមិនពេញចិត្ត ។

- ការប្រចណ្ឌ គឺជាការច្រណែនហ្នឹងឯង គ្រាន់
តែទៅតាមបែបហ្នឹងហែងប្រសស្រីដោយកាមរាគៈ ។

ថ្នាំបំបាត់រោគច្រណែននេះឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ត្រាស់ហៅថា មុទិតា ។

ថ្នាំមុទិតានេះត្រូវផ្សំគ្នាដូចខាងក្រោមនេះ

- ត្រេកអរនឹងការមានបានរបស់អ្នកដទៃ ដោយ
យល់ត្រូវតាមការពិតថា មនុស្សម្នាក់ៗ ប្រព្រឹត្តទៅតាម
កម្មរឿងៗខ្លួន ។ ចំពោះភាពល្អប្រសើរដែលជាផលរបស់
បុណ្យ គួរតែត្រេកអរ ឱ្យពរ ឱ្យជ័យបន្ថែមទៀត សូមឱ្យ
បុគ្គលនោះៗបានសុខជាមួយនឹងសម្បត្តិរបស់ខ្លួនចុះ ។

- ទឹកចិត្តស្មោះត្រង់ មិនមានបំណងបែងចែក
ដោយគិតថា គេគួរតែឱ្យមកយើងខ្លះ ព្រោះយើងជា
បុគ្គលជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនោះមួយ ដូច្នេះ
ឡើយ ។ មិនមានគុំស្អប់នឹងអ្នកដទៃ ព្រោះហេតុអ្នកដទៃ
នោះមិនបានឱ្យអ្វីដល់ខ្លួនឡើយ ។

គប្បីយកការត្រេកអរនឹងការមានបានរបស់អ្នក

ដទៃ មកផ្សំជាមួយនឹងទឹកចិត្តស្មោះត្រង់ ហើយលេប
ចូលទៅក្នុងចិត្តឱ្យពេញ ។ កាលបើដូច្នេះ ចំហាយថ្នាំ
មុទិតានឹងជ្រាយចេញមកតាមរយៈទឹកមុខ អាកប្បកិរិយា
និង ពាក្យសម្តី ។ មនុស្សដែលនិយាយដោយចិត្តមុទិតា
ធ្វើឱ្យអ្នកស្តាប់ត្រជាក់ចិត្តជ្រះថ្លា គិតថា សម្បត្តិរបស់ខ្លួន
ទាំងប៉ុន្មាន មានតម្លៃមិនស្មើនឹងទឹកចិត្តបែបនេះឡើយ ។
មនុស្សទាំងឡាយដ៏ច្រើន មានចិត្តបង្ហោនមកជាមិត្តជា-
មួយនឹងអ្នកដែលមានចិត្តមុទិតានោះឯង ។ បរិយាកាស
ពេញទៅដោយភាពស្មោះស្ម័គ្រ ស្រទន់ដូចមេឃស្រទំ ផ្សំ
ដោយខ្យល់ត្រជាក់ ។

២២~ បញ្ជាក់ណាញ់

ទាក់ទងទៅនឹងការប្រកាន់បញ្ចក្ខន្ធថា ជាតួខ្លួន
ការកំណាញ់ហ្នឹងហែងទ្រព្យសម្បត្តិក៏កើតមាន មិនប្រាថ្នា
ឱ្យទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនទៅជារបស់អ្នកដទៃឡើយ ។ វា
ជាការរវល់ខ្លាយខ្វល់ដ៏ក្រៃលែងដើម្បីខ្លួនឯង ទាំងដែល
ខ្លួនឯងមិនមានដោយបរមត្ថផងនោះ ។ ទោះជាយ៉ាង
ណាក៏ដោយ ឱ្យតែមានសទ្ធាជឿថា សត្វលោករមែង
ប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្ម ប្រាកដជាមានការឱ្យទាន ព្រមទាំង
សេចក្តីល្អផ្សេងៗទៀត ជាពុំខាន ។

នៅក្នុងបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ១០ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សម្តែងទានមួយបុណ្យមុនគេ ទាំងដែលព្រះសុមេធា-
បណ្ឌិតពិចារណារកធម៌ ដើម្បីបំពេញឱ្យបានត្រាស់ជា
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ក៏ពិចារណាលើធម៌ទានបានរមែងមុនគេដែរ
ដូច្នេះ សេចក្តីកំណាញ់ ពិតជាបញ្ហាធំដុំណាស់ក្នុងជីវិត

ត្រូវប្រញាប់លះកាត់មុនគេឱ្យហើយ សូម្បីអនុបុព្វីកថា
ក៏ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងនូវទានកថាមុនបង្អស់ ក្នុង
ដំណើរចេញចាកពីមនុស្សលោក ឆ្លងកាត់ទេវលោកចូល
ទៅកាន់ព្រះនិព្វានតាមលំដាប់នៃកថាផងដែរ ។

បក្សីជាប់ទ្រុង ប្រាថ្នាហើរចេញ ប៉ុន្តែមនុស្ស
យើងវិញ ពិតជាមិនងាយចង់ចេញអំពីទ្រុងមាសទ្រុង
ប្រាក់ដាក់គុកខ្លួនឯងនេះឡើយ ។ ការឱ្យទានគឺជា
វិធានការដើម្បីសេរីភាពរបស់ចិត្ត ចេញពីទ្រុងជំងឺត-
ចង្អុលនិងសៅហ្មង ។ ព្រះបរមសាស្តា ត្រាស់ត្រាញ
នាយចុន្ទកម្មារបុត្រក្នុងថ្ងៃបរិនិព្វានថា បុណ្យរមែង
ចម្រើនព្រោះការឱ្យទាន ។ ព្រះរដ្ឋបាលភ្នំ ពោលថា
មនុស្សទាំងឡាយ បានទ្រព្យជាទីពេញចិត្តហើយមិនឱ្យ
ទាន ព្រោះហេតុតែមោហៈ ដូច្នេះទានគឺជាពន្លឺស្មើនៃ
ដួងវិញ្ញាណ ។ ក្នុងសំយុត្តនិកាយ ទេវតាបានពោលថា
បុគ្គលឱ្យទានមិនបាន ព្រោះសេចក្តីកំណាញ់ និង សេចក្តី
ប្រមាទ ដូច្នេះ បុគ្គលអ្នកឱ្យទាន ឈ្មោះថាប្រឆាំងនឹង

សេចក្តីកំណាញ់ផង ដើរក្នុងផ្លូវនៃការមិនប្រមាទផង ។

សេចក្តីកំណាញ់ គឺជាភោគភ្លៀនមួយប្រភេទរបស់
ចិត្ត គប្បីប្រើថ្នាំបញ្ចុះដោយការឱ្យទានដ៏បរិសុទ្ធ ពោលគឺ
ឱ្យទាន ព្រោះឃើញទោសនៃសេចក្តីកំណាញ់នោះ ។

បុគ្គលកំណាញ់រមែងចាប់កំហុសសូម ហើយគិត
ថាខ្លួនឯងឆ្លាត ប៉ុន្តែ តាមពិត វាជាការទន់ខ្សោយនូវ
បញ្ញាចក្ខុក្នុងការសម្លឹងមើលលោកនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ-
ភាគទ្រង់ត្រាស់នៅក្នុងរឿងអសទិសទានថា បុគ្គលពាល
ទាំងឡាយ មិនសរសើរនូវការឱ្យទានឡើយ ចំណែកអ្នក
ប្រាជ្ញ រមែងអនុមោទនានូវទាន ។

សេចក្តីកំណាញ់ជាខ្មោះជើង ដែលធ្វើឱ្យលំបាក
នឹងដើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ប៉ុន្តែវាងាយនឹងទាក់ជើងឱ្យ
ដួលធ្លាក់ទៅក្នុងអបាយភូមិ ឯចំណែកសោតាបត្តិមគ្គជា
គ្រឿងរំលាយខ្មោះ មិនឱ្យជាប់ជើងទៀតឡើយ ។

២៣~ បញ្ហាស្ដាយក្រោយ

បញ្ហានេះ ជាប់ទាក់ទងនឹងរឿងដែលកន្លងទៅ ហើយ ហើយនៅចាំបានថាវាជាការមិនល្អ វាជាបាប- កម្ម ។ រឿងខ្លះ គ្រាន់តែនឹកឃើញហើយ គិតថា ខាត ពេលឥតប្រយោជន៍ គួរឱ្យខ្មាសអៀន ជ្រុលហួសអស់ ហើយ ។ល។ ប៉ុន្តែ ចំពោះរឿងបាបកម្មដែលបានធ្វើ ហើយ នាំឱ្យក្តៅក្រហាយស្ដាយក្រោយ ព្រោះដឹងថា ជាអំពើនាំឱ្យមានពៀរវេរា សៅហ្មងចិត្តនៅពេលជិត ស្លាប់ ទៅកាន់ទុគ្គតិ ... ។

ទាល់តែអប់រំសតិប្បដ្ឋាន ទើបស្ងប់ចិត្ត មិន ប្រកាន់ការនឹកគិតថាជាតួខ្លួន អ្វីដែលដឹងនូវអារម្មណ៍ គ្រាន់តែជារិច្ចចិត្តដែលកើតហើយមិនតាំងនៅប៉ុណ្ណោះ។

ធម្មតានៃអកុសលកម្ម តែងតែកើតអំពីហេតុនៃ អកុសលកម្មនោះ គឺលោភៈ ទោសៈ និង មោហៈ ទាំងបី

នេះហៅថា អកុសលមូល ។ បុគ្គលអប់រំចម្រើន
សតិប្បដ្ឋាន ទើបមិនបានប្រកាន់ថា ខ្លួនជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវ
កម្មនោះឡើយ គ្រាន់តែនិយាយដោយសន្មតប៉ុណ្ណឹងឯង
មិនប្រកាន់ដោយការយល់ខុសនោះទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះបាបកម្មផ្សេងៗ វាជារឿង
វដ្តសង្សារ មិនអាចបន្ទោសអ្នកណាៗ រឹតតែមិនត្រូវ
បន្ទោសខ្លួនឯងនោះទៀត ។ ចំណែកកុសលធម៌ដែល
អាស្រ័យសទ្ធានិងបញ្ញា គឺជាការហែលចេញអំពីវដ្ត-
សង្សារ ដូច្នេះទើបអ្នកចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន មិនក្ដៅ
ក្រហាយស្ដាយក្រោយក្នុងរឿងនេះឡើយ ។

ការក្ដៅក្រហាយចិត្ត គឺជាចិត្តដែលមានអារម្មណ៍
ជាធម្មតារបស់ចិត្ត គ្រាន់តែថាពេលហ្នឹងវាមានតួកុក្កចូ-
នីវរណៈប្រកបជាមួយប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះ ជំនួសការគិតខ្វល់
ទៅក្នុងអារម្មណ៍នោះៗ សតិរលឹកដឹងនូវនីវរណៈដែលធ្វើ
ឱ្យចិត្តក្ដៅក្រហាយនោះឯង ឃើញនីវរណៈគ្រាន់តែជា
នីវរណៈ ប្រកបជាមួយនឹងចិត្ត កើតក្នុងចិត្ត មិនមែនជា

ក្នុងខ្លួនយើងឡើយ ហើយក៏មិនមែនកើតជាមួយនឹងយើង
ដែរ គឺកើតជាមួយនឹងចិត្តប៉ុណ្ណោះ ។ ការរលឹកដឹងដល់
កូសការវធម៌ដូច្នេះ ការក្តៅក្រហាយចិត្តក៏រលត់បាត់ទៅ
នៅតែចិត្តប្រកបជាមួយនឹងសតិសម្បជញ្ញៈ មានបីតិ
មានបស្សន្តិ រមែងមិនទាស់នឹងអារម្មណ៍ក្នុងលោក ។

បុគ្គលអប់រំចម្រើននូវវិបស្សនា ឃើញនាមរូប
ព្រមដោយបច្ច័យ សូម្បីនៅជាបុថុជ្ជន ក៏មិនទៅកាន់
អបាយភូមិឡើយ ក្នុងជាតិបន្ទាប់ស្លាប់នោះឯង ។

សត្វត្រីក្នុងត្រីខ

សមុទ្រធំធេងគង់តែមានកោះ ដំណាំលូតលាស់គង់ទាស់នឹងស្មៅ
ជីវិតរស់នៅគង់ត្រូវកម្ដៅ រូបកាយសំខ្លៅគង់ចាស់ជរា ។
ទាសរសើរមាន់ថាគ្រាន់បើណាស់ ជិតភ្លឺដឹងច្បាស់រងារដាស់គ្នា
ពេលមានជំនន់មាន់សរសើរទា ថាជន់លិចធ្លាទាចេះហែលទឹក ។
សរសើរនិន្ទាពិតជាខ្យល់មាត់ ទាមាន់ធំធាត់ប្រាកដឥតនឹក
ថាគេសម្លាប់ពេលល្ងាចឬព្រឹក សម្បូរបាយទឹកឥតនឹកភ័យអ្វី ។
មាន់ទាពិតជាសប្បាយឥតគិត ឯមនុស្សយើងពិតអន់ជាងសត្វត្រី
គេប្រសប់ក្នុងត្រីងដំឡើងស្រកី គេបោះនុយអ្វីក៏ហាក់ត្របាក់ ។
ឥតដឹងខ្លួនរស់ព្រោះគេប្រសប់ទុក ធ្វើម្ហូបច្រើនមុខទុកលក់យកប្រាក់
ឯមនុស្សស្លាប់ពិតឥតបានលុយកាក់ បើមានយសស័ក្តិរតតែអស់ច្រើន ។

ដោយឧបាសក គុយ សុឆន

ចិត្តប្រេះស្រាំ

អរុណរះរេទន់ទេវរស្មី បាំងនឹងផែនដីបិដូចរលត់
គេថាអរុណរៀបអស្តង្គត ពាក្យគេសន្មតប្រាកដធម្មតា ។
ដំណឹងខឹងស្អប់គាប់ចិត្តឥតថ្វី ទោះគេមិនស្តីមាន់អ្វីបញ្ចា
កុំឱ្យតែយើងដូចពាក្យគេថា គេពោលយ៉ាងណាគឺរឿងលោកិយ៍ ។

ទោះបីយើងហ្នឹងឥតដឹងអ្វីសោះ	តែរឿងទាំងអស់នោះមិនមែនថ្មី
គឺសំណល់ផលសល់ពីអវិចិ	ដែលយើងធ្វើអ្វីអប្រិយមុនហើយ ។
ត្រូវធ្លាក់នរករាប់ច្រើនវេលា	សេសសល់កម្មព្យាបាលនោះខ្លះនៅឡើយ
ឥឡូវបានគេមកជួយបង្ហើយ	ទ្រាំទៅពៅអើយទ្រាំឱ្យអស់កម្ម ។
ចិត្តខឹងស្អប់ឆ្អឹងកើតឡើងព្រោះឮ	ដឹងហើយចិត្តឈឺឬចិត្តចងចាំ
សម្តីចុងក្រោយឱ្យចិត្តប្រេះស្រាំ	ប្រេះហើយរកផ្ទាំរាប់ផ្ទាំមិនត្រូវ ។

ដោយឧបាសក **គុយ សុឆន**

សតិទី១២ឬរា

កូនឈើតូចតាចខ្លាចស្មៅរុំងាប់	ពេលលាស់ស្លឹកជាប់ត្រូវងាប់ស្មៅអស់
ដល់ឈើបានធំខំប្រឹងលូតលាស់	ត្រូវគេកាប់គាស់អស់ឥតមេត្តា ។
អំណាចតូចទាបក្នុងឃ្លាបសង្គម	មានអំណាចធំរលំដាច់ផ្ទាល់
បើមិនប្រយ័ត្នទប់ស្កាត់តណ្ហា	សតិបញ្ញាត្រូវដួលរលំ ។
លោកីយ៍មានចិត្តជាមេប្រធាន	លោកុត្តរៈមានបញ្ញាជាធំ
បានសម្បត្តិទ្រព្យជាប់ដោយគំនុំ	ពុំមែនជាធំសម្រាប់យើងឡើយ ។
បុណ្យចាស់មានពិតចិត្តព្យាយាមមាំ	បញ្ញាមុនផ្សំខំឥតកន្តើយ
ដើរតាមផ្លូវត្រូវឆ្ពោះទៅរកត្រើយ	គង់បានល្អឆ្លើយស្មើយពីទុក្ខសោក ។
សតិជាអ្នករក្សាទាន់រឿង	បញ្ញាជាគ្រឿងបំភ្លឺក្នុងលោក

ឆ្លងសមុទ្រជ្រៅឱ្យទៅដល់គោក បញ្ជូនសត្វលោករកត្រើយសុខសាន្ត ។

ដោយឧបាសក គុយ សុឆន

ជំនួញវិទមានត្រចៀក

រលករលេញប្រដេញត្រីក លបដោមក្នុងទឹកគង់ដឹងដល់គេ
ទើសចិត្តម្នាក់ឯងបំប្លែងវិវេ បំភ្លែតភ្លេចគេនៅនឹងកៀនក្បែក ។
ពាក្យចាស់ពោលថាមាត់មានរនាំង ក្នុងផ្ទះជញ្ជាំងគង់មានត្រចៀក
បើចង់សម្តែងបែងច្រើនចម្រៀក រំលៀកសម្តីមមែមើលប្រាណ ។
សម្តីមានពិសពោលចេញពីមាត់ អ្នកឮប្រាកដអត់ទ្រាំពុំបាន
មិនអាចទុកយូរបន្ទូលសន្តាន ដើមគេប៉ុន្មានបានដល់ប៉ុណ្ណឹង ។
ចេញពីមាត់យើងចូលត្រចៀកគេ ទប់មិនជាប់ទេពាក្យពិសអីចឹង
កុំរអៀសខ្លួនពួនធ្វើមិនដឹង យ៉ាងណាយ៉ាងហ្នឹងគេដឹងប្រាកដ ។
ភ្លើងឆេះជម្រកយកទោសចង្រ្កាន ភ្លើងឆេះសន្តានបានអ្វីកំណត់
ភ្លើងឆេះជម្រកយកទឹកពន្លត់ ភ្លើងឆេះទឹកមាត់អត់ងាយដឹងទេ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុឆន

ក្តីបត្រឡាច

ជំនោរត្រជាក់ធ្លាក់ខ្យល់ពីជើង ត្រឡាចឡើងទើងចេញផ្កាមួយៗ
បួសរុកក្នុងដីលែរកជំនួយ ចិញ្ចឹមដើមត្រួយជួយក្តីបត្រឡាច ។

ចោលត្រឹមកពស់រស់ចង់ត្រាំស្រា លែងក្ដាន់កាន់ខ្លាសង្កាតតខ្លាច
 កិបកេងបានមានស្រេកឃ្លានអំណាច ភ្លេចក្ដិបត្រឡាចស្មោរត្រីប្រឡាក់ ។
 អាហារដែលថ្លៃកែច្នៃឆ្ងាញ់មាត់ តែមិនប្រាកដថាអត់គ្រោះថ្នាក់
 ឡើងឈាមលើសខ្លាញ់ឈឺតាមសន្លាក់ ដូចគេដកស័ក្ដិដាក់ឱ្យរែកដី ។
 ជំនួយមួយដងចំណងចងជាប់ គូគ្រងមិនស្ដាប់ទៅជាប់អ្នកថ្មី
 កូនចៅអាប័យសរសំឥតសិរី ស្មោះហាជ្រុងបីគ្រោះថ្នាក់ក្រៃលែង ។
 ដោយឧបាសក **គុយ សុផន**

ធម្មជាតិ

វិស្សាលិចខ្លាំងខ្លាំងប្រាំងរឹងខ្លះ	លើភ្នំព្រៃក្រាស់ទឹកសើមទៅដល់
មិនសួរបញ្ជាក់ទ្រាំលាក់ចម្ងល់	ថាដឹងនាំខ្វល់សួររកខ្យល់អី ។
រដូវស្រូវដើមសើមចុងសន្លឹក	សន្សើមពេលព្រឹកទទឹកត្រួយខ្លី
តំណក់បន្ត ស ដូចសំឡី	ទឹកសល់លើដីសត្វត្រីក៏មាន ។
អ្វីណាដែលកើតគឺត្រូវតែកើត	បុណ្យឱ្យកំណើតបង្កើតធនធាន
អ្វីណាដែលមានគឺត្រូវតែមាន	កុំចង់បំពានពារច្បាប់ធម្មជាតិ ។
រីកហើយរុះរោយជារឿងបុប្ផា	បានកូនរៀបការហើហៅព្យាតិ
ដល់បានចៅ ៣ អរមួយសាឡើត	អួតប្រាប់មិត្តព្យាតិពីមារយាទចៅ ។
ស្រឡាញ់កូនខ្លាំងតតាំងនឹងទុក្ខ	ពាក្យម្ដាយឪពុកមានត្រជាក់ក្ដៅ

ជូនខឹងជេរកូនព្រោះកាន់ជើងចៅ ពេលបែកប្រាត់ទៅនៅសែនអាល័យ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុឆន

សប្បុរ្តុកសិទ

សម្រស់រូបរាងនាងកាឡៃ	ឱប ក ចាប់ដៃអ្នកខ្វល់ខ្វាយ
ឃើញគ្នាទាល់ប្រាក់ចាក់បណ្តោយ	ថានាងជួយឱ្យស្អាតជាងគេ ។
មើលនាងប្លាទីនធ្វើមិនឮ	សាច់ក្រហមភ្លឺដូចគេទេ
តែទឹកប្រាំពីររឹងជាងគេ	មិនគ្រប់ដប់ទេទោះនាងជា ។
ចំណែកនាងប្រាក់ស្ម័គ្ររាល់ថ្ងៃ	នាងដើរចាប់ដៃជនគ្រប់គ្នា
ឥតមានរើសមុខទោះឈឺជា	គេកាន់គ្រប់គ្នាទោះនាងចាស់ ។
នាងមានទឹកដប់គ្រប់វេលា	នាងដើររើសគ្នារំលងខ្លះ
ចំណែកនាងពេជ្រគេចរហ័ស	នាងឬក៏ចំណាស់រើសស័ក្តិខ្ពស់ ។
នាងពេជ្រនាងមាសនិងនាងប្រាក់	គួរឱ្យស្មោះស្ម័គ្រតាមស័ក្តិយស
ឯនាងកាឡៃដៃនាំគ្រោះ	ឥតតម្លៃសោះដំឡើងស័ក្តិ ។
ពាក្យពិតពេលខ្លះពេលមិនបាន	កុំទាន់ក្លាហានក្រែងបែកបាក់
កុំពោលកាឡៃខូចសច្ចៈ	ពោលពិតគ្រោះថ្នាក់ទុកសិនទៅ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុឆន

នាមពុទ្ធបរិស័ទអ្នកមានឧបការៈ

ក្នុងការងារធម្មទាន

១. លោកគ្រូ រស់ សូផាត	២. ឧបាសក យន្ត សួន
៣. ឧបាសក គួង លាងផេង	៤. ឧបាសក មួង យេន
៥. ឧបាសក សោម រកនៈ	៦. ឧបាសក អ៊ិត ព្រាំង
៧. ឧបាសិកា ជា សុណារី	៨. ឧបាសិកា ប៊ុត ម៉ាលី
៩. ឧបាសក គុយ សុធន	១០. ឧបាសក វ៉ាន់ ខុនណា
១១. ឧបាសក ជឹម ជំនិត	១២. ឧបាសក ជឹង វ៉ែងអ៊ាវ
១៣. ឧបាសក អ៊័រ តា	១៤. ឧបាសក ហាយ ចំរើន
១៥. ឧបាសក ច័ន្ទ សុខុម	១៦. ឧបាសក ទូច គឹមស្រ្លាង
១៧. ឧបាសក ម៉ៅ ម៉ន	១៨. ឧបាសក ម៉ៅ ផុន
១៩. ឧបាសិកា ហួនចាន់បូជា	២០. ឧបាសិកា ហាយច័ន្ទធីរី
២១. ឧបាសក អ៊ឹម វ៉ៃយ៉ា	២២. ឧបាសក ហាន សីហៈ

រាយនាមពុទ្ធបរិស័ទក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន

ឧបត្ថម្ភប្រាក់ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ប្រចាំឆ្នាំ

១-	លោក កេត សេរីភ័ក្ត្រ និង អ្នកស្រី ប៊ុល ហត្ថា +បុត្រ	ស.វ.អ.
២-	ឧ.ស.កៅ សេក និង ឧ.សិ.យី សាគុណ ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	ស.វ.អ.
៣-	ឧ.ស.គៀង សេរីគង់ និង ឧ.សិ.តាន់ រ៉ានី ព្រមទាំងកូនចៅ ..	ស.វ.អ.
៤-	ឧ.សិ.ង៉ែត លេន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
៥-	លោក ចាន់ ម៉ល់ និង អ្នកស្រី ជា សុផា ព្រមទាំងបុត្រ.....	ស.វ.អ.
៦-	ឧ.សិ.ចាន់ នារីសុខ និងក្រុមគ្រួសារ	ស.វ.អ.
៧-	ឧ.សិ.ឆាន់ ហែកីង ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	ស.វ.អ.
៨-	ឧ.ស.ឆាយ អ៊ុវសាំង និង ឧ.សិ.ហុង គឹមសែ + បុត្រ	ស.វ.អ.
៩-	ឧ.ស.ឆេង សារឿន ឧ.សិ.ជុំ លាភ+ឧ.ស.ហ៊ុស៊ី ឧ.សិ.អាន .	ស.វ.អ.
១០-	ឧ.ស.ជា ស៊ីវត្តានា និង ឧ.សិ.យុន សូនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រ ..	ស.វ.អ.
១១-	ឧ.ស.ជឹម អេងស្រីន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ	ស.វ.អ.
១២-	ឧ.សិ.ឈ គឹមហោ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
១៣-	ឧ.ស.ឈូ គឹមសូ និង ឧ.សិ.ឡឿ សុភា ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
១៤-	ឧ.ស.ឈួន ផារិន និង ឧ.សិ.ព្រំ ប្រណីត	ស.វ.អ.
១៥-	ភិក្ខុ ឈួម បូ (វត្តពន្លឺពុទ្ធចក្រ លោវែល)	ស.វ.អ.
១៦-	ឧ.សិ.តាន់ ភិចជ្ជ ព្រមទាំងបុត្រធីតា និងចៅៗ	ស.វ.អ.
១៧-	ឧ.ស.តាន់ តារាវង្ស និង ឧ.សិ.ជួប វុឌ្ឍី ព្រមទាំងកូនចៅ ...	ស.វ.អ.

១៨-	ឧ.សិ.តូច ចានយ៉ា	ស.វ.អ.
១៩-	ឧ.ស.តាំង លេខក្បែរ (ហៅ តាំងហាំង) ព្រមទាំងកូនចៅ .	ស.វ.អ.
២០-	ឧ.ស.តែ ប៉ុនគង់ និង ឧ.សិ.ចោង បូនី ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	ស.វ.អ.
២១-	ឧ.សិ.តែ សាយជូ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
២២-	ឧ.សិ.ទីន ឈឺវ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
២៣-	ឧ.សិ.ទូច ផានី និង ស្វាមី Leslie Mael ព្រមទាំងបុត្រ .	ស.វ.អ.
២៤-	ឧ.សិ.នួន ប៊ុច និង ឧ.សិ.រស់ សុផល ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ...	ស.វ.អ.
២៥-	ឧ.ស.ប៉ង ហោម៉ែង និង ឧ.សិ.ប៉ង ស៊ុនអាន+កូនចៅ	ស.វ.អ.
២៦-	ឧ.សិ.ប៉ង ពិណ្ណារី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
២៧-	ឧ.សិ.បិត ថងខាំ និង ឧ.សិ.សាន ផល្លីនព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ.	ស.វ.អ.
២៨-	ឧ.ស.ប៊ូ ហោនាង និង ឧ.សិ.អ៊ុង វិទ្យារី ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
២៩-	លោកយាយ ពិន សាត ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	ស.វ.អ.
៣០-	ឧ.ស.ពឹង សេងគី និង ឧ.សិ.អ៊ុង ធ្វើម ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	ស.វ.អ.
៣១-	លោក ពេជ្រ សីហា និង អ្នកស្រី ថាប៉ សុរត្ថ	ស.វ.អ.
៣២-	ឧ.ស.ភឿក វ៉ាន និង ឧ.សិ.ហ៊ូ អាត់ ព្រមទាំងកូនចៅ	ស.វ.អ.
៣៣-	ឧ.ស.ម៉ៃ គូលអេង និង ឧ.សិ.រស់ កល្យាណ	ស.វ.អ.
៣៤-	ឧ.ស.យូស៊ាង ងួនលី និង ឧ.សិ. លីម យឹម + បុត្រ	ស.វ.អ.
៣៥-	ឧ.សិ.រស់ លីណា និង ឧ.សិ.នីម វណ្ណី ព្រមទាំងកូនចៅ	ស.វ.អ.
៣៦-	ឧ.សិ.លី ប៊ូលីនស៊ុមប៊ូ	ស.វ.អ.
៣៧-	ឧ.សិ.លីម សាងអ៊ុម និង ឧ.សិ.អេង គីមតិច	ស.វ.អ.
៣៨-	ឧ.ស.វង់ ម៉ៅ និង ឧ.សិ.ឆាន់ កាន់ជួង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ .	ស.វ.អ.

៣៩-	ឧ.ស.វាំង សាវុធ និង ឧ.សិ.គង់ ស៊ីណាត ព្រមទាំងបុត្រ ..	ស.វ.អ.
៤០-	ឧ.សិ.ស៊ីវ យក់លុយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
៤១-	ឧ.សិ.សុខ យ៉ាន	ស.វ.អ.
៤២-	ឧ.ស.ស៊ុន ដាវិន និង ឧ.សិ.ទូច ចន្ទី ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
៤៣-	ឧ.ស.ស៊ូ ហុកឡុង និង ឧ.សិ.តាន់ ឈីវហា ព្រមទាំងបុត្រ.	ស.វ.អ.
៤៤-	ឧ.ស.សៅ ហ៊ាន និង ឧ.សិ.មាស ម៉ូនីកា ព្រមទាំងបុត្រ ...	ស.វ.អ.
៤៥-	ឧ.ស.សំណាង យឹម និង ឧ.សិ.ឡូរ៉ា យឹម ព្រមទាំងបុត្រ ...	ស.វ.អ.
៤៦-	ឧ.សិ.ស្រង់ អែ និង ឧ.សិ.ស្រង់ ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	ស.វ.អ.
៤៧-	ឧ.ស.ហាក់ ច័ន្ទសុផល និង ឧ.សិ.វាំង ស៊ីណា ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
៤៨-	ឧ.សិ.ហេង លាភ ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	ស.វ.អ.
៤៩-	ឧ.ស.ឡឹម ក្រហម និង ឧ.សិ.តាំង ធីយន ព្រមទាំងបុត្រ ...	ស.វ.អ.
៥០-	ឧ.សិ.ឡុង អ៊ុម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
៥១-	ឧ.សិ.ឡាំង គឹមឆេង ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
៥២-	ឧ.ស.អ៊ាប ហែសាន+ឧ.សិ.ឡឹកពេញចិត្ត+ឧ.ស.ឡឹកច័ន្ទដេត	ស.វ.អ.
៥៣-	ឧ.សិ.អ៊ុង ស៊ីវន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ស.វ.អ.
៥៤-	ឧ.ស.អ៊ុក សាមឿន និង ឧ.សិ.វ៉ូច អ៊ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	ស.វ.អ.
៥៥-	ឧ.ស.អ៊ុន ឆៃត្រី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	ស.វ.អ.
៥៦-	ឧ.សិ.អ៊ុន សាម៉ន ព្រមទាំងកូនចៅ	ស.វ.អ.
៥៧-	លោកគ្រូធម្មបណ្ឌិត អឿ សៅ	ស.វ.អ.
៥៨-	ឧ.ស.អៀង ឆាយ និង ឧ.សិ. អៀ កេសរ ព្រមទាំងបុត្រ .	ស.វ.អ.
៥៩-	ឧ.ស.កាំង ប៉ងជីវ និង ឧ.សិ.លឹម អ៊ុប៊ាម + កូនចៅ	អូស្ត្រាលី

៦០-	ឧ.ស.គង់ វុធ និង ឧ.សិ.ជ័យ សារីម ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្រ្តាលី
៦១-	កញ្ញា គា ដាវ៉ា (ហៅ ស្រីណេ)	អូស្រ្តាលី
៦២-	ឧ.ស.ង្វីវ ឈីវ និង ឧ.សិ.ហេង ពាស៊ីម ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	អូស្រ្តាលី
៦៣-	ឧ.សិ.រេង លុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	អូស្រ្តាលី
៦៤-	ឧ.សិ.ជូ រ៉េន	អូស្រ្តាលី
៦៥-	ឧ.សិ.ឈ គឹមស៊ុន និង ក្រុមគ្រួសារកូនចៅ	អូស្រ្តាលី
៦៦-	ឧ.ស.ឈិត ទ្រី និង ឧ.សិ.បាត់ ណែហាំង ព្រមទាំងបុត្រ....	អូស្រ្តាលី
៦៧-	លោក ញាន ហេងម្ងីវ និង អ្នកស្រី ស៊ា ចន្ថា ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្រ្តាលី
៦៨-	ឧ.ស.ដែន គង់ហួត និង ឧ.សិ.កាំង គឹមស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្រ្តាលី
៦៩-	ឧ.ស.តូ សារ៉េន និង ឧ.សិ.មាន សុវត្ថិ ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្រ្តាលី
៧០-	ឧ.សិ.តាំង សៀកហៀង ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្រ្តាលី
៧១-	ឧ.ស.ទា សុង និង ឧ.សិ.ដើរ ចាន់ខេង ព្រមទាំងកូនចៅ ..	អូស្រ្តាលី
៧២-	ឧ.សិ.បាក់ លីឡេងហាំង ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្រ្តាលី
៧៣-	ឧ.ស.ប៊ុន ហេង និង ឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្រ្តាលី
៧៤-	ឧ.សិ.ប៉ុក យ៉ាវ៉ាត និង ស្វាមី+បុត្រ+លីម ស៊ុនហេង+បុត្រ..	អូស្រ្តាលី
៧៥-	ឧ.ស.ប៉ុច រឿត និង ឧ.សិ.ព្យុង សាំងម៉េង ព្រមទាំងបុត្រ..	អូស្រ្តាលី
៧៦-	លោកយាយ ប្រាក់ខាត់+ឧ.ស.ស៊ុន សាន+ឧ.សិ.សម្បត្តិ គង់	អូស្រ្តាលី
៧៧-	ឧ.សិ.ម៉េង ប៊ុន្ទារី (ហៅស្រីពៅ) និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.	អូស្រ្តាលី
៧៨-	ឧ.ស.យ៉ង់ សិន និង ឧ.សិ.នន់ ហេង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ.	អូស្រ្តាលី
៧៩-	ឧ.សិ.យិន មួយឡាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្រ្តាលី
៨០-	លោក យឹម ឡេង និង អ្នកស្រី ប៉ុល និច្ចសីល +បុត្រ.....	អូស្រ្តាលី

៨១-	ឧ.សិ.វត្ថុ គីមសាន	អូស្ត្រាលី
៨២-	ឧ.ស.រស់ សារ៉េន និង ឧ.សិ.គង់ សារឿង ព្រមទាំងបុត្រ .	អូស្ត្រាលី
៨៣-	ឧ.ស.រាជ ស៊ាង និង ឧ.សិ.វង់ វិទូ ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្ត្រាលី
៨៤-	ឧ.សិ.លីម ស៊ូឆេង ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី
៨៥-	ឧ.ស.លីម ហុងលី និង ឧ.សិ.ស៊ឹម តេងគី ព្រមទាំងបុត្រ...	អូស្ត្រាលី
៨៦-	ឧ.សិ.សិន លន់អេង	អូស្ត្រាលី
៨៧-	ឧ.ស.សរ ប៊ុនធឿង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	អូស្ត្រាលី
៨៨-	ឧ.ស.ស៊ីវ សៀងថៃ និង ឧ.សិ.ឯក សុកហាក់ +បុត្រ	អូស្ត្រាលី
៨៩-	ឧ.ស.ស៊ីវ មាស និង ឧ.សិ.លាង ណាំសួរ ព្រមទាំងកូនចៅ..	អូស្ត្រាលី
៩០-	ឧ.សិ.ស៊ុយ គីមស៊ាន និងកូនស្រី សេង ផល្លា	អូស្ត្រាលី
៩១-	កញ្ញា ស៊ុយ ដាណែត	អូស្ត្រាលី
៩២-	ឧ.ស.ស៊ូ យឹម និង ឧ.សិ.សៀង តិច ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ..	អូស្ត្រាលី
៩៣-	ឧ.សិ.ស៊ុយ មួយ	អូស្ត្រាលី
៩៤-	ឧ.សិ.សៀ ចន្ថា	អូស្ត្រាលី
៩៥-	ឧ.សិ.សៀង រ៉ូច ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី
៩៦-	ឧ.សិ.សេង សៀងឈុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	អូស្ត្រាលី
៩៧-	ព្រីទ្វាចារ្យ សេង ទូច ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	អូស្ត្រាលី
៩៨-	ឧ.សិ.សិរីត ស៊ីវន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	អូស្ត្រាលី
៩៩-	ឧ.ស.សំ សុខគុណ និង ឧ.សិ.លី សៀមហៀង + បុត្រ ...	អូស្ត្រាលី
១០០-	កុង ហេង ឡេងថៃ និង ម៉ា អ៊ា គីមទាង+ចៅថៃ យីអ៊ុយ	អូស្ត្រាលី
១០១-	ឧ.សិ.ហេង តាំងហុង ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី

១០២-	ឧ.ស.ឡុង ហ៊ិន និង ឧ.សិ.លីម យូអេង	អូស្ត្រាលី
១០៣-	លោកម្ចាស់ ឡូញ ផល្លី	អូស្ត្រាលី
១០៤-	ឧ.ស.ឡៅ គឹមងួន និង ឧ.សិ.ដូង លី ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្ត្រាលី
១០៥-	ឧ.សិ.អ៊ិន ម៉ា ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី
១០៦-	ឧ.ស.អ៊ា សេង និង ឧ.សិ.គឹម ខេង ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី
១០៧-	ឧ.ស.អ៊ុង ឈាងហេង និង ឧ.សិ.សំ ពៅនារី *បុត្រ	អូស្ត្រាលី
១០៨-	ឧ.សិ. អ៊ុក ណារី ព្រមទាំងបុត្រ	អូស្ត្រាលី
១០៩-	ឧ.សិ.អ៊ុច សុផល្លី ព្រមទាំងកូនចៅ	អូស្ត្រាលី
១១០-	ឧ.សិ.ឱម សក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	អូស្ត្រាលី
១១១-	HENG Srey Chea+H.Srey Chan+H.Srey Neang.	អូស្ត្រាលី
១១២-	Mr BOON Leang Chaing+Mrs Nary SOK...	អូស្ត្រាលី
១១៣-	ឧ.សិ.គឹម ហុយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	បារាំង
១១៤-	ឧ.ស.ង្វ័រ ជួនណាវេត ឧ.សិ.ង្វ័រ សោភ័ណ ព្រមទាំងបុត្រ...	បារាំង
១១៥-	ឧ.សិ.អ៊ែត យ៉េន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	បារាំង
១១៦-	ឧ.ស.ជិន ជុង និងភរិយា.....	បារាំង
១១៧-	ឧ.ស.លីម ហុកអ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	បារាំង
១១៨-	ឧ.សិ.ទៅ គឹមហ៊ួន ព្រមទាំងកូនចៅ	បារាំង
១១៩-	ឧ.ស.បាន ណារិន និង ឧ.សិ.ហោ ចន្ទ ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២០-	ឧ.ស.ប៊ុន លីម និង ឧ.សិ.គី គឹមឆាង ព្រមទាំងបុត្រ ..	បារាំង
១២១-	ឧ.សិ.យុក ជា ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២២-	លោក យូណូស អាស៊ីស និង អ្នកស្រី ហុក ណារី*បុត្រ ...	បារាំង

១២៣-	ឧ.សិ.ហែម ពៅ ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២៤-	ឧ.ស.ហ្វាន់ វ៉ាន់ហ្វូ និង ឧ.សិ.ហ្វាន់ យូលាង ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២៥-	ឧ.ស.ឡុក ប៊ុនអ៊ីវ និង ឧ.សិ.តាន់ ស៊ីវឡាង+បុត្រ.....	បារាំង
១២៦-	ឧ.ស.ឡោ សេងជ្រុង និង ឧ.សិ.ផាំង លី កូនចៅ	បារាំង
១២៧-	ឧ.សិ.អ៊ុង ហ្គេតតេង ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២៨-	ឧ.សិ.អ៊ុង យ៉េកសាង ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១២៩-	ឧ.ស.អេងយី លាបឆាយ និង ឧ.សិ.ហែម ពៅ +បុត្រ	បារាំង
១៣០-	Mme LAK KIM LEANG	បារាំង
១៣១-	ឧ.សិ.ចំណាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	កាណាដា
១៣២-	ឧ.សិ.ឆាយ សិន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ+ចៅទ្វត.....	កាណាដា
១៣៣-	ឧ.ស.ពុច ប៉ោលាង និង ឧ.សិ.ហ៊ុន ស៊ីវអៀង+កូនចៅ .	កាណាដា
១៣៤-	Chhem Sokreth.Puth Kunthea+Rothmony+Bunnawat.	កាណាដា
១៣៥-	Su Sokunora et Inn Visal+Narita et Raksa	កាណាដា
១៣៦-	ឧ.សិ.តាន់ រ៉ូចឆាយ	កាណាដា
១៣៧-	ឧ.សិ. លី វ៉ន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	កាណាដា
១៣៨-	កូនចៅរបស់ ឧ.សិ.លាន ម៉ិច	កាណាដា
១៣៩-	ឧ.ស.ឡាវ លាងថេង និង ឧ.សិ.ពឹង ឈីវអ៊ាន+បុត្រ ..	កាណាដា
១៤០-	ឧ.សិ.អ៊ា នៅ និង ឧ.សិ.អ៊ា គីមយូ ព្រមទាំងកូនចៅ	កាណាដា
១៤១-	ឧ.សិ.អ៊ាប គីមអ៊ុន ព្រមទាំងបងប្អូនកូនចៅ	កាណាដា
១៤២-	ឧ.សិ.ត្រា វ៉ាន្តី និង ឧ.ស.ត្រា ពិសារ	ស្វីស
១៤៣-	ឧ.សិ.កាំង ប៉ោទាង និង ឧ.ស.ហេ អេន +កូនចៅ	ភ.ព.

១៤៤-	ឧ.សិ.ខៀវ វុត្តា (ហៅម៉ុ)	ភ.ព.
១៤៥-	ឧ.ស.ខៀវ ជៀប និង ឧ.សិ.ប៉ោ គឹមស្រីាង ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
១៤៦-	ឧ.សិ.គង់ ម៉ែ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៤៧-	ឧ.ស.គង់ សៀងហៃ និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រតារាភិឱន+បុត្រ	ភ.ព.
១៤៨-	ឧ.ស.គង់ ហេង និង ឧ.សិ.ធាវី ស៊ីប ព្រមទាំងកូនចៅ ..	ភ.ព.
១៤៩-	ឧ.សិ.គឹម សុខុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៥០-	ឧ.ស.ភូច ឡែស្រែង និង ឧ.សិ.ជិន ហូរ	ភ.ព.
១៥១-	ឧ.សិ.ត្រី ណែប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៥២-	ឧ.សិ.ឈួន គឹមនី និង បងប្អូន	ភ.ព.
១៥៣-	ឧ.ស.ឃ្លោក យិត និងពុទ្ធបរិស័ទខេត្តព្រះសីហនុ	ក.ព.ស.
១៥៤-	ឧ.ស.ងឹម ញាណ និង ឧ.សិ.កាំង ប៊ូលីន ព្រមទាំងបុត្រ .	ភ.ព.
១៥៥-	ឧ.ស.ង៉ែត ផេង និង ឧ.សិ.ហៅ ហេង+បុត្រ ផេង បូរ៉ា .	ភ.ព.
១៥៦-	ឧ.ស.ងួវ តា និង ឧ.សិ.ឈួន គឹមអេង ព្រមទាំងបុត្រ ...	ប.ប.
១៥៧-	ឯ.ឧ.កាន់ រ៉ាត់ និង ឧ.សិ.កែវ កល្យាណ+ក.កាន់សុផារត្តី	ភ.ព.
១៥៨-	ឯ.ឧ.ចែម វីឡា និង លោកជំទាវ សុខា ស៊ូលីវណ្ណ+បុត្រ.	ភ.ព.
១៥៩-	ឯ.ឧ.ឆ្នាំ (ធម្ម) ប៊ុនស្រុន លោកជំទាវ យ៉ែម សុស្តី+បុត្រ.	ភ.ព.
១៦០-	ឯ.ឧ.ស្បោង សារ៉ាត់ លោកជំទាវ ស៊ាន ឈុនហេង+បុត្រ	ក.ព.ស.
១៦១-	ឯ.ឧ.អិត ប្រាំង និង លោកជំទាវ ព្រឺម សេដ្ឋា+បុត្រចៅ	ភ.ព.
១៦២-	ឯ.ឧ.ឧកញ៉ា ទុយ គី និង លោកជំទាវ កង វុទ្ធា (ស្រីម៉ៅ)	ភ.ព.
១៦៣-	ឧកញ៉ា ស៊ុន សុខា និង លោកជំទាវ សុខា ផល្លី +បុត្រ+ចៅ	ភ.ព.
១៦៤-	ឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ និង ឧ.សិ.កាំង ហ្គីចណែ+បុត្រ+ចៅ	ភ.ព.

១៦៥-	ឧកញ៉ា សុខ សុខា និង លោកជំទាវ ចាន់ លាង+បុត្រ ...	ភ.ព.
១៦៦-	ឧ.សិ.ច័ន្ទ បុប្ផណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	ភ.ព.
១៦៧-	ឧ.សិ.ច័ន្ទ ណារឿន+ឪពុក ច័ន្ទ ឆឹង និងម្តាយ មួង ភី	ភ.ព.
១៦៨-	ឧ.ស.ច័ន្ទ សុខុម និង ឧ.សិ.គឹម ធនា ព្រមទាំងកូនចៅ ...	ភ.ព.
១៦៩-	ឧ.ស.ចាន់ យូរ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ពត សារ៉ាន់ +បុត្រ	ភ.ព.
១៧០-	ឧ.សិ.ចាន់ សុស (ហៅ សាម៉េត) ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧១-	ឧ.សិ.ច្រើន គឹមស្រី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧២-	ឧ.សិ.ឆាយ សែង ព្រមទាំងកូនចៅ	ប.ប.
១៧៣-	ឧ.ស.ជា រ៉ានី និង ឧ.សិ.លឹម សុភ័ណ ព្រមទាំងបុត្រធីតា ..	ភ.ព.
១៧៤-	ឧ.សិ.ជា សុណារី និងក្មួយស្រី ជា សុមេធាធីតា	ភ.ព.
១៧៥-	ឧ.ស.ជា សុខុម និង ឧ.សិ.អ៊ុន ពួន ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៦-	ឧ.ស.ជាន់ យ៉ែត និង ឧ.សិ.សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៧-	ឧ.សិ.ជិន ហូ ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
១៧៨-	លោកស្រី ជីវី គឹមឆេង និង ឧ.សិ.ជីវី យ៉ា	ប.ប.
១៧៩-	ឧ.សិ.ជីវី រូចម៉េង ព្រមទាំងកូនចៅ	ប.ប.
១៨០-	ឧ.សិ.ជួរ ឆេងហោ	ក.ព.ឆ.
១៨១-	ឧ.សិ.ជុំ ឆាយ និង ឧ.សិ.ជុំ ណារ៉ា+ជុំ ពិសិដ្ឋ+ជុំ សុផាតិ .	ភ.ព.
១៨២-	ឧ.សិ.ជ្រុន ស៊ីដេត និងប្អូន +ក្មួយ និងចៅ	ភ.ព.
១៨៣-	ឧ.សិ.ឈឹម ផលវិទ្យា និងក្មួយ វរុណ ភក្តី	ភ.ព.
១៨៤-	ឧ.សិ.ឈឹម គឹមញី	ភ.ព.
១៨៥-	ឧ.សិ.ឈុន ណារី និងកូនចៅ+ឧ.សិ.តោ ឡោ និងកូនចៅ	ភ.ព.

១៨៦-	ឧ.សិ.ឈួន គីមនី និងបងប្អូន កូនកូយ	ភ.ព.
១៨៧-	ឧ.ស.ណុប យូហេង និង ឧ.សិ.ផេង ជន +កូនចៅ	ភ.ព.
១៨៨-	ឧ.សិ.តាន់ ជាលី និងពុទ្ធបរិស័ទខេត្តសៀមរាប	ភ.ព.
១៨៩-	ឧ.ស.តូច ផាន់ណាស៊ី និង ឧ.សិ.សុខ ច័ន្ទណារិទ្ធ+បុត្រ...	ភ.ព.
១៩០-	ឧ.សិ.តាំង លីតាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ	ភ.ព.
១៩១-	ឧ.ស.តាំង សុផល និង ឧ.សិ.ឡុង កេង ព្រមទាំងបុត្រ	ប.ប.
១៩២-	កុមារី តាំង សុមារីតី	ប.ប.
១៩៣-	ឧ.ស.តៅ ហាង និង ឧ.សិ. ឈុន លន ព្រមទាំងកូនចៅ .	ភ.ព.
១៩៤-	ឧ.សិ.ថៃ នាថ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៩៥-	ឧ.ស.ទី ត្បែង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៩៦-	ទៀងវណ្ណថា+យ៉ាណាវ៉េត+ហុយខេង+ទិត្យស៊ុន+បិទគុណ	ភ.ព.
១៩៧-	ឧ.ស.នុត វន្តា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុភា ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៩៨-	ឧ.សិ.ប៉ក់ សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៩៩-	ឧ.ស.ប៉ុល នាង និង ឧ.សិ.គ្រៀល ស៊ីយ៉ា +បុត្រ+ចៅ .	ភ.ព.
២០០-	ឧ.សិ.ប៊ូ សៀកលីវ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ប.ប.
២០១-	ឧ.សិ.ប៊ូអាន ស៊ីវុត្តា	ភ.ព.
២០២-	ឧ.សិ.ប៊ូ ផាវ៉ាណ	ភ.ព.
២០៣-	ឧ.សិ.ប៊ូ សៀកហ៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
២០៤-	ឧ.សិ.ប្រាំ សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២០៥-	ឧ.ស.ភាវ សាន និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សុបុណ្យ+បុត្រ.....	ភ.ព.
២០៦-	ឧ.ស.មាស ខេង និង ឧ.សិ.មួរ រ៉ូច ព្រមទាំងកូនចៅ ...	ភ.ព.

២០៧-	ឧ.ស.ម្ល៉ឹង យឿនវណ្ណៈ និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រសុន្តិ+បុត្រ..	ភ.ព.
២០៨-	ឧ.ស.ម៉ែន សៀន និង ឧ.សិ.អៀង ណារី +បុត្រ+ចៅ ..	ភ.ព.
២០៩-	ឧ.ស.ម៉ៅ ជុន និងមាតា យស សម្បត្តិ	ភ.ព.
២១០-	ឧ.ស.ម៉ៅ ម៉ន និង ឧ.សិ.ទួន យ៉ាន ព្រមទាំងកូនចៅ	ប.ប.
២១១-	ឧ.ស.ម៉ៅ សយ និង ឧ.សិ.គង់ ចំរើន +បុត្រ+ចៅ	ភ.ព.
២១២-	ឧ.ស.ម៉ៅ សុគន្ធ និង ឧ.សិ.អ៊ឹង យ៉កហួយ និងបុត្រ ..	ភ.ព.
២១៣-	ឧ.ស.ម៉ៅ ស្រិន និង ឧ.សិ.ទួច ស៊ីនហ៊ាន+បុត្រ+ចៅ.....	ភ.ព.
២១៤-	ឧ.សិ.ម៉ៅ សុន្តា	ភ.ព.
២១៥-	ឧ.សិ.មុំ ទួច និង ឧ.សិ.សាមុល គឹមធន់ (ជាកូន)	ភ.ព.
២១៦-	ឧ.ស.យន្ត សួន និង ឧ.សិ.តាំង ឈុងប៊ួយ +កូនចៅ	ភ.ព.
២១៧-	ឧ.សិ.យី ឆាយ ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
២១៨-	ឧ.ស.យឹម ស៊ីមុន្នី និង ឧ.សិ.យូ ប៊ូលីន និងបុត្រ+ចៅ ...	ភ.ព.
២១៩-	ឧ.សិ.យុន គឹមជី និង ឧ.សិ.ហ៊ុន ជារ៉ុង ព្រមទាំងកូនចៅ.	ភ.ព.
២២០-	ឧ.ស.យូ ម៉ង់ និង ឧ.សិ.រេង ហាំងស្រីពុំ	ក.ព.ស.
២២១-	ឧ.ស.យ៉ាំ ស្រែន និង ឧ.សិ.អ៊ុល សេងលាង +បុត្រ.....	ភ.ព.
២២២-	ឧ.ស.រស់ ស៊ីឡាង និង ឧ.សិ.ស្វាយ សាន	ភ.ព.
២២៣-	ឧ.ស.រស់ សំណាង និង ឧ.សិ.ឈង ម៉ាក់នី ព្រមទាំងកូនចៅ.	ភ.ព.
២២៤-	លោក រឿង សេដ្ឋា និង អ្នកស្រី នាង ជួនអេង +បុត្រ ..	ភ.ព.
២២៥-	ឧ.សិ.រៀល យ៉ួន ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២២៦-	ឧ.សិ.លី ស៊ីវដូ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
២២៧-	ឧ.សិ.លី ខ្សែហាំង និង ឧ.ស.តាំង សុងឈឹម+កូនចៅ ..	ភ.ព.

២២៨-	ឧ.សិ.សី គុយហ៊ុរ និង ឧ.សិ.សី ហ្គេតឡាង+ស្វាមី+បុត្រ	ភ.ព.
២២៩-	ឧ.សិ.សីម ផែសាន និង ឧ.សិ.វែរ សារី +ស្វាមី	ភ.ព.
២៣០-	ឧ.សិ.សីម អេង ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៣១-	លោក សីម ធួយសី និង អ្នកស្រី ណាំ មួយ+កូនចៅ	ភ.ព.
២៣២-	លោក វង្ស សោភ័ណ្ឌ លោកស្រី ឡោ គឹមលាង+មាតាបិតា.	ភ.ព.
២៣៣-	ឧ.សិ.វៀន គង់ និង ស្វាមី+ឧ.សិ.ឃុត វ៉ាន់ថា និងស្វាមី.	ភ.ព.
២៣៤-	ឧ.ស.វីរីន សារូ និង ឧ.សិ.តូច លីណារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ...	ភ.ព.
២៣៥-	ឧ.ស.សយ ស៊ីផាន់ណា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុផល+បុត្រ	ភ.ព.
២៣៦-	ឧ.សិ.សយ វណ្ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៣៧-	ឧ.ស.ស៊ា បូរ៉ា និង ឧ.សិ.ប៊ុល បុទម+បុត្រ ស៊ា ស៊ូជីង ..	ភ.ព.
២៣៨-	លោក ស៊ា សេ និងអ្នកស្រី ញ៉ែប ដាវេត ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៣៩-	ឧ.ស.សាន សុខគីន និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រសេដ្ឋា +បុត្រ .	ភ.ព.
២៤០-	ឧ.សិ.ស៊ីវ យក់សី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
២៤១-	ឧ.ស.ស៊ីវ សៅ និង ឧ.សិ.ស្រីរាង រូងលាង+បុត្រ	ភ.ព.
២៤២-	ឧ.ស.ស៊ីន វ៉ា+យានថៃ+ឧ.ស.ស៊ីនម៉េងស្រីន+បូជុំស៊ីន ..	ភ.ព.
២៤៣-	ឧ.ស.ស៊ីម យ៉កហួយ និងម្តាយ ឧ.សិ.វ៉ា គឹមស៊ី	ក.ព.ច.
២៤៤-	ឧ.សិ.សុខ កុង និង ឧ.សិ.សុខ ផែ ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
២៤៥-	ឧ.ស.សុខ សារឿន ឧ.សិ.ទូច ម៉ុម ហៅយឹម និងបុត្រ .	ភ.ព.
២៤៦-	ឧ.ស.ស៊ុយ ជូ និង ឧ.សិ.តាំង ទៀង ព្រមទាំងកូនចៅ ..	ភ.ព.
២៤៧-	ឧ.ស.សួរ សារីម និង ឧ.សិ.បុង ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៤៨-	ឧ.ស.ស្នួន សុផីរ	ភ.ព.

២៤៩-	ឧ.សិ.ស្នូន កស្យាណ	ភ.ព.
២៥០-	ឧ.សិ.ស្នូន ចរណ៍	ភ.ព.
២៥១-	ឧ.សិ.ស្នូន កញ្ចរត្តិ	ភ.ព.
២៥២-	ឧ.ស.ស្នូន ស្បើប និង ឧ.សិ.ញឹក ស៊ីថន ព្រមទាំងកូនចៅ ...	ប.ប.
២៥៣-	ឧ.សិ.សេង គីមលន់ ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
២៥៤-	លោក សែន សុវណ្ណវិទ្យា និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៥៥-	ឧ.ស.សោម រតនៈ និង ឧ.សិ.ស៊ុប វណ្ណា +បុត្រ+ចៅ ...	ភ.ព.
២៥៦-	ឧ.ស.ស្រួ ងាម និង ឧ.សិ.ហ្លួង នាង ព្រមទាំងកូនចៅ...	ភ.ព.
២៥៧-	លោក ស្រេង ហេង និង ឧ.សិ.កែវ រស្មី ព្រមទាំងបុត្រ..	ភ.ព.
២៥៨-	ស្រេងគង់+ផៃស៊ីវឡាយ .ឧ.ស.ព្រំ សុន+ឧ.សិ.ស៊ុនយុត	ភ.ព.
២៥៩-	ឧ.ស.ហម ជន់ និង កូន អេង ផល	ក.ព.ច.
២៦០-	ឧ.ស.ហ៊ាន វារឿន និង ឧ.សិ.ប៉ែន បុប្ផា ព្រមទាំងបុត្រ .	ភ.ព.
២៦១-	ឧ.ស.ហ៊ី អ៊ុនសេង និង ឧ.សិ.ហ៊ីង ស៊ីមណេ+កូនចៅ ...	ភ.ព.
២៦២-	ឧ.សិ.ហ៊ុន អ៊ុវ និង ឧ.សិ.កាន់ ឡើង+ឧ.សិ.ហ៊ុន ហេង..	ភ.ព.
២៦៣-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ សុខម៉ា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៦៤-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ ព្រឿងគឹមស្រីង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ...	ភ.ព.
២៦៥-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ វ៉ារី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៦៦-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ សុមេតធី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៦៧-	ឧ.សិ.ហេង ស៊ីវខេង និងម្តាយ អៀង ហ៊ួច	កណ្តាល
២៦៨-	ឧ.ស.ហេង ឆៃទិត និង ឧ.សិ.រស់ ម៉ាសី ព្រមទាំងបុត្រ .	ភ.ព.
២៦៩-	ឧ.សិ.ហែម វណ្ណា និង ឧ.សិ.ហែម វុឌ្ឍិ +បុត្រ	ភ.ព.

២៧០-	ឧ.ស.ឡាយ សុខុម និង ឧ.សិ.សួន ចន្ទា ព្រមទាំងបុត្រ .	ភ.ព.
២៧១-	ឧ.ស.ឡាយ យូរម៉េង និង ឧ.សិ.លាក ណាក់+បុត្រ+ចៅ	ភ.ព.
២៧២-	ឧ.ស.ឡាយ អៀងម៉េង និង ឧ.សិ.លី តាំងគួយ (ផល)....	ភ.ព.
២៧៣-	ឧ.សិ.ឡេ ណន និងកូនស្រី ហាច ព្រមទាំងកូនចៅ	ប.ប.
១៧៤-	ឧ.សិ.ឡេង សុជាតិ	ភ.ព.
២៧៥-	ឧ.ស.ឡោ ជិនអេង ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
២៧៦-	ឧ.ស.ឡៅ ឈីវឃួយ និង ឧ.សិ.ផៃ ស៊ីវលាង+ញាតិមិត្ត	ភ.ព.
២៧៧-	ឧ.សិ.អ៊ុត លាងពិន ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៧៨-	ឧ.សិ.អ៊ុង ឈុនអ៊ុំ ព្រមទាំងកូនចៅ	ភ.ព.
២៧៩-	ឧ.ស.អ៊ុក សាម៉ាណាវ៉ា និង ឧ.សិ.ហ៊ាប តេង និងបុត្រ..	ភ.ព.
២៨០-	ឧ.សិ.អ៊ុក លន់ និងក្រុមវេន ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	ភ.ព.
២៨១-	លោក អ៊ុន សុង និង អ្នកស្រី ឆាយ ម៉ាឡេត+បុត្រ	ភ.ព.
២៨២-	ឧ.សិ.ឯម សុខយឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២៨៣-	ឧ.សិ.ឯម សុខន និងបុត្រ +ឧ.សិ.សុខ សាអ៊ុក	ភ.ព.
២៨៤-	ឧ.ស.អ៊ុត ឆែវ៉ាន និង ឧ.សិ.ធាន ស៊ុនលី +បុត្រ+ចៅ ...	ភ.ព.
២៨៥-	ឧ.ស.ប្លោក ងួនថៃ និង ឧ.សិ.ធាន ត្រលុច+បុត្រ+ចៅ...	ភ.ព.
២៨៦-	ឧ.សិ.សាក់ សាំងអេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	ភ.ព.
២៨៧-	ឧ.សិ.អ៊ុតឆេងស៊ី ក្រុមវេនថ្ងៃ២កើតវត្តព្រះពុទ្ធមានបុណ្យ	ភ.ព.
២៨៨-	ក្រុមឧ.ស.មួង យេន វត្តសំពៅមាស	ភ.ព.
២៨៩-	ក្រុមលោកតា ធួ ម៉ោង វត្តទួលទំពូង	ភ.ព.
២៩០-	ក្រុមព្រែកខ្ចិត ព្រែកលាប និងទួលគោក	ភ.ព.

២៩១-	ក្រុមចាប់ម៉ុងឡេង+ឈាងហុង វេន៩កើតសំពៅមាស..	ភ.ព.
២៩២-	ក្រុមឧ.សិ.រស់ ជិន វេនប្រគេនភត្តព្រះសង្ឃ ១០ វត្ត	ភ.ព.
២៩៣-	មណ្ឌលសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាមណីវត្ត ខេត្តពោធិ៍សាត់.....	ព.ស.
២៩៤-	ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទស្រុកមង្គលបូរី+សិរីសោភ័ណ	ប.ម.ជ.
២៩៥-	ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទនៅទីក្រុងស៊ីតនី និងមែលប៊ិន	អូស្ត្រាលី

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសន្ទា បរិច្ចាគប្រាក់បោះពុម្ពសៀវភៅនេះ

១-	ប្រាក់សល់ពីបោះពុម្ពសៀវភៅ ជំនួយសតិភាគទី ១៥	៩.៦០០ \$
២-	ប្រាក់សល់ពីបោះពុម្ពសៀវភៅ ព្រះពោធិសត្វភាគទី ៣	២.៩៤៥ \$
៣-	ប្រាក់សល់ពីបោះពុម្ពសៀវភៅ ព្រះពុទ្ធភាសិត អធិប្បាយខ្លី.....	១.៨៧០ \$
៤-	ឧ.សិ.ព ធារី និង ក្រុមគ្រួសារ កូនចៅ	៥០០ \$
៥-	ឧ.ស.សោម រតនៈ និង ឧ.សិ.ស៊ុប វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ ..	៣០០ \$
៦-	ឧកញ៉ា សុខ សុខា និងលោកជំទាវ ចាន់ លាង ព្រមទាំងបុត្រ	៣០០ \$
៧-	ចេកវឌ្ឍនរី+ចេកសុធារី+ចេកយាន+ម៉ន្តឈូម+សឹងសារិត+ឈូឃៀង	៣០០ \$
៨-	ឧ.ស.លី ដានី និង ឧ.សិ.លី ធារី	៣០០ \$
៩-	ឧ.សិ.ឌុប រះ ព្រមទាំងកូនចៅ និង ចៅទួត	៣០០ \$
១០-	ឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ និង ឧ.សិ.កាំង ហ្គីចណៃ ព្រមទាំងបុត្រ	២០០ \$
១១-	ឧ.ស.ដា សុខុម និង ឧ.សិ.អ៊ុន ពួន ព្រមទាំងបុត្រ	២០០ \$

១២-	ឧ.សិ.សាន់ ងន (ម្ចាស់កម្មវិធីប្រឹក្សាសាធារណៈ)	២០០ \$
១៣-	លោក ឈឹម វណ្ណម៉ា និង ឧ.សិ.ធី សោភា ព្រមទាំងបុត្រ	២០០ \$
១៤-	ឧ.សិ.ម៉ក់ នាង និង កូនចៅ	២០០ \$
១៥-	ឧ.សិ.អ៊ាប រុណ	២០០ \$
១៦-	ឧ.សិ.សេង គឹមលន់ និងចៅ សេង សុមេធ	១៥០ \$
១៧-	ឧ.ស.ឆាយ អ៊ុំស៊ាង និង ឧ.សិ.ហុង គឹមសៃ ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០០ \$
១៨-	ឯកឧត្តម អ៊ុត ប្រាំង លោកជំទាវ ញ៉ែម សេដ្ឋា និង បុត្រ+ចៅ	១០០ \$
១៩-	ឧ.សិ.ឆាយ សិន ព្រមទាំងបុត្រធីតា និងចៅ+ចៅទួត	១០០ \$
២០-	ឧ.ស.ពុធ ប៉ោលាង និងឧ.សិ.ហ៊ុន ស៊ីវអៀង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២១-	CHHEM SOKRETH et PUTH KUNTHEA+Rothmony.Bunnawat. ..	១០០ \$
២២-	M. SU SOKUNORA et Mme INN VISAL+NARITA et RAKSA ...	១០០ \$
២៣-	ឧ.ស.យិត សូណាត និង ឧ.សិ.ហ៊ុន ម៉ារ៉ានី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២៤-	លោក ស ប៊ុនលាន និង អ្នកស្រី អ៊ុន កាន់យ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២៥-	ឧ.ស.ប៊ូ ហោនាង និង ឧ.សិ.អ៊ុង វិទ្យា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២៦-	លោកគ្រូបណ្ឌិត អឿ សៅ	១០០ \$
២៧-	ឧ.សិ.ច័ន្ទ បុប្ផណា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២៨-	ឧ.សិ.ពូ ហ៊ាង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
២៩-	ឧ.សិ.អ៊ាប គឹមអ៊ុន	១០០ \$
៣០-	ឧ.សិ.នុំ វ៉ាត់ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៣១-	ឧ.ស.ហេង ឆៃទិត និង ឧ.សិ.រស់ ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣២-	ឧ.សិ.ប៉ាន សារិទ្ធ (ង៉ា) ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៣៣-	ឧ.ស.ច័ន្ទ សុខុម និង ឧ.សិ.គឹម ចន្ទា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$

៣៤-	ឧ.ស.អ៊ុត ឆែវ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ធាន ស៊ុនលី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣៥-	ឧ.សិ.តាំង ប៉េជីង ហោទន់ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារកូនចៅ	១០០ \$
៣៦-	ឧ.សិ.ពុំ សុគន្ធារី•ឧ.ស. ឧ.សិ.ហៃទី និងកូន ខីណា•ខេមា	១០០ \$
៣៧-	ឧ.ស.អ៊ុង ស្បោង និង ឧ.សិ.ណាំ សាំងអ៊ុង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៣៨-	ឧ.ស.ឡាយ សុខុម និង ឧ.ស.ហាន សីហៈ	១០០ \$
៣៩-	ឧ.សិ.ម៉ែន សុភារី និងម្តាយ	១០០ \$
៤០-	ឧ.ស.វង្ស ម៉ៅ និង ឧ.សិ.ឆាន់ កាន់ជួង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៤១-	ឧ.សិ.ឆាន់ ហៃកីង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៤២-	ឧ.ស.អេង គឹមតិច និង ឧ.សិ.លឹម សាំងអ៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៤៣-	ឧ.សិ.ជា សុណារី និង ក្មួយស្រី ជា សុមេធាធីតា	១០០ \$
៤៤-	ឧ.ស.ហេង សេង និង ឧ.សិ.លឹម ជូ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៤៥-	ឧ.សិ.គង់ ម៉ៃ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
៤៦-	ឧ.សិ.ឌុប រើយ និង កូនស្រី សុភា +ស៊ីណា	១០០ \$
៤៧-	ឧ.សិ.ហេង លាភ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
៤៨-	លោក ឡាមុន្នី និង លោកស្រី ពិន ឌីណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០ \$
៤៩-	ឧ.សិ.ឌុម កេសរណា ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	១០០ \$
៥០-	ឧ.ស.សែម ប៊ុនហេង និង ឧ.សិ.សារ សុន្ទារី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៥១-	ឧ.សិ.គឹម សុខុន ព្រមទាំងកូនចៅ	៧០ \$
៥២-	ឯកឧត្តម ថែម វីឡា លោកជំទាវ សុខា ស៊ុលីវ៉ាន់ និងបុត្រធីតា	៥០ \$
៥៣-	ឧកញ៉ា ស៊ុន សុខា និងលោកជំទាវ សុខា ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៥៤-	ឧ.សិ.ត្រា វ៉ាន្តី និង ឧ.ស.ត្រា គឹមពិសារ	៥០ \$
៥៥-	ឧ.ស.រស់ សារ៉េន និង ឧ.សិ.គង់ សារឿង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$

៥៦-	លោក កាន់ គង់ និង អ្នកស្រី ជីវ័ យូម ព្រមទាំងប្អូនៗ និង កូន	៥០ \$
៥៧-	ឧ.ស.តាន់ ស៊ុនឡាយ និង ឧ.ស.ឡេង គឹមហ៊ុយ +បុត្រ+ចៅ ..	៥០ \$
៥៨-	ឯកឧត្តម ម៉ា ស៊ុនហួត និងលោកជំទាវ ណាំង ណារី+បុត្រចៅ	៥០ \$
៥៩-	លោក យ៉ូម យ៉ូត និង អ្នកស្រី ពេជ្រ សារុន	៥០ \$
៦០-	ឧ.សិ.លឹម ឈីវីយី ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៦១-	ឧ.សិ.ផឹង គឹមសាំង	៥០ \$
៦២-	ឧ.សិ.រស់ សុផល ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៦៣-	ឧ.ស.កាំង ង៉ែត និង ឧ.ស.តាង គន្ធពិដោរ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦៤-	ឧ.សិ.ផាំង ស្រុយ ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	៥០ \$
៦៥-	ឧ.ស.ឡៅ គឹមសុង និង ឧ.សិ.ហោ សុខា ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	៥០ \$
៦៦-	ឧ.សិ.ជិន ហូ ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៦៧-	ឧ.ស.ព្រុំ សុន និង ឧ.សិ.ស៊ុន យុត ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៦៨-	ឧ.ស.ម៉ៅ សយ និង ឧ.សិ.គង់ ចំរើន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៦៩-	លោកស្រី ជិន ថារី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៧០-	លោក ជា ស៊ីថា និង លោកស្រី ម៉ង់ ច័ន្ទណា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៧១-	ឧ.ស.តៃ លី និង ឧ.សិ.យូ តាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៧២-	ឧ.ស.ឡៅ ឈីវីយូយ និង ឧ.សិ.ផៃ ស៊ីវលាង ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៧៣-	ឧ.សិ.ឡុង អ៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៤០ \$
៧៤-	ឧ.ស.ខៀវ ជៀប និង ឧ.សិ.ប៉ោ គឹមស្រាំង ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ	៤០ \$
៧៥-	ឧ.ស.តាំង សុផល និង ឧ.សិ.ឡុង កេង ព្រមទាំងបុត្រ	៣០ \$
៧៦-	ឧ.ស.ឡឹម ក្រហម និង ឧ.សិ.តាំង ធីយន ព្រមទាំងបុត្រ	៣០ \$
៧៧-	ឧ.ស.ហ៊ុយ កេង និងឧ.សិ.លឹម គៀម ព្រមទាំងបុត្រ	៣០ \$

៧៨-	ឧ.សិ.នេត នារី និង គ្រួសារ ព្រមទាំងបុត្រ	៣០ \$
៧៩-	ឧ.សិ.ជាំ ថាវ	៣០ \$
៨០-	ឧ.សិ.ហូ វ៉ាន់ណែ ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០ \$
៨១-	ឧ.សិ.ជាំ នាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០ \$
៨២-	ឧ.សិ.ប្រាក់ គា ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	៣០ \$
៨៣-	ឧ.ស.ជឿង លុចគី និង ឧ.សិ.សេង គន្ធីវី	៣០ \$
៨៤-	ឧ.ស.ខៀវ វ៉ុត្តា (ហៅម៉ុ)	១៥.០០០រ៛+ ២៥ \$
៨៥-	លោក ព្រាប សារី និង អ្នកស្រី ឡុង យ៉ុម+កុមារា ព្រាប ទុម	២៥ \$
៨៦-	ឧ.សិ.យុត ជា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
៨៧-	ឧ.ស.កៅ សេក និង ឧ.សិ.យី សាគុណ ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
៨៨-	កាង ប៉េងហាក់ និង កាង ភានី	២០ \$
៨៩-	ឯកឧត្តម សូស កាណាន និងលោកជំទាវ សោម វណ្ណស៊ុន+បុត្រ	២០ \$
៩០-	ឧ.ស.ឃ្លោក យិត និង ឧ.សិ.ស្នំ ស៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
៩១-	ឧ.ស.ឈរ ហិរឈៀង និង ឧ.សិ.ព្រំ ភិរាណា ព្រមទាំងបុត្រ ...	២០ \$
៩២-	ឧ.ស.អ៊ុយ ជួន និង ឧ.សិ.ព្រំ ភិណារីន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
៩៣-	លោក ផាយ រឿន និង លោកស្រី រត្ន សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ .	២០ \$
៩៤-	ឧ.សិ.ឈុន មុំ និង ឧ.សិ.រត្ន ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
៩៥-	ឧ.សិ.គុជ ឆុក ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
៩៦-	កុមារី តាំង សានីតា និង កុមារី តាំង សុមាវតី	២០ \$
៩៧-	ឧ.សិ.ផៃ ស៊ីវឡែង	២០ \$
៩៨-	ឧ.ស.ហុង ជ្រិន និង ឧ.សិ.ឡេង ចំរើន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
៩៩-	ឧ.សិ.នេត សារុន	២០ \$

១០០-	ឧ.សិ.កាក់ រ៉ូចលាង ព្រមទាំងកូនចៅ និងប្អូន	២០ \$
១០១-	ឧ.សិ.គង់ អាន និង ឧ.សិ.ជូ វណ្ណា +ស្វាមី	២០ \$
១០២-	ឧ.សិ.យ៉េក ហួយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១០៣-	លោក ទ្រី ប៉ាវ និង ឧ.សិ.តាត់ ណែជា ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១០៤-	ឧ.សិ.មាយ សំអុល	២០ \$
១០៥-	ឧ.ស.តាំង ហេងកៅ និង ឧ.សិ.សី គឹមសេង	២០ \$
១០៦-	ឯកឧត្តម នួន សំអាត និងលោកជំទាវ ម៉េង ផាន់ណូរ៉ា+កូនចៅ .	២០ \$
១០៧-	ឧ.សិ.ម៉ុក សុធាវី (ហៅ ស៊ីណា) និង ស្វាមី	២០ \$
១០៨-	ឧ.ស.គួង លាងផេង និង ឧ.សិ.ជូ ស៊ីហៀង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	២០ \$
១០៩-	ឧ.ស.សេង សាំងនី (កុយ)	២០ \$
១១០-	ឧ.សិ.ឈឹម ផលវិទ្យា និងក្មួយ វណ្ណ ភក្តី	២០ \$
១១១-	ឧ.សិ.ឈឹម គឹមព្រី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១១២-	ឧ.ស.ម៉ួវ ធីម និង ឧ.សិ.ហ៊ាន ណែយឹម (ហៅម៉ុ) +បុត្រ និងចៅ ..	២០ \$
១១៣-	ឧ.ស.ហ៊ាន វ៉ាវឿន (ពៅ) និង ឧ.សិ.ប៊ែន បុប្ផា ព្រមទាំងបុត្រ ..	២០ \$
១១៤-	ឧ.ស.ហាង គិន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១១៥-	ឧ.សិ.សៀម អ៊ី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១១៦-	លោក វង្ស សោភ័ណ និង លោកស្រី ឡោ គឹមលាង	២០ \$
១១៧-	ឧ.ស.យន្ត សួន និង ឧ.សិ.តាំង ឈុងប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១១៨-	ឧ.ស.ស៊ុយ មី និង ឧ.សិ.ឡាយ ស៊ុយឡៅង ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១១៩-	ឧ.ស.ទូច កៅ និង ឧ.សិ.ឈីវ ឡាន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១២០-	ឧ.សិ.ខៀវ នាង ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១២១-	ឧ.ស.ប៊ុត សាវ៉ៃ និង ឧ.សិ.និន រ៉េន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$

១២២-	ឧ.សិ.ប៊ុត ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១២៣-	ឧ.ស.យិច ឈីន និង ឧ.សិ.តៃ សុម៉ាលី (ប៊ួយ) ព្រមទាំងកូនចៅ ..	២០ \$
១២៤-	ឧ.ស.ជន ឈាងលី និង ឧ.សិ.ហាំ លន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១២៥-	ឧ.សិ.គី ប៊ួយ ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១២៦-	ឧ.សិ.គាត ជន និង ចៅស្រី គី ដាន្ត	២០ \$
១២៧-	ឧ.សិ.ជា ស៊ីណា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១២៨-	ឧ.ស.តាក គីអាំង និង ឧ.សិ.ឱម លាងគ្រី +កូន តាក វិវណ្ណ ..	២០ \$
១២៩-	ឧ.សិ.ត្រុយ លាងជុន និង កូនក្មួយ	២០ \$
១៣០-	ឧ.ស.អ៊ុច ព្រឿង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣១-	ឧ.ស.ប៉ុល នាង និង ឧ.សិ.ត្រៀល ស៊ីយ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ .	២០ \$
១៣២-	ឧ.សិ.តាន់ ប៊ុហ្គិច +ឧ.សិ.តាន់ ប៊ុស៊ីម +ឧ.សិ.តាន់ ប៊ុហ៊ាក់	២០ \$
១៣៣-	ឧ.សិ.អិត លាងពិន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៣៤-	ឧ.ស.អ៊ាត ឡេង និង ឧ.សិ.ដួង សោភា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៥-	ឧ.សិ.គង់ គីមស្រួយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១៣៦-	ឧ.សិ.ចាន់ នាង និង ឧ.សិ.ចាន់ ស្រី	២០ \$
១៣៧-	ឧ.ស.នុត វន្តា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុភា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៨-	ឧ.ស.តាំង សុងឈីម និង ឧ.សិ.លី ឡេហ៊ាង ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៣៩-	ឧ.ស.រស់ សំណាង និង ឧ.សិ.ឈង ម៉ាក់នី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៤០-	ឧ.ស.លីម សេង និង ឧ.សិ.ទិន សន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៤១-	ភិក្ខុ បិតធម្មោ សៅ នោ	២០ \$
១៤២-	ឧ.សិ.ហែម ឈាយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៣-	ឧ.ស.ហ៊ួយ សេងហៀង និង ឧ.សិ.គីម ឆេង	២០ \$

១៤៤-	ឧ.ស.សាន្ត ពិសិដ្ឋ	៤០.០០០រៀល	២០ \$
១៤៥-	ឧ.ស.ម៉ៅ ស្រីនិង ឧ.ស.ទួច ស៊ីនហ៊ាន ព្រមទាំងកូនចៅ		២០ \$
១៤៦-	ឧ.ស.ញ៉ាន ជាស៊ី ព្រមទាំងកូនចៅ		២០ \$
១៤៧-	ឧ.ស.ល្ងង ណារេត		២០ \$
១៤៨-	ឧ.ស.គុយ សុផន ឧ.ស.ខាត់ កាន និងកូនចៅ+ចៅទួត		១៥ \$
១៤៩-	ឧ.ស.អ៊ុម យ៉ាន និង បុត្រ ហ្វា សំផន +ភរិយា +ចៅ		១៥ \$
១៥០-	ឧ.ស.ស៊ូ មួយ និង ឧ.ស.ពៅ ស៊ីថា ព្រមទាំងមាតា		១៥ \$
១៥១-	ឧ.ស.ដូង ស៊ីនួន និង ក្មួយ ប៊ូលីន ព្រមទាំងចៅ		១៥ \$
១៥២-	ឧ.ស.ឯក សារី និងប្អូនប្រុស + ឧ.ស.នួន សុខន		១៥ \$
១៥៣-	ឧ.ស.នោ គឹមហាក់ និង ឧ.ស.ជា សុខុម ព្រមទាំងកូនចៅ		១៥ \$
១៥៤-	ឧ.ស.នាង ម៉ៅ ព្រមទាំងប្អូនៗ		១៥ \$
១៥៥-	ឧ.ស.គាំ អ៊ុំ និង ឧ.ស.គុង ខេ ព្រមទាំងបុត្រ		១៥ \$
១៥៦-	ឧ.ស.ជា សុថាវី (ហៅកុយ) និង ឧ.ស.គឹម លឹម + កូនចៅ		១៥ \$
១៥៧-	ឧ.ស.ជាន យ៉ែត និង ឧ.ស.សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ		១៥ \$
១៥៨-	ឧ.ស.អាយ ស្លក និង ឧ.ស.សុខ ម៉េង		១៥ \$
១៥៩-	ក្រុមវេនថ្ងៃ ១០ រោច នៅបឹងសាឡាង	៤០.០០០រៀល	១៣ \$
១៦០-	ឧ.ស.ហុក ហេង និង ឧ.ស.ស៊ុយ ឡឿ+ឧ.ស.ហេង វីន្ត+ក្រសារ ...		១១ \$
១៦១-	កុមារា ចែម វណ្ណវប្បទិ និង កុមារា ចែម ចេស្តា		១០ \$
១៦២-	លោកស្រី សុខា គងពិសី និង ស្វាមី		១០ \$
១៦៣-	លោក នុត អ៊ុន វណ្ណា និងលោកស្រី សុខា អ៊ីវ៉ែន		១០ \$
១៦៤-	ឧ.ស.ហ៊ុំ វ៉ែន (ហៅប៊ុច) +បុត្រ និងកុមារី ចែម រស់សាន្តសិរីវឌ្ឍនា		១០ \$
១៦៥-	លោកយាយ យឹម ស៊ុយ ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$

១៦៦-	ឧ.សិ.ឯក ឃិន និងបុត្រី ប៊ុន សិតា *ស្វាមី *បុត្រ	១០ \$
១៦៧-	ឧ.សិ.គី គឹមហាប់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៦៨-	ឧ.សិ.ឡោ រូងឡោង	១០ \$
១៦៩-	កាង អេងម៉េង និង ឃូ ស៊ីវហុង ហៅមួយ	១០ \$
១៧០-	ឃួរ ម៉ុងឡោង និង ឡោ ស៊ីវហេង	១០ \$
១៧១-	ឡាក់ ឡាយ និង ឡោ ស៊ីវប៉ន	១០ \$
១៧២-	លាម ឈា និង ឡោ ស៊ីវប៉ាវ	១០ \$
១៧៣-	ឃួរ ទ្រី និង ឡោ ស៊ីវនី	១០ \$
១៧៤-	ឧ.សិ.ទុយ ដាវ	១០ \$
១៧៥-	ឧ.សិ.បួរ និង នាងរី (សាកអាគុយ)	១០ \$
១៧៦-	ឧ.សិ.សុខា	៤០.០០០៛ *
១៧៧-	ពេឡ ហុង សី និង អ្នកស្រី ម៉ុ	១០ \$
១៧៨-	ឧ.សិ.ឆេង អៀង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៧៩-	ឧ.សិ.ទួន សៀង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
១៨០-	ឧ.សិ.នួ ម៉ាសី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៨១-	ឧ.សិ.តាំង អៀងស៊ុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៨២-	ឧ.សិ.ស្រី វណ្ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៨៣-	ឧ.សិ.ណៅ អ៊ាន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ *ចៅ	១០ \$
១៨៤-	ឧ.សិ.សំ សោកណ្ណ និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
១៨៥-	ឧ.សិ.ប្រាក់ ចន្ទសុខា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៨៦-	ឧ.សិ.គឹម ស្រីពៅ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៨៧-	ឧ.សិ.មៀច ខេម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$

១៨៨-	ឧ.ស.ម៉ែ ឧល និង ឧ.ស.ហ៊ឹង សុំ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៨៩-	ឧ.ស.សូ យិន និង ឧ.ស.ហ៊ុយ យ៉ង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩០-	ឧ.ស.គង់ សណ្តាប់ និង ឧ.ស.ឱក សំអាត ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..	១០ \$
១៩១-	ឧ.ស.គ្រូច ឡាំង និង ឧ.ស.យិន ពណ៌ង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..	១០ \$
១៩២-	ឧ.ស.ស្រី វណ្ណា និង ឧ.ស.គ្រូច សុមាសី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..	១០ \$
១៩៣-	ឧ.ស.អ៊ុង គឹមសាន និង ឧ.ស.រត្ន អឿង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩៤-	ឧ.ស.សិម ទន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩៥-	ឧ.ស.ទីង គឹមហេង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩៦-	ឧ.ស.ស៊ីវ ហុង និង ឧ.ស.គុជ រុស្សខា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩៧-	លោក ហួន សិរិទ្ធ និង ឧ.ស.ទួត សារ៉ាង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៩៨-	ឧ.ស.ហ៊ីស សុរិយា +ឧ.ស.សេង ចន្ទា និង ភរិយា +បុត្រ	១០ \$
១៩៩-	លោក ជុក ស៊ីផា និង ឧ.ស.ម៉ម ម៉ាឡា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២០០-	លោក ម៉ម ម៉ូរា និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២០១-	លោកស្រី សុខ ជា ព្រមទាំងស្វាមី និង បុត្រ	១០ \$
២០២-	លោកស្រី ឡុង វុទ្ធី ព្រមទាំងស្វាមី និង បុត្រ	១០ \$
២០៣-	លោកស្រី រត្ន សុខា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២០៤-	លោក ឈេវៀង ប៊ុនណារិទ្ធ លោកស្រី ជុក ច័ន្ទរតនា+ក្រុមគ្រួសារ	១០ \$
២០៥-	ឧ.ស.វ៉ែន វ៉ាន និង ឧ.ស.វ៉ែន អុំ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២០៦-	ឧ.ស.ហង្ស ជ្រី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២០៧-	ឧ.ស.អ៊ុយ ចេង និង ឧ.ស.ហ៊ុយ លានហិ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២០៨-	ឧ.ស.ស្លុង ទ្រី និង ឧ.ស.ហ៊ុយ លានអ៊ុង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២០៩-	ឧ.ស.អ៊ុក មឿន និង ឧ.ស.ហ៊ុយ លានទី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

២១០-	ឧ.ស.តេង លន និង ឧ.សិ.ប៊ិច រឿយ	១០ \$
២១១-	ឧ.សិ.ហេង គូ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២១២-	លោក ហោ គឹមស្បើង និង អ្នកស្រី អៀង សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៣-	ឧ.ស.ជឹង វ៉ែងអារី និង ឧ.សិ.គឹម យឿង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ .	១០ \$
២១៤-	ឧ.សិ.សៅ សុគន្ធ	១០ \$
២១៥-	ឧ.សិ.អ៊ុក ច័ន្ទថា និងគ្រួសារ	១០ \$
២១៦-	អ្នកស្រី តន់ វណ្ណថា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៧-	ឧ.សិ.សុខ ខេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៨-	ឧ.ស.លី គឹមអាន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៩-	ឧ.សិ.យឿន ច័ន្ទលី និង ឧ.សិ.យឿន ថាវី ព្រមទាំងបងប្អូន	១០ \$
២២០-	ឧ.សិ.អៀង ហ្លួច ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២១-	ឧ.ស.ជី អឿង និង ឧ.សិ.លឹម ហួយឡេង	១០ \$
២២២-	ឧ.សិ.គ្រុយ លាងចាយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២៣-	ឧ.ស.តុល ថៃ និង ឧ.សិ.ព្រំ យ៉ាត ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២៤-	ឧ.សិ.ប្រាក់រី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២៥-	ឧ.ស.ពៅ ធី គង់ទុំ	១០ \$
២២៦-	កុមារី តាំង សុមារីតី	១០ \$
២២៧-	ឧ.សិ.ដូរី មុយអ៊ី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២៨-	ឧ.ស.អ៊ុំ ប៊ុនសេង និង ឧ.សិ.លាង ឡាំង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២២៩-	ឧ.ស.ហេង វ៉ែងហួត និង ឧ.សិ.ប៊ុន ស៊ីណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៣០-	ឧ.សិ.លឹម អេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៣១-	ឧ.សិ.គី ពេញ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

២៣២-	ឧ.ស.យ៉ត ប៊ុច	១០ \$
២៣៣-	ឧ.សិ.សោម យ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	១០ \$
២៣៤-	ឧ.សិ.សុខ អ៊ុក	១០ \$
២៣៥-	ឯកឧត្តម គិន ឡាយ និងលោកជំទាវ អុំ គឹមទី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៣៦-	ឧ.សិ.សុំ និងកូនចៅ	២០.០០០រ+ ១០ \$
២៣៧-	ឧ.សិ.សេង គឹមសាន្ត និង ឧ.សិ.ឌឹម សុខមុំ+កូន សេង មុនីមរកត ..	១០ \$
២៣៨-	ឧ.សិ.ដូង សាមៀន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៣៩-	ឧ.ស.ឃួន ឃៀន និង ឧ.សិ.លិន ជា •មាតាបិតា•កូនៗ	១០ \$
២៤០-	ឧ.ស.ខៀវ សារឿន	១០ \$
២៤១-	ឧ.សិ.អ៊ុក គឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤២-	ឧ.សិ.សុំ សុខមួយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៤៣-	ឧ.សិ.សោម សុខខេង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៤៤-	ឧ.ស.នា សុខា និង ភរិយា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៥-	វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាន រ៉ាវី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៤៦-	លោក ហ៊ុំ ថេង និង ឧ.សិ.ខឹង ចូ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៤៧-	ឧ.សិ.ហ៊ុំ ជារឡេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៨-	ឧ.សិ.លឹម ប៊ូ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៩-	ឧ.សិ.នៅ សារិន	១០ \$
២៥០-	ឧ.សិ.ហែម សាខន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥១-	ឧ.សិ.ចាប ម៉េងលៀង	១០ \$
២៥២-	ឧ.សិ.កង សុខន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៥៣-	ឧ.ស.សែន សុវណ្ណវិទូ និង ឧ.សិ.យន្ត ចន្ទា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

២៥៤-	ឧ.សិ.ហ៊ុន ហេង	១០ \$
២៥៥-	ឧ.ស.យន្ត សីលា	១០ \$
២៥៦-	ឧ.ស.យន្ត កៅ និង ភរិយា	១០ \$
២៥៧-	ឧ.សិ.ស៊ុយ ឆន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥៨-	ឧ.ស.ជន និង ឧ.សិ.វើយ	១០ \$
២៥៩-	ឧ.សិ.យិន យិន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦០-	ឧ.សិ.សោម ឡុង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦១-	ឧ.ស.ជុំ សុវណ្ណ និង ឧ.សិ.រាជ យឿង	១០ \$
២៦២-	ឧ.សិ.យិន យឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦៣-	ឧ.សិ.ថៃ ស្រីតូច ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៤-	ឧ.សិ.លី សាំងអ៊ុន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦៥-	ឧ.សិ.សូវ គីម្រូច និង ឧ.សិ.ឡាំ +ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៦-	ឧ.សិ.ហែម ពិដោរ និង ឧ.សិ.គី យក់បួយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៧-	ឧ.សិ.លីវ ថងមួន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២៦៨-	ឧ.ស.ស៊ុន ហេង និង ឧ.សិ.សូ ងួន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦៩-	ឧ.សិ.យឹម តុន និង ឧ.សិ.យឹម សុខុម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧០-	ឧ.សិ.ស្លុង ឆន្ទា និង ឧ.សិ.អំ សល់ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧១-	ឧ.ស.ឆេង ហ៊ាន និង ឧ.សិ.ជួប ម៉ារ៉ា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧២-	ឧ.ស.ជួប សៃ និង ឧ.សិ.អោម នារី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧៣-	លោក អាំង ជួប និង ភរិយា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧៤-	ឧ.សិ.អូយ មិនា និង ឧ.សិ.ជន សាងហៃ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧៥-	ឧ.ស.អូយ ង៉ូវ និង ឧ.សិ.ហ៊ឹង សួន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

២៧៦-	ឧ.សិ.ចេង យីចលន និង ឧ.ស.ផង់ សេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧៧-	ឧ.ស.សាំង ឆេ និង ឧ.សិ.ដូរ ហ៊ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៧៨-	លោក អូយ ម៉េងត្រី និង លោក អូយ ម៉េងហ៊ាត ព្រមទាំងកូនចៅ ..	១០ \$
២៧៩-	ឧ.ស.ឈួយ គី និង ឧ.សិ.ស្រែង មួយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៨០-	លោកវេជ្ជ.ឈួយ ម៉េង និង លោកស្រី គាត ភូង ព្រមទាំងកូនចៅ ..	១០ \$
២៨១-	ឯកឧត្តម គី ហ៊ាន និង លោកជំទាវ ធួន សង្ហា ព្រមទាំងកូនចៅ ...	១០ \$
២៨២-	ឧ.ស.យិន បុល ឧ.សិ.ស្រែង ចេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៨៣-	លោក ស្រី វណ្ណា និង លោកស្រី អ៊ុក ចន្ថា ហៅ ស៊ីវចាំង+កូនចៅ .	១០ \$
២៨៤-	លោក កាយ ឡូត និង អ្នកស្រី គី សាណា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៨៥-	ឧ.សិ.ជា ហ៊ុយឆេង និង ឧ.សិ.ឡៅ ហ្លេចង់ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៨៦-	ឧ.ស.ជា ខេង និង ឧ.សិ.សៀង យូណា ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ	១០ \$
២៨៧-	ឧ.សិ.ស្រែង ក្រីង និង ឧ.សិ.ឃ្លាំង ថាវុចថា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៨៨-	ឧ.សិ.ហាស់ សំជិន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២៨៩-	ឧ.ស.លឹម មុនី និង ឧ.សិ.ចាប រុន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩០-	ឧ.សិ.អ៊ុង យឹមស្រីន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩១-	ឧ.សិ. វ៉ា គឹមហោ និង ឧ.ស.វ៉ា ជេន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩២-	ឧ.ស.តៃ ហាវ និង ឧ.សិ.ជុន ណែអ៊ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩៣-	ឧ.សិ.ឌី បុច្ឆា និង កញ្ញា វង់ ដូងម៉ន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩៤-	ឧ.សិ.តាំង ចាន់ណែ និង ឧ.សិ.តាំង អ៊ុវម្លុ+ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ .	១០ \$
២៩៥-	ឧ.សិ.ពៅ ឡូត ព្រមទាំងបុត្រី	១០ \$
២៩៦-	ឧ.សិ.ជួយ ជួនសុផល ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩៧-	ឧ.សិ.ស៊ុន សាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

២៩៨-	ឧ.ស.ផែង សារិទ្ធ និង ឧ.សិ.តាន់ ឡាត់ឌី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៩៩-	ឧ.សិ.កេត ណើ និង ឧ.សិ.ទួន ស៊ុនណារី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០០-	ឧ.សិ.វ៉ាន់ ទ្រព្យ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០១-	ឧ.សិ.អោក ឡាយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០២-	ឧ.សិ.អ៊ុង គឹមហ្លួច ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០៣-	ឧ.សិ.ឡុក សុកអ៊ឹម និង ឧ.សិ.កុក លាងស៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០៤-	ឯកឧត្តម អ៊ុន ស៊ីថា និង លោកជំទាវ ហួត ណារី ព្រមទាំងកូនចៅ .	១០ \$
៣០៥-	ឧ.សិ.មូល សុខលី និង ឧ.សិ.ស្នង ចន្ទា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០៦-	លោក ស៊ុន ផល្គុន និង លោកស្រី សេក សាវ៉ាត ព្រមទាំងកូនចៅ ..	១០ \$
៣០៧-	លោក ផេង លឹម និង លោកស្រី សេក សាវ៉ាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣០៨-	ឧ.សិ.សា គឹមហេង និង អ្នកស្រី យឹម សំណាង និង ស្វាមី•កូនចៅ .	១០ \$
៣០៩-	ឧ.ស.តូច ចេង និង ឧ.សិ.អ៊ូ ម៉ិច ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១០-	ឧ.សិ.តាន់ បុប្ផា និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១១-	ឧ.សិ.គឹម សំភិលី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១២-	ឧ.សិ.ទិត្យ នារី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៣-	ឧ.សិ.ប៉ែន សុខុម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៤-	ឧ.សិ.វ៉ាន់ យុយឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៥-	ឧ.សិ.តុប និង កូនក្មួយ	១០ \$
៣១៦-	ឧ.សិ.តន់ ច័ន្ទតារា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣១៧-	ឧ.ស.អ៊ុង សាប៊ិន និង ឧ.សិ.ពត ណាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣១៨-	ឧ.ស.អ៊ុម សាទិន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៩-	ឧ.សិ.មាស មូលី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

៣២០-	ឧ.សិ.ដោក សុខ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២១-	ឧ.សិ.ប៊ុន វ៉ាន់នី ហៅច្នក ព្រមទាំងប្អូន និងចៅ	១០ \$
៣២២-	ឧ.សិ.ព្រំ សារិន ហៅម៉ាវឌី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៣-	ឧ.សិ.តៃ គឹមហ៊ុន និង ឧ.សិ.តាង សុខអ៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៤-	ឧ.ស.ខៀវរិន និង ឧ.សិ.គឹម ផន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៥-	ឧ.សិ.ជា គឹមញ៉ាណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៦-	ឧ.សិ.ឈឿង ប៊ុច ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៧-	ឧ.ស.ជុយ អ៊ុយប៊ុន និង ឧ.សិ.ឈឿង សៀន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៨-	ឧ.សិ.ម៉ា វណ្ណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣២៩-	ឧ.សិ.គឹម សុខានី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣០-	ឧ.សិ.ហេង ញាណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣១-	ឧ.សិ.ប្រាប សារឿន និង ឧ.សិ.ឈិន ម៉ុំ	១០ \$
៣៣២-	លោក នួន ឡុង និង អ្នកស្រី ឡុង មុនីបញ្ញា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៣-	លោក ទួច ហាក់ និង ភរិយា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣៤-	ឧ.សិ.កែវ ជិន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣៥-	ឧ.សិ.អ៊ុន លីណា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣៦-	ឧ.សិ.តាំង លីតាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៣៧-	ឧ.សិ.សុខ ភួង និង ឧ.សិ.សុខ ផៃ	១០ \$
៣៣៨-	លោកស្រី ជីវី គឹមឆេង និង ឧ.សិ.ជីវី យ៉ា	១០ \$
៣៣៩-	ឧ.សិ.ស្រីន ស្រីន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៤០-	ឧ.សិ.គឹម ម៉ាវ៉ាត់ (ហៅ ម៉ៅ ណាវ៉ាត់)	១០ \$
៣៤១-	ឧ.សិ.អ៊ុន ឈូក និង ឧ.សិ.អ៊ុក	១០ \$

៣៤២-	ឧ.សិ.ងម សុខន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៤៣-	ឧ.សិ.កែវ ណាត្រី	១០ \$
៣៤៤-	ឧ.សិ.ឃុត ម៉ាឡៃ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៤៥-	ឧ.សិ.ឈួន ស៊ីហាន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៤៦-	ឧ.សិ.ថុល នាង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៤៧-	ឧ.សិ.ខ្លឹង ណាត ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៤៨-	លោកស្រី លឹម លីហៀង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤៩-	ឧ.សិ.ហ៊ឺ ហ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥០-	ឧ.ស.អេង វណ្ណា និង ឧ.សិ.សៅ ណារី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥១-	ឧ.ស.ណាំ យី	១០ \$
៣៥២-	ឧ.សិ.សៀក សោភិន (ហៅបួយ)	១០ \$
៣៥៣-	ឧ.សិ.ប៊ុត ច័ន្ទបុត្រ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៥៤-	ឧ.សិ.ខេង លាភានី (ភា) និងម្តាយ ឈរ ហុកសិរី	១០ \$
៣៥៥-	ឧ.ស.ព្រំ យឿន និង ឧ.សិ.រាម សាឃ្យិន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៥៦-	ឧ.ស.យឹម សារិន្ទ និង ឧ.សិ.វិង សុខា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥៧-	ឧ.ស.សុខ ឡៅ និង ឧ.សិ.សុខ យ៉ិន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥៨-	ឧ.សិ.ហួយ យឿង	១០ \$
៣៥៩-	ឧ.សិ.ទុយ អ៊ាមខេង និង ស្វាមី +បុត្រ+ឧ.ស.តាំងប៊ុនជុន+ភរិយា .	១០ \$
៣៦០-	ថា សាឃ្យិត	១០ \$
៣៦១-	ឧ.សិ.អ៊ុយ សំណាង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៦២-	ឧ.ស.ទា អៀមភាវ និង ឧ.សិ.អ៊ុង សៀកមួយ ព្រមទាំងកូនចៅ .	១០ \$
៣៦៣-	ឧ.សិ.ស្មឿ សៅរ៍ឆេង និង ម្តាយ ព្រមទាំងបងប្អូន	១០ \$

៣៦៤-	ឧ.ស.ផាង ថាន និង ឧ.ស.ង៉ែត ណារឿន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៦៥-	ឧ.ស.ពិន គង់ និង ឧ.ស.ខែម សុម៉ាលី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៦៦-	ឧ.ស.នៃ ឡេង និង ឧ.ស.ព្រំ សំ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៦៧-	ឧ.ស.សុខ យិន និង ឧ.ស.ចិន តុន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៦៨-	ឧ.ស.ឈួរ ទ្រី ហៅសាន្ត និង ឧ.ស.សុខ ច័ន្ទ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៦៩-	ឧ.ស.អ៊ូ ប៊ុនសេង និង ឧ.ស.លាង ឡាំង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៧០-	លោក ពៅ ប៊ុនឡុន និង អ្នកស្រី អំ នីឡែន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៧១-	ឧ.ស.ពេជ្រ សុយិត	១០ \$
៣៧២-	ឧ.ស.ចាន់ ណន និង កូនចៅ	១០ \$
៣៧៣-	ឧ.ស.រស់ វណ្ណា និង ឧ.ស.ឈុន ចំណាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៧៤-	លោក ណី សុណា និង អ្នកស្រី នន់ សៅវន្តី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៧៥-	ឧ.ស.គឹម ច័ន្ទបុត្រ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៧៦-	ឧ.ស.ប៊ិន ផល្លា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៧៧-	ឧ.ស.ហង់ វណ្ណៈ និង ឧ.ស.ប៉ែក ចរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៧៨-	ឧ.ស.ហេង សុផា និង លោក លាង តូ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៧៩-	ឧ.ស.រឿន សារូ និង ឧ.ស.តូច លីណារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៨០-	ក្រុមវេនចង្កាន់ព្រះសង្ឃទាំង ៥ វត្ត	១០ \$
៣៨១-	ឧ.ស.ទីម សំបូរី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៨២-	ឧ.ស.ជួង ខេន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣៨៣-	ឧ.ស.ឡាច ផ្លូ និង ឧ.ស.ឱក យ៉ន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$

១- Mr.ALEXANDRE Jean Rene et Mme ALEXANDRE Samedy . ១០០អ៊ឺរ៉ូ

២- ឧ.ស.ថន លក្ខិណា ព្រមទាំងបុត្រ ៣០អ៊ឺរ៉ូ

៣-	ឧ.ស.សន ប៉ិនថន	២០អ៊ូ
៤-	ឧ.សិ.តាំង យ៉ានី	២០អ៊ូ
៥-	ឧ.សិ.ថន សត្តា និងបុត្រ	២០អ៊ូ
៦-	កញ្ញា ថន កញ្ញា	២០អ៊ូ
៧-	កញ្ញា ថន បុប្ផា	២០អ៊ូ
៨-	យុវជន ថន ថានណារីទ្ធ (និស្សិតពេទ្យ)	២០អ៊ូ
៩-	កញ្ញា ថន ថានណារីន (និស្សិតពេទ្យ)	២០អ៊ូ
១០-	ឧ.ស.ថន វ៉ាន់ថា ព្រមទាំងបុត្រ	២០អ៊ូ
១១-	កុមារា ALEXANDRE Stephane	១០អ៊ូ
១២-	យុវជន ថន ថានណារ៉ុង THAN Thanarong	១០អ៊ូ
១៣-	កញ្ញា ថន ថានណារត្នី THAN Thanarath	១០អ៊ូ
១៤-	ឧ.សិ.លី ឈុនសិ (ហៅ ស)	១០អ៊ូ
១-	ឧ.ស.សំ សុខគុណ ឧ.សិ.លី សៀមហេង ព្រមទាំងបុត្រ	២០០អ្នកស្រាវជ្រាវ
២-	ឧ.ស.ប៉ិន ហេង និង ឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ ធីតា.	១០០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៣-	ឧ.ស.ឡៅ គឹមដួន និង ឧ.សិ.ដូង លី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៤-	ឧ.ស.យ៉ង់ សិន និង ឧ.សិ.នន់ ហេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៥-	លោកម្ចាស់ ឡូញ ផល្លី	១០០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៦-	ក្រុមគ្រូសារឧបាសិកា ឈ គឹមស៊ុន	៥០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៧-	ឧ.ស.ឈិត ថ្ងៃ និង ឧ.សិ.បាត់ ណែហាំង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៨-	លោកយាយ ប្រាក់ ខាត់+ឧ.ស.ស៊ុន សាន្ត ឧ.សិ.គង់ សម្បត្តិ	៥០អ្នកស្រាវជ្រាវ
៩-	ឧ.ស.រាជ សាំង និង ឧ.សិ.វង់ វិទ្ធ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០អ្នកស្រាវជ្រាវ

១០-	ឧ.ស.ដែន គង់ហួត និង ឧ.សិ.កាំង គីមស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ .	៥០អូស្ត្រាលី
១១-	ឧ.សិ.សំ សុមន្ត និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០អូស្ត្រាលី
១២-	ឧ.សិ.លីម ស៊ូអេង និងកូន ម៉េង ប៊ុន្ទារី+ស្វាមី+បុត្រ ..	៥០អូស្ត្រាលី
១៣-	ឧ.សិ.យិន មួយហ្វូ	៤០អូស្ត្រាលី
១៤-	ឧ.សិ.តា យូអេង ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០អូស្ត្រាលី
១៥-	ឧ.ស.តាំង កេងយូ និង ឧ.សិ.ស៊ីមន សួស +កូនចៅ	៣០អូស្ត្រាលី
១៦-	ឧបាសក ស ប៊ុនធឿង	២០អូស្ត្រាលី
១៧-	ឧ.សិ.ស៊ី ស៊ី	២០អូស្ត្រាលី
១៨-	ឧ.សិ.សូយ មួយ	១០អូស្ត្រាលី
១-	ឧ.ស.អោន អៀន និង ឧ.សិ.សារ៉ាយ គីមលឿន+កូនចៅ	៣.០០០បាត
២-	ឧ.សិ.ម៉ក់ គិន	៥០០បាត
១-	ឧ.ស.ហួយ ឈុន និង ឧ.សិ.យ៉ា សាន +ពុទ្ធបរិស័ទ	៨៣៥.០០០រ
២-	ឧ.ស.ឆ្មាំ (ធម្ម)ប៊ុនស្រុន និង ឧ.សិ.យ៉ែម សួស្តី+បុត្រ	៥០០.០០០រ
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទ ផ្សារឈើកាច់ ព្រៃវែង	៣៦៦.០០០រ
៤-	ឧ.ស.ស្លុង ហ៊ឹង និង ឧ.សិ.អ៊ាបទី ហ៊ឹង ព្រមទាំងបុត្រ	៣៦០.០០០រ
៥-	ពុទ្ធបរិស័ទភូមិ ស្រម៉ី	៣០០.០០០រ
៦-	ពុទ្ធបរិស័ទពងទឹក ឃុំគោគពោធិ ស្រុកបូរីជលសា តាកែវ	២០៦.០០០រ
៧-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តវេន្ទ្រវន្ទ្រនារាយ ឬស្សីក្រោក មង្គលបូរី ប.ម.ជ.	២០០.០០០រ
៨-	ក្រុមសមាគមយុវជន យុវនារី អាស្រមមុជ្ជនិស កោះត្រើង	២០០.០០០រ
៩-	ភិក្ខុ ឆាត សុនេត វត្តបទុមវតី	២០០.០០០រ
១០-	ឧ.ស.ស្រែង ស្រាំង និង ឧ.សិ.ទី ចន្ទី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០០.០០០រ

១១-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តតានូ ភូមិថ្មី ឃុំសំបួរ ស្វាយទាប ស្វាយរៀង	១៥០.០០០រ
១២-	ពុទ្ធបរិស័ទសាលាបុណ្យភូមិខ្ពងក្រពើ ឃុំត្រមូង មេមត់	១២០.០០០រ
១៣-	ពុទ្ធបរិស័ទ មេមត់	១១៩.០០០រ
១៤-	ប៉ុនសារីន+នីយ+រ៉ូយ+វែង+តាន់+យ៉ា+នេត្តា+នី+ផ្ទៀង+រិទ្ធ	១០៥.០០០រ
១៥-	ឧ.សិ.អ៊ុក សាឡាំ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០.០០០រ
១៦-	ឧ.សិ.នីម វណ្ណនី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០.០០០រ
១៧-	លោក ម៉ារ សារីន និង លោកស្រី ភោគ ណារិន +បុត្រ ..	១០០.០០០រ
១៨-	ភិក្ខុ ជ៉ា ធន ចៅអធិការវត្តសុខាភមត្រមូង	១០០.០០០រ
១៩-	ឧ.ស.អ៊ុំ គា និង ឧ.សិ.ឈុន គឹមអេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០.០០០រ
២០-	ភិក្ខុ ស្រី ណុល	៨០.០០០រ
២១-	ឧ.សិ.មៀង ឈាងយី និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ	៦០.០០០រ
២២-	លោក ទ្រីន ឡុង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៦០.០០០រ
២៣-	លោក ហេង ធីស៊ុន និង លោកស្រី នាង ធីតា + កូនចៅ	៦០.០០០រ
២៤-	លោកស្រី ពិន វុទ្ធា ព្រមទាំងបុត្រ	៦០.០០០រ
២៥-	ឧ.សិ.សៀង សុវណ្ណនា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	៥៥.០០០រ
២៦-	លោកតា ព្រាប ទុយ	៥០.០០០រ
២៧-	ឧ.ស.ឆាន់ គង់ និង ឧ.សិ.ប្រាជ្ញ សារ៉ាម	៥០.០០០រ
២៨-	ឧ.ស.សៀង អាង និង ឧ.សិ.ជុំ ភីយ៉ម	៥០.០០០រ
២៩-	ឧ.សិ.នូ គឹមលាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០រ
៣០-	ឧ.ស.ហែម សែម និង ឧ.សិ.ឈិត ង៉ា	៥០.០០០រ
៣១-	ឧ.សិ.លី គឹមហៀក ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥០.០០០រ
៣២-	ឧ.សិ.រ៉ាន់+ឧ.សិ.អឿ សារួន+ដារីញ៉ែត+រុទ្ធ+ផល្លា+កូន	៥០.០០០រ

៣៣-	លោក ម៉ី វុធា និង លោកស្រី ឡេវ ចាន់សោភា •បុត្រ ..	៥០.០០០\$
៣៤-	លោកស្រី ងម មុំ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០\$
៣៥-	ឧ.សិ.ណំ សាកី	៥០.០០០\$
៣៦-	ឧ.ស.ងឹម ញាណ និង ឧ.សិ.កាំង ប៊ូលីន ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥០.០០០\$
៣៧-	ឧ.សិ.ឡេង ឃុន	៤៥.០០០\$
៣៨-	ឧ.សិ.អួន ពៅសុវណ្ណារីត	៤៥.០០០\$
៣៩-	ឧ.ស.សុង វ៉ា និង ឧ.សិ.ញ៉ែន ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០.០០០\$
៤០-	ឧ.សិ.ខន សុខយាង	៤០.០០០\$
៤១-	ឧ.ស.អុល និង ឧ.សិ.ម៉ៅ	៤០.០០០\$
៤២-	លោក ហួត សុវណ្ណៈ	៤០.០០០\$
៤៣-	ឧ.សិ.សាន់ ណាស្រៀង និង ឧ.សិ.សោម ជី •ស្វាមី •បុត្រ	៤០.០០០\$
៤៤-	ឧ.សិ.តៃ គឹមឡេង និង ឧ.សិ.មាស ណាត្រី•កូនចៅ	៤០.០០០\$
៤៥-	ឧ.សិ.អ៊ុក ញ៉ែម និង ឧ.សិ.សុខ ណែ ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០.០០០\$
៤៦-	ឧ.សិ.ពេញ មុនី និង ថៃមួយ ព្រមទាំងស្វាមី •បុត្រ	៤០.០០០\$
៤៧-	ឧ.សិ.កង សាត និង ឧ.សិ.ប៉ែន វី ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០.០០០\$
៤៨-	ឧ.សិ.ម៉េង ឆាយគីង និង ឧ.សិ.សុខ ជា ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០\$
៤៩-	ឧ.សិ.អ៊ែត ញ៉ែន និង ឧ.សិ.គី តាំងតា ព្រមទាំងបុត្រ•ចៅ ..	៤០.០០០\$
៥០-	ឧ.សិ.យូ គឹមឡា និង ឧ.សិ.ឈុន គឿន •ស្វាមី •បុត្រ	៤០.០០០\$
៥១-	ភិក្ខុ មួន សុផល	៤០.០០០\$
៥២-	ឧ.សិ.ឡៃ ហ៊ាន់ និង ឧ.សិ.ថោង គឹមហាន •កូនចៅ	៤០.០០០\$
៥៣-	ឧ.សិ.អ៊ុយ សាអាត•ឧ.សិ.សារ៉ុម•ឧ.ស.សៅថាវ•កូនចៅ ..	៤០.០០០\$
៥៤-	ឧ.ស.ហែម សុវណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៤០.០០០\$

៥៥-	ឧ.សិ.លី សំអាត+កូននាង+កូនណាត+កូនរ៉ា+ថៅ	៤០.០០០រ
៥៦-	ឧ.សិ.តាំង ទាម ព្រមទាំងកូនថៅ	៤០.០០០រ
៥៧-	ឧ.សិ.ម៉ក់ គឹមអូន ព្រមទាំងកូនថៅ	៤០.០០០រ
៥៨-	ឧ.សិ.អាយ ទូច ព្រមទាំងបុត្រ និងថៅ	៤០.០០០រ
៥៩-	ឧ.ស.អឿន និង ឧ.សិ.ឡាំង ព្រមទាំងកូនថៅ	៤០.០០០រ
៦០-	ឧ.សិ.លឹម ណែហួយ	៤០.០០០រ
៦១-	ឧ.សិ.ឧត្តមា ពេជ្រ អូន	៤០.០០០រ
៦២-	ឧ.សិ.ហង្ស មាន ព្រមទាំងកូនថៅ	៤០.០០០រ
៦៣-	ឧ.សិ.ហង់ រឹយ៉ា ព្រមទាំងកូនថៅ	៤០.០០០រ
៦៤-	ឧ.ស.ខៀប លាង និង ឧ.សិ.សំ អូន ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០រ

១-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៣០.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
២-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	២៥.០០០ រ	មានចំនួន	២ នាក់
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	២០.០០០ រ	មានចំនួន	១៨ នាក់
៤-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១០.០០០ រ	មានចំនួន	២១ នាក់
៥-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៥.០០០ រ	មានចំនួន	៤ នាក់
៦-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៥ ដុល្លារ	មានចំនួន	១៥ នាក់
៧-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១ ដុល្លារ	មានចំនួន	១ នាក់

សព្វឧទានំ ធម្មឧទានំ ជីវិតាតិ

ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង ។

I

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត~ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
រាជធានីភ្នំពេញ	-04h50 mn	-FM 98 MHz
	-05h00 mn	-FM 99 MHz
	-05h30 mn	-FM 96 MHz
	-12h10 mn	-FM 96 MHz
	-18h00 mn	-FM 95 MHz
	-19h00 mn	-AM 918 KHz
	-19h30 mn	-FM101.25MHz
	-20h00 mn	-FM 98 MHz
	-20h30 mn	-FM 96 MHz
ខេត្តព្រះសីហនុ	-13h00 mn	-FM 93 MHz
	-17h30 mn	-FM100.5 MHz
	-18h00 mn	-FM 92 MHz
	-19h00 mn	-FM107.5 MHz
	-20h00 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តបាត់ដំបង	-05h30 mn	-FM103.2 MHz
	-06h00 mn	-FM 92.7 MHz
	-11h00 mn	-FM 88.5 MHz
	-18h00 mn	-FM 91 MHz
	-18h00 mn	-FM 104 MHz
	-18h30 mn	-FM 92.7 MHz
	-19h30 mn	-FM103.2 MHz
	-20h00 mn	-FM101.5 MHz

ស្ថានីយវិទ្យុ ដំបូងៗយុទ្ធជ័យព្រះបាទព្រះពុទ្ធសាសនា
ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

១៨៣

III

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត~ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
ខេត្តកំពង់ចាម	-18h00 mn	-FM 91.5 MHz
ខេត្តកំពង់ធំ	-18h00 mn	-FM 91 MHz
ខេត្តរតនគិរី	-18h00 mn	-FM 94 MHz
ខេត្តព្រះវិហារ	-18h00 mn	-FM 95 MHz
	-18h30 mn	-FM 99 MHz

ការផ្សាយធម៌នៃស្ថានីយវិទ្យុបាយ័ន FM 95 MHz
ព្រមទាំងគ្រប់សាខា ជាធម្មទានរបស់ម្ចាស់ស្ថានីយ
សូមអនុមោទនា !

សេចក្តីសង្ខេបសៀវភៅ

 ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំឆាត ម៉ុត សាវណ្ណ

១. គតិធម៌
២. ជំនួយសតិភាគទី ១ ដល់ភាគទី ១៦
៣. មនុស្សជាមួយនឹងការងារ
៤. សិក្ខាបទមនុស្សល្អ
៥. ពរ ៤ ប្រការ
៦. ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣ គាថា
៧. ខ្លឹមសារគួរយល់ដឹង
៨. ព្រះពុទ្ធសាសនា
៩. កូនមាសឪពុក
១០. ម៉ែ !!!
១១. វិធីរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធ
១២. សុខចិត្ត និងគុណភាពនៃជីវិត
១៣. មេរៀនជីវិត
១៤. ពាក្យពេចន៍ម៉ែឪ
១៥. បទពិចារណា

- ១៦. ពន្លឺធម៌ព្រះពុទ្ធ
- ១៧. បារមីភាគទី ១ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ
- ១៨. បារមីភាគទី ២ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ
- ១៩. ៤៨ ធម្មទស្សន៍
- ២០. ស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
- ២១. ឧបមាភាសិត ៤៩
- ២២. ព្រះពោធិសត្វ ភាគទី ១
- ២៣. ព្រះពោធិសត្វ ភាគទី ២ (ព្រះសុវណ្ណសាម)
- ២៤. ព្រះពោធិសត្វ ភាគទី ៣
- ២៥. ព្រះពោធិសត្វ ភាគទី ៤
- ២៦. អភិធម្ម មេរៀនដំបូង
- ២៧. ព្រះពុទ្ធភាសិត អធិប្បាយខ្លី ៗ
- ២៨. ទានកថា

សូមអនុមោទនាធម្មទាន !

បោះពុម្ពជាធម្មទាន ៤០.០០០ រូបិយ
ក្នុងតម្លៃ ១៨.៨០០ ដុល្លារ
រោងពុម្ព ម៉ៅ ឌុន (កុយ)

**ការលោ យសតិ ភូតានិ សព្វានេវ សហគ្គនា
យោ ច កាលយសោ ភូតោ ស ភូតបបតី បចិ ។**

កាលរមែងស៊ីនូវសព្វសត្វ ព្រមទាំងខ្លួនឯង ចំណែក
សត្វណា ជាអ្នកស៊ីនូវកាល សត្វនោះ ឈ្មោះថា ដុតនូវ
តណ្ហា ដែលជាធម្មជាតិដុតសត្វ ។

